ΕΤΟΣ Β'. Νο 78 ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΔΡΑΧ. 2 ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1925 ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 200

# ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

"ΜΠΟΥΚΕΤΟ„
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
Γραφεῖα : Ὁδὸς Λέκα 7.
Ἱδρυτικὰ κεφάλαια 1.000.000 Δραχ.
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„
Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος. . . Δρχ. 100
Ἐξωτερικοῦ » » » . . . Φρ. 100
Ἀγγλίας-Αἰγύπτου » . . . Λίρα 1
Ἀμερικῆς . . . . . . » . . . Δολλ. 4
Δωδεκάνησα. . . . . » . . . Λιρέτ.80
Αἱ ἑξάμηνοι καὶ τρίμηνοι κατ' ἀναλογίαν.
Αἱ συνδρομαὶ δέον ν' ἀπευθύνωνται ὡς ἑξῆς
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„ ΑΘΗΝΑΣ
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 200
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„
Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος 12 Βιβλία Δρχ. 120
Ἐξωτερικοῦ » » » » » » 160
Τὸ τεῦχος τιμᾶται Δρχ. 2
Δημοσιεύσεις ὁ στίχος δραχμαὶ 5
Δι' Ἀγγελίας ἰδιαίτεραι συμφωνίαι.
Τὰ προηγούμενα τεύχη τιμῶνται δραχμὰς 3
Τὸ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ„ πλὴν τῶν συνδρομητῶν του καὶ τῶν διὰ τοῦ Γραφείου του πωλουμένων φύλλων, διαθέτει διὰ τοῦ Κεντρικοῦ Πρακτορείου ἄνω τῶν 25.000 φύλλων ὡς ἡ κάτωθι βεβαίωσις τούτου.
*«Τὸ Κεντρικὸν Πρακτορεῖον Ἐφημερίδων βεβαιοῖ ὅτι, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐπισήμων βιβλίων του τὸ περιοδικὸν «Μπουκέτο» πωλεῖ ἑβδομαδιαίως ἄνω τῶν εἴκοσι πέντε χιλιάδων φύλλων.*
Ι. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ
Διευθυντὴς Κεντρικοῦ Πρακτορείου
Προσφέρομεν 50.000 δραχμὰς εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε διαψεύσει τ' ἀνωτέρω.

ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
(Συγχώνευσις :
Τραπέζης Κωστοπούλου 1879
Τραπέζης Καλαμῶν 1918)
Κεφάλαια δρχ. 10.000.000.—
Ἀποθεματικὰ » 5.000.000.—
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ: ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΚΑΛΑΜΑΙΣ ΤΡΙΠΟΛΕΙ ΣΠΑΡΤΗ
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΠΙΣΤΟΤΡΑΠ.
Δέχεται καταθέσεις ἐν ὄψει καὶ ἐπὶ προθεσμίᾳ, Δραχμῶν καὶ Ξένων Νομισμάτων ὑπὸ τοὺς συμφερωτέρους ὅρους.—Ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζιτικὰς ἐργασίας.

ΚΥΡΙΑΙ, ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ
Τελείαν καὶ ἀβλαβῆ ἐπιτυχίαν τοῦ καλλωπισμοῦ σας, ἐπιτυγχάνετε μὲ τὰ καλλυντικὰ καὶ ἀρώματα LOTUS. Ἡ Πούδρα LOTUS παρασκευαζομένη ἐξ ἄχνης ὀρύζης ὠφελεῖ τὸ δέρμα. Ἡ κρέμα LOTUS κάμνει δέρμα τρυφερὸν καὶ ὡραῖον, ἐξαλείφουσα τὰς κηλῖδας τοῦ προσώπου. Τὸ βερνίκι ὀνύχων LOTUS κάμνει ὄνυχας ἀπαστράπτοντας. Ἡ λοσιὸν καὶ ἡ κολώνια LOTUS εἶνε ἐξόχως ἀρωματικαί. Τὸ ἄρωμα LOTUS εἶνε μοδέρνο καὶ ἰδεῶδες
ΖΗΤΕΙΤΕ ΤΑ LOTUS ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ
ΚΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
Ἀντιπρόσωπος καὶ ἀποθήκη :
ΑΡΙΣΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ.— Ἀθῆναι
Ζητοῦνται ἀντιπρόσ. Ἐπαρχιῶν.

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΕΛΕΝΗΣ Π. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΓΩΝΙΑ Γ^ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ & ΤΡΙΚΟΡΦΩΝ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦ. 4—55

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΠΛΕΚΤΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ
Α. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ ΑΡ. 20
Τὸ ἐν Παρισίοις ἐργοστάσιον πλεκτῶν ἐνδυμάτων πολυτελείας μαλλίνων καὶ μεταξωτῶν ἐγκατασταθὲν ἐνταῦθα, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ γνωστοποιήσῃ ὅτι δέχεται οἱασδήποτε παραγγελίας, εἰς τιμὰς ἀσυναγωνίστους.
Πλήρη συλλογὴν τῶν τελευταίων παρισινῶν μοδέλλων εἰς οἱονδήποτε εἶδος, ἤτοι costumes-tailleur, robes, blouses, liseuses κλπ.κλπ. θὰ εὕρωσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἰς τὴν ὡς ἄνω διεύθυνσιν τοῦ ἐργοστασίου μου.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ
Παρελήφθη ἐκ Σικάγου νέα πλουσιωτάτη συλλογὴ χρωμάτων σαπουνάκια RIT τὰ ὁποῖα βάφουν τὰ φορέματα χωρὶς βράσιμον, ἐπίσης παρελείφθη καὶ τὸ λευκὸν RIT ποῦ ξεβάφει τὰ χρωματιστὰ φορέματα καὶ τὰ κάμνει λευκά. Πωλοῦνται ὑπὸ τοῦ ἀποκλειστικοῦ δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἀντιπροσώπου Γ. ΑΝΤΙΠΠΑ Πανεπιστημίου 32 εἰς τὰ φαρμακεῖα Ἀθηνῶν Σταδίου 11, Ἑρμοῦ 5, Ἀναγνωστοπούλου 2, Ἀδριανοῦ 140, Ἑρμοῦ 234, Πατησίων 102^α, Μεγ. Ἀλεξάνδρου 2, Πειραιῶς 52, Ἀθηνᾶς 98, Σπ. Τρικούπη 24, Καλλιθέα Καλφαγιάννη. Π. Φάληρον, Ζαλούχου. Ν. Φάληρον, Χατζοπούλου. Πασαλιμάνι, Βενιζέλου 124. Πειραῖα, Χατζηκυριάκου 32, Κωνσ. Διαδόχου 85, Σωκράτους 40.

"ΒΟΤΡΥΣ„
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ
Μετοχικὸν Κεφάλαιον καὶ Ἀποθεματικὸν Δρ.50.000.000
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ
Ἔναντι Χρηματιστηρίου

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ. Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας 15α. Ὧραι 8—10 π. μ. καὶ 4—6 μ.μ.

ΚΥΡΙΑΙ,
Η ΚΡΕΜΑ ΡΟΔΑΛΙΝΗ
κάμνει ὡραῖο δέρμα. Ζητήσατε δείγματα δωρεάν. Χαρ. Τρικούπη 46
ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΕΔΕΙΧΘΗ
πλέον ὅτι ἡ Καλλυντικὴ πομάδα
'POMMADE D'AMOUR,
εἶνε ἀπαραίτητος διὰ τὸ δέρμα τοῦ προσώπου, ἐξαλείφει πλήρως τὰ ἐξανθήματα, πιτσιλάδες καὶ ἡλιοκαύματα.
*Πωλεῖται εἰς τὰ κεντρικώτερα φαρμακεῖα*
Ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀποτανθῆτε πρὸς
Γ. ΠΑΛΛΗΝ, Διπύλου 27

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
Μετοχικὸν δραχμὰς. . . 72.000.000
Ἀποθεματικὸν » . . . 23.000.000
Ἀγοραπωλησία Συναλλάγματος ἐπὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ. — Πιστώσεις ἔναντι Φορτωτικῶν.—Προεξοφλήσεις καὶ Εἰσπράξεις Γραμματίων.—Πιστωτικαὶ Ἐπιστολαὶ καὶ Ἐντολαὶ πληρωμῶν.—Χρηματιστικαὶ Ἐντολαί.—Χρεώγραφα πρὸς φύλαξιν καὶ Εἰσπραξις τοκομεριδίων. — Ἐνοικίασις Χρηματοκιβωτίων.—Καταθέσεις Ὄψεως καὶ ἐπὶ προθεσμίᾳ.—Ταμιευτήριον μέχρι δραχμῶν 20.000 ἐπὶ τόκῳ 4 ο)ο ἐτησίως.

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ εἰς καλὴν τιμὴν βιβλία μεταχειρισμένα καὶ βιβλιοθήκας. Γράψατε στὸ «Μπουκέτο».

ΑΡΤΕΜΙΣ ΧΡ. ΠΟΛΙΤΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
ΕΞΩΡΑΪΣΙΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ
Διατήρησις τῆς νεότητος καὶ τῆς καλλονῆς. Ἐξάλειψις τῶν ρυτίδων, Πανάδων, Σπυρακίων κ. λ. π. Θεραπεία ἀσφαλὴς τῆς ὑπερτριχώσεως καὶ τῆς Τριχοπτώσεως. Κρέμα DIANE μονοδικὴ διὰ τὰς ρυτίδας.
Δέχεται καθ' ἑκάστην 9—12 π. μ. καὶ 4—5 μ. μ. πλὴν τῆς Κυριακῆς καὶ Τετάρτης μ. μ.
ΚΑΡΝΕΑΔΟΥ 22 (Κολωνάκι)

Μ. Δ. ΝΙΚΑΤΣΙ
ΑΘΗΝΑΙ, (Πλατεῖα Συντάγ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 14-2
Πλεκτομηχαναὶ
Ραπτομηχαναὶ
Χρηματοκιβώτι
Χνοδομηχαν
Εὐκολίαι πληρωμῆς
Διδασκαλία χειρ. δωρε

ΠΡΟΤΙΜΗΣΑΤΕ
ΥΠΟΔΗΜΑΤ
ΤΙΜΟΛΕΟΝΤΟΣ
ΑΙΟΛΟΥ 122

Ὅσοι θέλετε νὰ ἀγοράσετε
βάτια ὀρειχάλκινα (χρυσᾶ
να) μὴν προτιμᾶται τὰ Εὐρωπ
ποῦ εἶνε ψεύτικα σὰν τῆς
πρῆς ταὐγὰ» ἀλλὰ παραγγ
εἰς τὸ ἐργοστάσιον
Α. ΚΑΙ Δ. ΜΑΡΓΑΡΙ
Ἀναργύρων 21 βάπω καθαρὸν
χαλκον διπλασίου πάχους στερε
κομψὰ ἀνώτερα κατὰ πολὺ τῶν
ρωπαϊκῶν. Δοκιμάσατε καὶ θὰ
εὐγνωμονεῖτε.
Διαρκὴς ἔκθεσις ἐπίπλων. Διὰ τὰ
παρχίας ἀποστέλλεται τιμοκατάλ

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΙΛΩΝ
Ι. ΒΟΥΓΑ ΚΑΙ Ε. ΠΑΣΚ
21 Ἁγίου Μάρκου 21
Ἤρχισεν ἡ ἔκθεσις τῶν ὡραιοτ
μοντέλλων τῆς τελευταίας Παρι
κης creation.

Τὰ ὡραιότερα γυναικεῖα καπ
τὰ κομψότερα Παρισινὰ μοντ
εἰς τῆς
M^lle JULIETTE
..... Βουλῆς 31 (πρῶτο πάτωμ

Οἱ ἐν Ἀμερικῇ φίλοι τοῦ «Μπουκέτου» προκειμένου νὰ ἐγγραφῶσιν συνδρομηταὶ εἰς τοῦτο δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Mr
JAMES STROUMPOS
[illegible] 16 th.Sreet New
York N. U.
(Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ)

Εἰς τὸ Γραφεῖον μας πωλ
πρὸς δρ. 5 ἕκαστον ἀντίτυπα το
φύλλου τοῦ «Μπουκέτου», τὸ ὁ
εἶχεν ἐξαντληθεῖ.

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

# Ο ΛΕΥΚΟΣ ΓΑΜΟΣ

ΤΟΥ JULES LEMAITRE

Ὅταν ὁ Ζὰκ ντὲ Τιέβρ, πῆγε νὰ ἐγκατασταθεῖ τὸν περασμένο χειμῶνα μεταξὺ Νίτσας καὶ Μαντόν, σὲ μιὰ βίλλα κάπως ἀπόμερη, δὲν εἶχε κανέν' ἄλλο σκοπὸ παρὰ ν' ἀναπαυθῇ ἕνα δυὸ μῆνες, ρουφῶντας ἥλιο καὶ κοιτάζοντας τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ θάλασσα.

Καθημερινῶς σχεδὸν ἐπήγαινε καὶ περιπατοῦσε σὲ μιὰ δίπλα τῆς κοιλάδος, προστατευμένη ἀπὸ τὸν ἄνεμο, ποὺ ἔγερνε πρὸς τὴ θάλασσα. Κάθε φορὰ ποὺ ὁ ἥλιος εἴταν θερμὸς συναντοῦσε ἐκεῖ μιὰ κυρία καὶ μιὰ νέα. Ἡ κυρία φαινόταν σεβάσμια γυναίκα, ἡ κόρη εἴταν ὄμορφη καὶ προφανῶς φθισική. Ὁ Ζὰκ τὶς χαιρετοῦσε καὶ ἄλλαζε μερικὰ λόγια μαζί τους· ἀφήνοντάς τες συλλογιζόταν μὲ τὸ συνηθισμένο οἶκτο :

— Φτωχὴ μικροῦλα.

Ἔμαθε ὅτι ὁ πατέρας της εἶχε πεθάνει ἀπὸ τὴν τρομερὴ αὐτὴ ἀρρώστεια καὶ κατόπιν ὁ μεγαλείτερος ἀδελφός της· ὅτι ἡ νέα λεγότανε Λοῦσα· ὅτι ἡ οἰκονομική τους κατάσταση εἴταν πολὺ μέτρια· ὅτι κατοικοῦσαν σ' ἕνα μικρὸ διαμέρισμα ἑνὸς ἐπιπλωμένου ξενοδοχείου· ὅταν ἦσαν καλές, τὶς ἐλυποῦντο ὅλοι κι' ὅτι δὲν ἔβγαινε ποτὲ κακὸ ἀπὸ τὸ στόμα τους.

Ἐνδιαφέρθηκε σιγὰ σιγὰ γιὰ τὶς δυὸ γυναῖκες.

***

Τὸ πρόσωπο τῆς μητέρας ὅταν ἡ κόρη της δὲν τὴν κοιτοῦσε ἐξέφραζε ἕναν πόνο χωρὶς βάθος, ἕνα πόνο ποὺ δὲν ἐλπίζει πιὰ τίποτε, ἕνα πόνο ποὺ φανέρωνε τὶς ἀγωνίες της, τὰ ξενύχτια της πάνω ἀπ' τὸ μάξιλάρι τοῦ συζύγου της καὶ τοῦ γυιοῦ της, τοὺς δυὸ αὐτοὺς θανάτους, τὴ βεβαιότητα ὅτι θὰ τὰ ἔβλεπε αὐτὰ καὶ γιὰ τρίτη φορὰ καὶ τὸ ὅτι σὲ λίγο θἄμενε μόνη στὸν κόσμο μὲ τὴν ψυχή της ὁλόκληρη βυθισμένη στὸ παρελθόν...Καὶ ὁ Ζὰκ ἐθαύμαζε πῶς αὐτὴ μποροῦσε νὰ βρίσκει στὸ πλευρὸ τῆς ἄρρωστής της, τὰ χλωμὰ χαμόγελα, τὰ εὔθυμα ψέμματα ποὺ τῆς ἔλεγε καί, μὲ τὴν ἀνάμνηση γεμάτη ἀπὸ τοὺς δυὸ πεθαμένους της, νὰ περιποιεῖται καὶ νὰ χαϊδεύει τὴ μελλοθάνατη.

Ἄσπρη σὰν καμέλια, μὲ τὰ μάτια πολὺ μεγάλα, τὴ μύτη πολὺ λεπτή, τὴ φωνὴ πολὺ καθαρή, τὰ μαλλιὰ ἄφθονα, μὲ τὶς φλέβες γαλάζιες ἀπάνω στὰ κερένια χέρια της, γοητευτικὴ καὶ εὔθραστη, μὲ τὴ μαντευομένη κατ' ἀπ' τὶς δίπλες τοῦ φορέματός της λιγκρότητα τοῦ κορμιοῦ της, ἡ μικροῦλα ἄρρωστη, πολὺ ἀδύνατη γιὰ νὰ διαβάσῃ κι' ἀφήνοντας τὸ βιβλίο της νὰ πέφτει ἀπάνω στὴν ἄμμο, ἢ λησμονῶντας στὰ γόνατά της ὠχρὲς ἀκουαρέλλες ἀρχινισμένες ὅπου τὰ πανιὰ τῶν καραβιῶν ἔμοιαζαν μὲ λουλούδια, ἔμενε ἀκίνητη ὧρες ὁλόκληρες μὲ τὸ βλέμμα χαμένο στὸν ὁρίζοντα.

Κι' ὁ Ζὰκ ἔλεγε μέσα του :

— Τί μπορεῖ νὰ σκέπτεται αὐτὴ ἡ μικροῦλα ποὺ θὰ πεθάνῃ σὲ λίγο καὶ ποὺ τὸ ξέρει ἴσως ;

***

Μιὰ μέρα ἡ Λοῦσα, μὲ τὰ μακρυὰ μικρὰ κι' ὠχρά της χέρια, μὲ μετάξια λευκὰ καὶ γαλάζια ἔπλεκε ἕνα χειροτέχνημα. Ὁ Ζὰκ τῆς εἶπε :

— Εἶνε ὄμορφο, δεσποινίς, αὐτὸ ποὺ κεντᾶτε ! Θἄλεγε κανεὶς πὼς εἶνε καπελλάκι γιὰ κοῦκλα.

— Ὄχι, εἶπε ἡ Λοῦσα, μιὰ φίλη μου παντρέφτηκε πέρσι καὶ πρόκειται νὰ γεννήσῃ. Εἶνε γιὰ τὸ μπεμπέ της ! Αὐτὴ εἶνε πολὺ εὐτυχής !...

***

Τὴν ἄλλη μέρα στὸν ἴδιο μπάγκο, καθισμένη κοντὰ στὴ μητέρα της, ἡ Λοῦσα ἐδιάβαζε. Ἡ σελίδα ποὺ βρισκότανε ἔπρεπε νὰ τὴν ἐνδιαφέρει πολὺ γιατὶ ὁ Ζὰκ εἶδε ὅτι τὴν ξαναδιάβαζε πολλὲς φορές. Ἔπειτα ἔμεινε συλλογισμένη καὶ λησμόνησε νὰ γυρίσει στὴν ἄλλη σελίδα.

Ὁ Ζὰκ πέρασε πίσω ἀπὸ τὴ νέα καὶ ρίχνοντας τὰ μάτια του στὴν ἀνοιχτὴ σελίδα (τὸ βιβλίο εἴταν ἕνας τόμος τοῦ «Θρύλου τῶν αἰώνων» τοῦ Οὐγκὼ) συνάντησε αὐτοὺς τοὺς δύο στίχους:

Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ πεθάνω, ὦ θεότης !
Μὰ ὄχι πρὶν ἀγαπήσω.

***

Ἡ Λοῦσα συλλογιζότανε :

— Δὲ θὰ ζήσω πολύ. Μοῦ τὸ κρύβουν, μὰ τὸ ξέρω, ἀφοῦ ἔχω τὴν ἴδια ἀρρώστεια μὲ τὸν πατέρα μου καὶ τὸν ἀδελφό μου. Λοιπὸν, θέλω πολύ, ἀφοῦ ἔτσι εἶνε, νὰ πεθάνω νέα : Ἀλλὰ θὰ ἤθελα πρίν, νὰ ζήσω ὅπως οἱ ἄλλες γυναῖκες. Οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς φίλες μου παντρέφτηκαν. Ἐκεῖνες ποὺ δὲν παντρεύτηκαν ἀκόμη ἔχουν κι' αὐτὲς τοὺς φίλους των. Ἐμένα δὲ μ' ἀγάπησε κανένας ποτέ. Δὲ θὰ μάθω λοιπὸν ποτὲ τί εἶναι ἡ ἀγάπη, τί εἶνε τὸ νὰ εἶνε καμμιὰ σύζυγος, μητέρα... Δὲν εἶμαι διόλου ἄσχημη, συνάντησα πολλὲς φορὲς νέους τοὺς ὁποίους ἄρεσα καὶ ποὺ στὴν ἀρχὴ θὰ εἴταν πρόθυμοι νὰ μὲ παντρεφτοῦν. Καὶ ἔπειτα, διὰ μιᾶς, οἱ τρόποι τους ἄλλαζαν κι' ἔπαυαν νὰ μοῦ φέρνονται ὅπως σὲ μιὰ νέα.

Τὰ μάτια τους φανέρωναν κάτι πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸν οἶκτο.

«Αὐτὸς ὁ κύριος ποὺ βλέπουμε τώρα κάθε μέρα δὲν εἶνε κακὸς κι' ἀπεναντίας φαίνεται πολὺ καλός. Μὰ μόλις τολμῶ νὰ τοῦ μιλήσω καὶ νὰ τὸν κοιτάξω. Φοβοῦμαι μήπως πάθω καὶ μ' αὐτὸν ὅτι καὶ κὲ τοὺς ἄλλους καὶ ὕστερα φύγει... Ὅλος ὁ κόσμος εἶνε καλὸς μαζί μου, κανένας δὲ θυμόνει μὲ τὰ καπρίτσια μου. Μὰ αὐτὴ ἡ καλοσύνη, αὐτὴ ἡ τρυφερότης ποὺ πέρνει ὁ καθένας βλέποντας με νὰ ζυγώνω, θυμίζουν σὲ κάθε στιγμὴ ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ ξεχάσω...

Ἄχ ! ἂν μποροῦσαν νὰ μ' ἀγαπήσουν διαφορετικά... λιγάκι μόνο ; Θ' ἀγαποῦσα τόσο ἐκεῖνο, ποὺ θὰ μ' ἀγαποῦσε, ὄχι ὅμως γιὰ τὴ χλωμάδα μου καὶ τὴν ἀδυναμία μου !...

***

Ὁ Ζὰκ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ σκεπτότανε :

— Αὐτὸ τὸ κοριτσάκι εἶνε θελκτικό ! Ὢ ! τὸ ξέρω καλά, ἂν δὲν εἴταν ἄρρωστη θὰ εἴταν περιζήτητη ! Μὰ αὐτὴ ἡ ἀδυναμία, αὐτὴ ἡ χλωμάδα, ἡ ἰδέα τοῦ ἀναπόφευκτου θανάτου... Ὡστόσο δὲ θὰ εἴταν κακὴ γιὰ μένα, ἀλλὰ αὐτὴ τί λέει ; Δὲν εἶνε δύσκολο νὰ μαν-

Πιστεύω μου επιτρέπετε την αποστολή του, μιά πού ύστερα από την ανάγνωσή του μου είναι περιττό. Τα σέβη μου [illegible] [illegible]
Αθήνα 20/10/925 Με σεβασμό κι εκτίμηση Π. Ιωαννίδης

τέψη κανεὶς τὶ σκέπτεται τὶς μακριὲς ὧρες τῆς σιωπῆς της... Ἂν τῆς ἔκανε κανεὶς αὐτὴ τὴ χαρά ; Ἂν τῆς ἔδινε κανεὶς τὴν ψευδαίσθηση τῆς συζυγικῆς ζωῆς, τὴν πλάνη τῆς ἀγάπης. Δὲ θὰ εἶταν μιὰ εὐγενὴς ἐλεημοσύνη νὰ κάνη κανεὶς αὐτὴ τὴ μικροῦλα ψυχὴ νὰ εἶνε εὐχαριστημένη καὶ νὰ φαντασθῇ πῶς ἔζησε ; Ἂν ἐδοκίμαζα ;. Θὰ ἔπαιζα μιὰ φιλανθρωπικὴ κωμῳδία !...

Ἄξαφνα, μιὰ ἰδέα τοῦ ἦρθε :

— Καὶ ἂν δὲν πεθάνη ;

Ρώτησα τὸ γιατρό της.

— Εἶνε χαμένη ! εἶπε ὁ γιατρός. Καμμιὰ ἐλπίδα. Τὸ πολὺ πολὺ τρεῖς μῆνες ζωῆς.

— Ἐμπρός ! εἶπε ὁ Ζάκ. Αὐτὴ θὰ εἶνε χωρὶς ἄλλο ἡ καλλίτερη πρᾶξη τῆς ζωῆς μου.

***

Πῆγε καὶ βρῆκε τὴ μητέρα της καὶ τῆς ζήτησε τὸ χέρι τῆς Λούσας. Ἐκείνη στὴν ἀρχὴ τὸν πῆρε γιὰ τρελλό, μά, στὶς παρατηρήσεις της, τῆς ἀπάντησε :

— Τὴν ἀγαπῶ...

Κ' ἐπρόσθεσε :

— Εἶσθε βεβαία γιὰ τὴν εἰλικρίνεια καὶ τὴν ἀγαθότητα τῶν προθέσεών μου, γιατὶ εἶμαι πλούσιος καὶ δὲ θέλω διόλου προῖκα... Ἂν κάνω μιὰ τρέλλα, αὐτὴ δὲν κάνει κακὸ σὲ κανένα. Μὰ ἂς δοῦμε πρῶτα ἂν πρόκειται περὶ τρέλλας ;

Καὶ τῆς ἀνέφερε παραδείγματα θεραπειῶν ἀπιστεύτων.

Μίλησε εὔγλωττα. Ξύπνησε μέσ' στὴν καρδιά τῆς μητέρας ἕνα ὑπόλειμμα ἐλπίδος.

— Ἐπιτέλους, εἶπε, δὲν εἶμαι διόλου βάναυσος καὶ θὰ μεταχειριστῶ τὴν κόρη σας σὰ μιὰ μικροῦλα ἀδελφὴ ἄρρωστη. Θὰ εἴμαστε τότε δύο ποὺ θὰ τὴν ἀγαποῦμε μαζὶ καὶ θὰ τὴν περιποιούμεθαὅσομποροῦμε καλλίτερα, αὐτὸ εἶνε ὅλο !

Ἡ μητέρα δέχτηκε μὲ χαρὰ καὶ ἀγωνία.

***

Στὰ πρῶτα ἐρωτικὰ λόγια ποὺ εἶπε στὴ Λοῦσα, τὰ μάτια της ἔλαμψαν ἀπὸ χαρά.

— Μὰ λοιπόν, δὲν εἶνε βέβαιο πῶς θὰ πεθάνω;

— Ἡ ἀπόδειξις ὅτι τίποτε δὲν εἶνε βέβαιο, ἀγαπημένη μου Λοῦσα,εἶναι ὅτι θέλω νὰ γίνῃς γυναῖκα μου. Ἐγὼ εἶμαι πολὺ λογικὸς κι' ἂν ἤξερα ὅτι θὰ μ' ἀφήσεις σὲ λίγο θὰ δημιουργοῦσα μόνος μου γιὰ τὸν ἑαυτό μου μιὰ τόσο μεγάλη θλίψη ; Θὰ ζήσεις γιατὶ σ' ἀγαπῶ.

Ἡ Λοῦσα βρῆκε αὐτὴ τὴ δικαιολογία ἁπλῆ. Σᾶς εἶπα ὅτι ὁ Ζὰκ διετηρεῖτο ἀρκετὰ καλὰ καὶ ὅτι στὶς καλές ὧρες φαινόταν ἀρκετὰ νέος ;

Ἐπὶ ἕνα μῆνα, κάθε πρωῒ ἔφερνε λουλούδια στὴ μνηστή του. ὧρες ὁλόκληρες κουβέντιαζε ἐρωτικὰ μαζί της. Ἡ Λοῦσα, λάμποντας ὅλη, ἔκανε χίλια σχέδια. Ὁ Ζὰκ εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ τῆς ἀντιλέγει κάποτε καὶ νὰ τῆς θυμώνῃ μερικὲς φορές, ἀκριβῶς γιὰ νὰ τῆς δείχνει ὅτι δὲν τὴ θεωροῦσε σὰν ἄρρωστη καταδικασμένη νὰ πεθάνῃ καὶ τῆς ἔκανε ὅλες της τὶς ἰδιοτροπίες.

***

Ὁ Ζὰκ ταχτοποίησε τὸ νυφικὸ θάλαμο. Ἔντυσαντοὺς τοίχους μὲ μετάξια χρώματος μὼβ πρὸς τὸ τριανταφυλλοὶ καὶ μὲ μαλακὲς μουσσελίνες τῶν Ἰνδιῶν.Λεπτὲς γιρλάντες τεχνητῶν ὑακίνθων κρατοῦσαν τὰ παραπετάσματα γύρω ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ τὶς κουρτῖνες τοῦ κρεββατιοῦ, ἑνὸς κρεββατιοῦ ὄχι πολὺ μεγάλου, ποὺ μόνο σχεδὸν χωροῦσε μιὰ νέα κόρη. Κι' ὅλη ἡ κάμαρη, ὅμοια μ' ἕνα ρεποζουάρ, ἔδινε τὴν ἐντύπωσει πῶς θὰ εἶταν ἔτσι στολισμένη γιὰ λίγο καιρό.

Ἐκεῖ, μετὰ τὴν τελετὴ τοῦ γάμου ὁδήγησε τὴ Λοῦσα, πιὸ λευκὴ ἀπὸ τὸ λευκό της φόρεμα κι' ἀπὸ τἄνθη τῆς πορτοκαλιᾶς καὶ σχεδὸν ἑτοιμοθάνατη.

Τὴν πῆρε στὰ γόνατά του καὶ τὴν ξέντισε σιγὰ σιγά. Ἔτρεμε ὅλη κ' ἕνα ἐλαφρό ἄσθμα τὴν κατεῖχε.. Εἶχε περάσει τὰ χέρια της γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό του καὶ τὸν κοιτοῦσε μ' ἔκσταση, μέσα σὲ μιὰ λήθη τῶν πάντων. Κ' ἐκεῖνος, νοιώθοντας ἀπάνω του αὐτὸ τὸ τόσο ἀνάλαφρο κορμάκι, τὸ τόσο λιγερό, καμωμένο, ἀπὸ τόση λίγη ὕλη, αὐτὸ τὸ κορμὶ ποὺ θὰ ἐξατμιζότανε σὲ λίγο σὰν ὀπτασία, εἶχε καταληφθεῖ ἀπὸ μιὰ ἀτέλειωτη τρυφερότητα· τοῦ φάνηκε πὼς εἶταν ἡ «μικροῦλα του κόρη» ποὺ τὴν κρατοῦσε σφιχτὰ στὴν καρδιά του. Δὲν ἐτόλμησε κὰν νὰ τὴ φιλήσῃ στὰ χείλη. Καὶ ὅταν τῆς πέρασε τὴ μακριὰ σεμίζα τὴν κεντημένη μὲ δαντέλλες καὶ γαλάζιες ταινίες, τὴν ἔφερε στὸ κρεββάτι της σὰν ἕνα παιδάκι.

Πέρασε τὴ νύχτα καθισμένος κοντά της καὶ κρατῶντας της τὸ χέρι.

Μιὰ βδομάδα πέρασε ἔτσι.

Τὴν ὄγδοη μέρα, μιὰν ὥρα πρὶν νὰ πεθάνῃ, ἡ Λοῦσα εἶπε στ' αὐτὶ τοῦ Ζάκ :

— Φίλε μου, μοῦ φαίνεται πῶς σὲ λίγο θὰ φύγω. Ἀλλὰ δὲν εἶμαι πολύ, πολὺ δυστυχισμένη... Ξέρω πῶς θὰ μὲ θυμᾶσθε πάντοτε, πάντοτε... Καὶ χάρη σὲ σένα μπόρεσα νὰ γνωρίσω ὅπως οἱ ἄλλες γυναῖκες, τὴν εὐτυχία νὰ γίνω σύζυγος καὶ μπόρεσα νὰ πῶ «ἀγαπημένε μου»!

Ὅλη τὴ βδομάδα μετὰ τὸ γάμο ὁ Ζὰκ τὴν εἶχε περάσει καθισμένος στὸ προσκέφαλο της ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ νύχτα, ποὺ βλέποντας την χειροτέρα ξαπλώθηκε ντυμένος στὸ πλευρό της γιὰ νὰ τῆς συγκρατῇ τὸ κεφάλι καὶ νὰ τὴ νανουρίζῃ.

***

Ὁ Ζὰκ γέρασε πολὺ ὕστερ' ἀπ' αὐτὴν τὴν περιπέτειαν. Μὰ αὐτὴ τὸν ἔκανε νὰ νοιώσει γιὰ πρώτη φορά, ὁλόκληρη τὴν ἀγάπη κι' ὁλόκληρο τὸν πόνο,

Jules Lemaitre

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

# Η ΨΥΧΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ζῷα ποὺ ἐλατρεύθησαν καὶ ἄλλα ποὺ κατεδικάσθησαν.—Ἡ ἀλεποῦ... δεσπότης !.—Τὶ λέγει ἕνας Μωσαϊκὸς νόμος.— Βασιλεῖς χειρότεροι ἀπὸ τὰ ζῷα.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι στοὺς ἀρχαίους χρόνους τὰ ζῷα ἐλατρεύθησαν, ἰδίως εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Φοινίκην. Οἱ λαοὶ αὐτοὶ καὶ ἰδιαιτέρας τελετὰς εἶχαν καθιερώσει πρὸς τιμὴν ὡρισμένων ζῴων. Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι καὶ κατὰ τὸν Μεσαίωνα, τὸν χριστιανικὸν ἀλλὰ σκοτεινὸν καὶ γεμᾶτον δισειδαιμονίας, βρίσκουμε ἀναλόγους τελετάς. Στὸ Παρίσι περιέφεραν στοὺς δρόμους μὲ θρησκευτικὴν πομπὴν μιὰν ἀλεποῦ. Ἔντυναν τὸ πονηρὸ τοῦτο ζῷον μὲ ἱερατικὰ ἄμφια, τοῦ ἔβαζαν στὸ κεφάλι μιὰ δεσποτικὴ μίτρα καὶ ἔτσι τὸ ἐπήγαιναν ἐν μέσῳ τοῦ κλήρου ! Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, πρὸ τῆς ἀλεποῦς, ἔβαζαν καὶ μερικὲς κόττες, τοῦτο δὲ ἐγίνετο ἀφορμὴ νὰ ξεχάσῃ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ ἀλεποῦ τὸ ἀρχιερατικὸν σχῆμα της καὶ νὰ χυμήξῃ στὶς κόττες. Ὁ Βασιλεὺς Φίλιππος ὁ Ὡραῖος εὐφραίνετο μὲ τὴν τελετὴ αὐτή, ἡ ὁποία ἐρεζίλευε τὸν κλῆρον.

Ἀλλ' ἂν τὰ ζῷα εἶχαν τέτοια δικαιώματα στὴν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων, εἶχαν ὅμως καὶ καθήκοντα ἀπέναντι αὐτῆς. Ἂν παρέβαιναν ταῦτα ἐτιμωροῦντο αὐστηρῶς ἀπὸ τὸν Πανικὸ Νόμο.

Ἕνας νόμος τοῦ Μωϋσέως λέγει «Ἂν ἕνα βῶδι σκοτώσῃ ἄνθρωπο μὲ τὰ κέρατά του,τότε λιθοβολεῖται καὶ κανένας δὲν τρώγει ἀπὸ τὸ κρέας του. Ἂν δὲ ὁ κύριος τοῦ βωδιοῦ εἶχε γνῶσιν τῶν ἐπικινδύνων αὐτῶν ὁρμῶν τοῦ ζώου του, συμβῇ δὲ θάνατος ἀνθρώπου, τότε τὸ μὲν βῶδι λιθοβολεῖται, ὁ δὲ κύριός του καταδικάζεται εἰς θάνατον». Τὸ «Λευϊτικὸν» ἀναφέρει ὅτι μία φοράδα, ἕνας γάϊδαρος καὶ μία γίδα κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον, διότι ἔγειναν ἀφορμὴ νὰ θανατωθοῦν ἄνθρωποι.

Οἱ Ἄραβες ἐκάρφωσαν ἐπάνω σὲ κορμὸν δένδρου ἐκεῖνα τὰ λεοντάρια ποὺ ἔφαγαν ἄνθρωπο, γιὰ παραδειγματισμὸ τῶν ἄλλων λεόντων. Ἀράπικο μυαλό !

Στὸν Μεσαίωνα ἄρχισαν νὰ δικάζουν τὰ ἐγκληματοῦντα ζῷα. Στὴν ἐποχὴ Φραγκίσκου Α! ἔβαζαν καὶ δικηγόρο γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τοὺς τετράποδας κατηγορουμένους. Ἀναφέρεται μιὰ τέτοια δίκη κατὰ τὴν ὁποίαν ἕνας δικηγόρος ὑπερασπίστηκε τὶς κάμπιες καὶ τοὺς ἀρουραίους ποῦ εἶχαν καταφάγει τὰ σπαρτά.Οἱ χωρικοὶ ἦσαν παρόντες ὡς ἀντίδικοι. Ἕνας δικαστής, στὸ Τρουαγιὲ τῆς Γαλλίας ὀνόματι Ἰωάννης Μιλὰν ἐξέδωκε τὴν ἀκόλουθον ἀπόφασιν τὴν 9ην Ἰουλίου 1516.

«Ἀκούσαντες τοὺς χωρικοὺς τῆς Βιλνόβ, διεξελθόντες τὴν δικογραφίαν, καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἀμφότερα τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη, διὰ ταῦτα ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν ὅπως αἱ Κάμπαι ἀποσυρθῶσιν ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς ἐντὸς ἓξ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς σήμερον· ἐν περιπτώσει παρακοῆς κηρύσσομεν αὐτὰς ἀφωρισμένας καὶ κατηραμένας.»

Ἐγκληματοῦν ἐν γνώσει τὰ ζῷα ἢ ἁπλῶς ἐξ ἐνστίκτου; Ἡ ἐπιστήμη παραδέχεται καὶ τὰ δύο. Ὑπάρχουν ζῷα μεταξὺ τῶν βωδιῶν, τῶν ὄνων, τῶν ἵππων ποὺ εἶνε γεμάτα κακίαν,ἀπαράλλακτα ὅπως στὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἡ ἱστορία τοῦ Νέρωνος, τοῦ Διοκλητιανοῦ, τοῦ Καλλιγούλα εἶνε γεμάτη κακουργίας. Ὁ Μέγας Πέτρος τῆς Ρωσσίας χάριν διασκεδάσεως ἀπεκεφάλιζε ἢ ἐβασάνιζε πολλοὺς καταδίκους. Φίλιππος ὁ Β' τῆς Ἱσπανίας εὐχαριστεῖτο νὰ πυροβολῇ ἐναντίον τοῦ τυχόντος διαβάτου ἢ νὰ κόβῃ χέρια καὶ πόδια γιὰ νὰ βλέπῃ τὸ αἷμα. Πολλὲς κυρίες τῆς Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς ἔνοιωθαν μεγάλη εὐχαρίστησι νὰ μπήγουν χρυσὲς καρφίτσες στοὺς μαστοὺς δυστυχισμένων ὑπηρετριῶν, σκλάβων κλπ.

Ἀλλ' ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ ζῷα. Μερικὰ ἐξ αὐτῶν ἐγκληματοῦν ἀπὸ ζήλεια, γιὰ τὴν τροφή τους. Ἕνας σκύλλος ποῦ εἶδε τὸν ἀφέντη του νὰ τοῦ μοιράζῃ τὴν τροφὴ μ' ἕνα χοῖρο, τόσο ἐμίσησε τὸν νεοφερμένον τοῦτον σύντροφόν του, ὥστε μιὰ μέρα ἔσπασε τὴν ἁλυσσίδα μὲ τὴν ὁποίαν ἦτο δεμένος καὶ κατεσπάραξε τὸν χοῖρον.

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

# Κ. Λ.

Ἕνα μικροσκοπικὸ ἔμψυχον κομψοτέχνημα. Πάντοτε θαυμάσια ντυμένη, κάθε τουαλέττα της τὴν διακρίνει καλλιτεχνικὴ ἔμπνευσις καὶ ἐκτέλεσις ἐκτάκτως τεχνική. Ἀποφεύγει τὰ κοσμικὰ κέντρα καὶτὶςπολύκοσμες δεξιώσεις καὶἐπιδιώκει ὀλιγάριθμες φιλικὲς συντροφιές. Εἶνε πολὺ γουστόζικη στὴν ὁμιλία της, ποὺ τὴν διακρίνει ἕνα χιοῦμορ ἀβίαστο. Συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν διανοουμένων καὶσυχνὰ θεᾶται στὴν Δεξαμενὴ μὲκύκλον φιλολογούντων.Λέγεται ὅτι τελευταίως ἔγραψε ἕνα μονόπρακτον δραματάκι τὸ ὁποῖον ἐκρίθη ἐνθουσιωδῶςἀπὸ δύο ἐκ τῶν αὐστηροτέρων κριτικῶν.

Ἡ Μονταὶν

⁂

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ

# ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴ ἑσπερὶς παρὰ τοῦ Πρεσβευτοῦ τῆς Αἰγύπτου στὸ Ἀκταῖον. Παρευρέθησαν πολλὰ μέλη τοῦ διπλωματικοῦ σώματος, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἐκλεκτὰ μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴ παιδικὴ συνάθροισις παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ν. Μακκᾶ εἰς τὴν θαυμασίαν Φαληριώτικη ἔπαυλίν των.

— Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην μπριτζιστικὸν ἀπόγευμα παρὰ τῇ κ. καὶ τῷ κ. Λεβίδη. Ἡ οἰκοδέσποινα ἔφερεν κομψοτάτη τουαλέττα ἀπὸ κρὲπ σατὲν χρῶμα μπουκενβίλλιας σὲ συνδυασμὸ θαμποῦ καὶ γυαλιστεροῦ μεταξωτοῦ. Διακρίναμεν τὴν κ. Φωτιάδη τουαλέττα μαύρη βελουδένια, κ. Φορέστη τουαλέττα μπουὰ ντὲ ρόζ, Δα Ζιζίνια τουαλέττα ἐκτάκτως κομψὴ κρὲπ-ντὲ-σὶν μαῦρο μὲ δαντέλλες μπέζ, κ. Παπαγιαννοπούλου τουαλέττα βιολέ, Δες Γ. Δημητρακοπούλου τουαλέττες μαῦρες κρὲπ σατέν, κ. Μυταράκη τουαλέττα χαριτωμένη βελουδένια βὲρ-ἀμάντ σὲ σχῆμα καζάκας.

— Τὸ παρελθὸν Σάββατον καλλιτεχνικὴ ἑσπερὶς παρὰ τῇ κ. καὶ τῷ κ. Μακρῆ πρὸς τιμὴν τῶν διασήμων Γαλλίδων καλλιτεχνίδων κ. Ρουαγιὲ καὶ Ποϊβά. Αἱ ἐκλεκταὶ καλλιτέχνιδες ἔφερον θαυμάσιες τουαλέττες καὶ κοσμήματα πολυτελέστατα.

— Στὸ Τροκαντερὸ κατὰ Δευτέραν ἐκλεκτὴ συγκέντρωσις. Πολλὰ μέλη τοῦ διπλωματικοῦ Σώματος, ὡραῖες Ἀθηναϊκὲς σιλουέττες ἄρτι ἀφιχθεῖσαι ἐκ Παρισίων, μαντὼ βαρύτιμα, καὶ γενικῶς ὅλες ἡ κυρίες χωρὶς καπέλλα καὶ τουαλέττες βραδυνές. Μερικοὶ νέοι τύποι. Ἡ Πριγκήπισσα Μουρὰτ μιὰ φυσιογνωμία διαβολεμμένη, μὲ ἔκφρασιν μεγάλη, τὰ μαλλιά της κομμένα, τουαλέττες κομψότατες καὶ ἕνα περιδέραιον μαργαριταριῶν σὲ τρίδιπλη σειρὰ καὶ μέγεθος φουντουκιοῦ. Ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν της, εἶνε ἀκαταγώνιστη σὲ χιοῦμορ καὶ νοστιμολογία. Ἄλλος νέος κοσμικὸς τύπος εἶνε ἡ Δις Ἀλμπάνα ἐκ Ρουμανίας. μία φυσιογνωμία θελκτικὴ μελαχροινή, τὰ μαλλιά της κομμένα σχεδὸν ἀνδρικό, ταιριάζουν πολὺ στὸν τύπον της. Δυὸ πελώρια ἀληθινὰ μαργαριτάρια σκουλαρίκια. Μᾶλλον ὠχρὰ καὶ εἰς ἀντίθεσι τὸ στόμα της εἶνε σὰν φρέσκια κόκκινη καμέλια. Αἱ τουαλέττες της πολὺ εὔμορφες ἀλλὰ ὑπὲρ τὸ δέον πολυτελεῖς γιὰ ντάνσιγκ.

— Μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων ἐκτάκτως κομψὴ ἡ κ. Θ. Φωτιάδη, τουαλέττα λευκή. Πολὺ χαριτωμένη ἡ Δις Κριεζῆ, φόρεμα μπλὲ-περβὰνς μὲ πετσὶ ἀσημένιο. Πολὺ εὔμορφη ἡ κ. Χωρέμη, τουαλέττα βελουδένια σὲ ἀπόχρωσι κερασιοῦ.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν χορευτικὸν ἀπόγευμα παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Γ. Παπαδοπούλου. Ἕνα ὁλόδροσον μπουκέτο ἀπὸ εὔμορφα λουλούδια, ἡ Δις Ε. Παπαδοπούλου, τουαλέττα ἀπὸ δαντέλλα καὶ ζωρζὲττ ρόζ. Δις Δημητρακοπούλου τουαλέττα κρὲπ-σατὲν κόκκινο. Δις Ε. Καλλέργη τουαλέττα μώβ, ἔμψυχο τριαντάφυλλο ἡ Δις Νικολαΐδη τουαλέττα μουσελίνα ρὸζ κεντημένη μὲ πέρλες. Ἐκτάκτως χαριτωμένη ἡ Δις Ἐλ. Παππᾶ, τουαλέττα ἀπὸ σατὲν μπλὲ ρουά,θαμπὸ καὶ γυαλιστερό.

— Ἀπρέ-μιντὶ μαζόννκ παρά τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ἀλ. Δημητριάδη, ἡ ὁποία κατέληξεν σὲ ζωηρότατο χορόν. Μία ἐμφάνισις πολὺ ἱκανοποιητικὴ τῆς Δος Ἀλ. Δημητριάδη μὲ τουαλέττα παριζιάνικη ἀπὸ μουσσελίνα ρόζ καὶ βελοῦδο ὁμοιόχρωμον. Μεταξὺ τῶν παρευρεθέντων ὁ κ. καὶ ἡ κ. Λεβίδη τουαλέττα μαύρη, καπέλλο μὼβ μπουκενβίλλιας. Ὁ κ. καὶ ἡ Παπαθεοδώρου τουαλέττα μουσσελίνα μπὲζ καὶ μπουὰ ντὲ ρόζ. Δις Σ. Σκαναυί τουαλέττα πολὺ chic ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σὶν μπρίκ· κ. καὶ κ. Γεωργαντᾶ τουαλέττα παριζιάνικη πράσινη κρὲπ-ντὲ-σὶν καὶ μαντὼ βελούδινο ἐπίσης πράσινο, ντουμπλαρισμένο λαμέ, καὶ γοῦνες πτί-γκρί.

— Ἑσπερὶς πόκερ τὴν παρ λθοῦσαν Παρασκευὴν παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Μεταξᾶ. Παρευρέθησαν αἱ κ. κ. Καλβοκορέση, Γ. Γεωργαντᾶ, Πεσμαντζόγλου κλπ.

Τὸ κυριώτερον κοσμικὸν γεγονὸς τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἦτο παρὰ τῇ κ. Πασπάτη ἐπὶ τῇ εὐκαιρία τῶν γάμων τῆςχαριτωμένης ἐγγονῆς της Διδος Ξυδάκη. Ἡ νύφη ὡραιοτάτη μὲ τουαλέτταν λευκὴν καὶ μακρύτατον βέλο ἀπὸ δαντέλλα βαρύτιμον ἀληθινόν. Μεταξὺ τῶν κεκλημένων αἱ κ. κ. Νεγρεπόντη,Δ. Καλβοκορέση, Δις Μαυρίδη, ἡ κ. Θ Μελᾶ, Δις Διαμαντάκη, κ. Χρυσοβελώνη, κ. καὶ Δις Ἐμπεδοκλῆ, κ. καὶ Δις Μυταράκη καὶ κτλ.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν δεξίωσις εἰς μικρὸν φιλικὸν κύκλον παρὰ τῷ κ.καὶ τῇ κ.Ρέντη.

Ἡ Μονταὶν

Η ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

# ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

*[Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ ὑποσημειώσεις τοῦ κ. Χαρίλ. Ἀντωνάτου. Οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα ἀναδημοσιεύσεως καὶ ἐκδόσεως ἐκτὸς τοῦ μεταφραστοῦ.]*

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Στὲς 22 τοῦ Ἀπριλιοῦ μοῦ ἔκαμαν γνωστὰ ἐμπιστεφτικὰὅτι ὁ Εἰσαγγελέας εἶχε λάβει διαταγὴ νὰ μ' ἐγκαλέσῃ μπροστὰ στὸ δικαστήριο γιὰ τὴ δημοσίεψη τῆς Ἀπόκρισής μου, «ἂν ὑπῆρχε σ'αὐτὴν ὑλικὸ νὰν τὸ κάμῃ». Ἡ αἴτηση ἐρχότουνε ἀπὸ τὴ Σύνοδο κι' ἡ διαταγὴ ἦταν ἔτσι διατυπωμένη ἀπὸ τὸν ὑπουργό.

Ἔτσι, ἐρεθισμένος, ξανάβγαλα τὸ Λύχνο μου (1) καὶ εἶπα στοὺς ἀντιθέτους μου πολὺ βίαια λόγια, προσκαλῶντάς τους πάντα σὲ δημόσια συζήτηση στὲς Ἐφημερίδες μας, γιατὶ εἶχαν κι' αὐτοὶ μιὰ δική τους. Ξακολούθησαν ὅμως νὰ σιωποῦν καὶ δὲν ἐθέλησαν, οὔτε θὰ θελήσουν πειὰ νὰ συζητήσουν μαζί μου τὲς ἀλήθειες τῆς Ἀπόκρισής μου, γιατὶ δὲν εὐχαριστιῶνται, φαίνεται, παρὰ σὲ Καταδρομὲς ἐξασφαλισμένες.

Μόνο στὲς 4 τοῦ Μαγιοῦ, ἀφοῦ τοὺς ἀπόκλεισα κάθε διέξοδο μὲ τὸ Λύχνο μου καὶ μ' ἄλλα πλάγια μέσα, ποὺ μεταχειρίσθηκα, παρουσίασαν στὴν ἐφημερίδα τους : Λόγο: μερικὲς ἄτυχες γραμμές, ἀπὸ τὲς ὁποῖες ἔβγαινε καθαρὰ πὼς δὲν εἶχαν τὸ θάρρος νὰ μποῦν σὲ δημόσια συζήτηση.

Μερικὲς ὅμως Ἀθηναϊκὲς Ἐθημερίδες (2) καὶ μία Ἐπαρχιακὴ (3) ἐμίλησαν γιὰ τὴν Ἀπόκρισή μου ὅλες εὐνοϊκά. Στὲς 3 Ἰουλίου 1868 ὁ Εἰσαγγελέας ἔστειλε στὸ σπίτι μου ἕναν ἀστυνομικὸ μὲ συνοδία ἑνὸς γραφέα κι' ἑνὸς λοχία καὶ μοῦ κατάσχεσαν τὸν ἀριθμὸ 49 τῆς μικρῆς οἰκογενειακῆς Ἐφημερίδας μου : Ὁ Λύχνος (4).

Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἐχτυποῦσε τοὺς κόλακες ἐκείνους τοῦ Βασιλιᾶ, ποὺ ἐπέβαλαν στὸ ἐξαντλημένο Ἔθνος χρηματικὲς θυσίες, σχετικὲς μὲ παιδιαρίστικες δαπάνες, σὰν ἐκεῖνες γιὰ κούνια καὶ γιὰ κολυμπήθρα γιὰ τὸν πρωτογέννητο πρίγκηπα· βλακεῖες, γιὰ τὲς ὁποῖες ἔμελλαν νὰ ξοδέψουν ἑκατοντάδες χιλιάδες φράγκα, παρμένα ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα τοῦ κοινοῦ.

Ἡ πράξη μου αὐτὴ θεωρήθηκε ἀπὸ τὸν Εἰσαγγελέα προσβολὴ γιὰ τὴ Βασιλικὴ οἰκογένεια. Τότε, μὰ τότε μόνο, ἔμαθα πὼς ἐπρόσβαλα ἔτσι αὐτὴν τὴν οἰκογένεια. Δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ παραβλέψῃ τὸ καθῆκον του. Ὁ Εἰσαγγελέας ἤθελε νὰ καυχηθῇ στὸ βασιλιᾶ γιὰ τὲς καταδρομὲς αὐτές. Ἀπευθύνθηκα λοιπὸν ἀπ' εὐθείας στὴ Μεγαλειότητά του μὲ ἰδιωτικὴν ἐπιστολή, ποὺ δημοσιεύθηκε ὕστερα στὸ Λύχνο μου καὶ ἡ ὑπόθεση ἀνεβλήθηκε. Στὲς 3 Αὐγούστου 1868 καλέσθηκα ἀπὸ τὸν Ἀνακριτὴ νὰ μ' ἀκούσῃ γιὰ μάρτυρα σὲ μιὰ γνωστή μου ὑπόθεση. Ἅμα παρουσιάσθηκα, μ' ἔμπασαν σ' ἕνα μυστικὸ διαμέρισμα, μὲ πόρτες κλειστές... κι'εὑρέθηκε πὼς ἤμουνα ἐγὼ κατηγορούμενος ! Μοῦ ἀρνήθηκαν ἀκόμα νὰ μοῦ κάμουν γνωστὸ τὸ ὄνομα τοῦ κατήγορού μου καὶ νὰ μ' ἀφήσουν νὰ ἰδῶ τὴν κατηγορία ! (5).

Ὅλο ἐκεῖνο, ποὺ μοῦ ἔδωκαν τὴν ἄδεια νὰ μάθω, μοῦ εἰπώθηκε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀνακριτῆ : ὅτι δηλαδὴ ἤμουν κατηγορούμενος :

1ο ὅτι στὴν Ἀπόκρισή μου ἔχω ἐκφράσει ἀρχές, ἀντίθετες σ' ἐκεῖνες τῆς Σημερινῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας.

2ο ὅτι ἔχω βρίσει τὴ Σημερινὴ Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία.

3ο ὅτι ἔχω εἰπεῖ στὴν Ἀπόκρισή μου πράγματα ἀντίθετα στὰ χρηστὰ ἤθη ἐδῶ προσθέσανε τὸν τύπο «Σημερινὰ». Ἐζήτησα νὰ ὑπαγορεύσω ὁ ἴδιος τὲς ἀπαντήσεις μου στὲς κατηγορίες, ποὺ ἀπευθυνόντανε ἐνάντιά μου, μὰ κι' αὐτὸ ἀκόμα μοῦ τὸ ἀρνήθηκαν.

('Ακολουθεῖ)

---

Σημ. μεταφ. 1) Ἔβγαλε τότες τοὺς ἀριθμοὺς 44, 45, 46, 47, τοῦ Λύχνου, μὲ τοὺς ὁποίους χτυπάει ἀμείλιχτα τὴ Σύνοδο καὶ ὅσα ἔγραψε τότες ὁ Μακράκης στὴν ἐφημερίδα «Λόγος».

2) Ἔγραψαν τότες εὐνοϊκὰ στὴν Ἀθήνα οἱ ἐφημερίδες : «Τραμποῦκος» 2 Μαρτιοῦ 1868.— «Μέλλον» 9 Ἀπριλιοῦ 1868.— «Ἀστὴρ [illegible] Ἀνατολῆς» 9 Μαρτιοῦ 1868.— «Κόλασις» 5 Μα[illegible]

3) Στὴν Κεφαλονιὰ ἡ [illegible] Φλεβαριοῦ 1868.

4) Ὁ ἀριθ. 49 εἶναι ὁ [illegible]ταῖος τοῦ Λύχνου. Σ' αὐτὸν ἐσατίριζε ὁ Λασκαράτος τὴ σκέψη τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων νὰ φτειάσῃ χρυσῆ κολυμπήθρα γιὰ τὸν τότε Διάδοχο. Τὸν κατάγγειλαν, αὐτὸς ὅμως ἔστειλε ἐπιστολὴ στὸ Βασιλιὰ κι' ἡ κατηγορία ἀποσύρθηκε.

Σημ. Λασκαρ. 5.) Ὁ νάξιος αὐτὸς τρόπος ἐνεργείας θυμίζει τὸ Μεσαίωνα καὶ τὴν Ἱερὰ Ἐξέταση. Ἡ δολερότητα, ποὺ μεταχειρίσθηκε ἡ Κυβέρνηση, δείχνει ἐπίσης τὴν ἀδυναμία αὐτῆς τῆς Κυβέρνησης. Τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὸς ὁ τρόπος εἶναι τῆς τάδε ἢ τῆς τάδε Εὐρωπαϊκῆς Κυβέρνησης, δὲν ἀλλάζει τίποτε ἀπὸ τὸ πρᾶγμα. Οἱ νομοθέτες μας ἔπρεπε νὰ μὴν ἀντιγράψουν δουλόπρεπα τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς κώδικες.

---

ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ

Του ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ!

ΕΝΤΟΣ ΟΛΙΓΟΥ

Θὰ κυκλοφορήσῃ εἰς μονόδραχμα δεκαεξασέλιδα καθημερινὰ ……………… φυλλάδια ………………

Ο "ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ,,

Τὸ πλέον περίεργον, τὸ πλέον περιπετειῶδες καὶ αἰσθηματικὸν μυθιστόρημα ποὺ ἐκυκλοφόρησέ ποτε. Ἔργον ἀφαντάστου πλοκῆς καὶ δράσεως, τὸ ὁποῖον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κινεῖ τὸ ἀδιάπτωτον ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου. Εἰς τὰς σελίδας του παρελαύνουν ἔρωτες ἁγνοί, μίση μυστηριώδη, ἐγκλήματα φρικτά, πόλεμοι, τρομερὰ μυστικά, κλπ.

— ΚΑΜΕΤΕ ΜΟΝΟΝ ΟΛΙΓΗΝ ΥΠΟΜΟΝΗΝ —

## ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

# ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Ἦσαν ἡ πρῶτες ἡμέρες τῆς «ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονίας, ὑπὸ τοῦ ἐνδόξου Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ὁ «περιούσιος λαός» ἑόρταζε κάτω καὶ ἡμεῖς ἐδῶ, οἱ ἐλευθερωταί, κλέβαμε κότες ἀπὸ τὰ σπίτια τῶν πτωχῶν.

Ἐμέναμε, κατάλυμα, σ' ἕνα Ἰσραηλιτικὸ σπίτι τῆς Καστοριᾶς. Ἡ γραῖα Ἰουδαία τοῦ σπιτιοῦ, μᾶς ἐπεριποιεῖτο κατὰ δύναμιν. Τὸ βράδυ ἤρχετο καὶ ὁ υἱός της καὶ ἐκαθήμεθα ὅλοι στὸ τζάκι ψήνοντας κάστανα καὶ συζητοῦντες. Ἡ νύχτες, νύχτες χειμωνιάτικες, μακρυὲς καὶ κρύες, περνοῦσαν μὲ ἱστορίες εὔθυμες.

Νὰ τοὺς φέρῃ ὁ κάθε ἕνας ἀπὸ ἕνα γαλόνι κρασί.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, θέμὰ ἦτανε, ἡ διαταγὴ ἑνὸς κάποιου Καπετὰν Τριάντα, ἀξιωματικοῦ τῆς χωροφυλακῆς, ὁ ὁποῖος εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ «ἀπελευθερωθέντα» μέρη, ἐξέδωκε διαταγήν, ὑποχρεώνων τοὺς Τούρκους, νὰ τοῦ κομίζουν μιὰ ὀκᾶ βούτυρο, κάθε οἰκογένεια, τὴν ἑβδομάδα.

— Φθάνει νὰ μὴν τὸ πάθῃ, σὰν τὸν δικό μας, τὸν Ραββῖνο, εἶπεν ὁ Ἰσραηλίτης σπιτονοικοκύρης.

— Τί ἔπαθεν ;

— Εἶνε πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε, στὴν ἐποχὴ τῶν πατέρων μας. Εἴχαμε ἕνα Ραββῖνο, καλὸν καὶ σοφὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ ἀγαποῦσε τὸ κρασάκι. Τὸ σπίτι του μύριζε, σὰν ταβέρνα· καὶ δὲν τοῦ ἔλειπε ποτέ, ἕνα μπουκάλι ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ μακρυοῦ του ἀντεριοῦ. Αὐτὸς δὲν ἦταν Ραββῖνος, ἦταν...

— Ραβοῖνος, διέκοψεν ἕνας Πελοποννήσιος ἐπιλοχίας, διακρινόμενος διὰ τὴν ἀπλυσιὰν καὶ τὰ καλαμπούρια του.

— Λοιπὸν ποὺ λέτε, κάποιο μεγάλο εὐεργέτημα εἶχεν ἐπιτύχει τότε ἀπὸ τοὺς Τούρκους, γιὰ τοὺς Ἑβραίους τῆς Καστοριᾶς. Κ' ἡ Κοινότης ἡ δική μας τοῦ ὑπεσχέθη, ἂν τοὺς τελειώσῃ τὴν δουλειά, νὰ τοῦ στείλῃ κάθε ἕνας, ἀπὸ ἕνα γαλόνι κρασί. Χίλιες νὰ ποῦμε φαμιλιὲς Ἑβραΐϊκες ἐδῶ, χίλια γαλόνια κρασὶ ὁ Ραβῖνος. Ποιὸς τὴν χαρά του !... Ἔβαλλε καὶ ἔφκιασε «κάβο» διὰ κατώγιο του, ὑπόγειον δηλαδὴ βαθύτερον γιὰ τὰ κρασιά, ποὺ θὰ τοῦ ἤρχοντο.

Σὰν ἐτελείωσεν λοιπὸν ἡ δουλειὰ τῆς Ἰσραηλιτικῆς Κοινότητος, ὥρισε καὶ τὴν ἡμέρα, ποὺ θὰ τοῦ πηγαίναν τὰ κρασιά. Ἄνοιξαν ἡ πόρτες καὶ καθαρίστηκεν ἡ «κάβα».

Ἐκάθησε [illegible] ὄρεξιν εἰς τὸ τραπέζι.

Πρωῒ—πρωῒ κάθε Ἑβραῖος οἰκογενειάρχης, κατέβαινε μὲ τὸ γαλόνι τὸ κρασὶ στὸ χέρι, εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦ Ραββίνου καὶ ἄφηνε τὴν «πεντακοσσάραν» του. Δὲν ἔλειψεν κανένας. Κ' οἱ χίλιοι πῆγαν τὴν ὑγρὰν προσφοράν των, μὲ μεγάλη προθυμία.

Ὅταν ὁ Ραββῖνος ἐκάθησε στὸ τραπέζι, τὸ βράδυ, ἔφκιασε καὶ καλὸν μεζέ, διέταξε καὶ τοῦ φεραν καὶ ὀρεκτικά, καὶ εἶπεν εἰς τὴν ὑπηρέτριαν νὰ τοῦ φέρῃ, ἕνα ἀπὸ τὰ μπουκάλια τοῦ κρασιοῦ, γιὰ νὰ ἑορτάσῃ, τὴν ἐξαιρετικὴν ἡμέραν.

— Τὴν προσφορὰν τῶν εὐσεβῶν, προσέθεσεν.

Κ' ἐφαντάζετο ὅτι κάθε Ἑβραῖος, θὰ εἶχε διαλέξει τὸ πειὸ ἐκλεκτὸ κρασί, θὰ εἶχεν ἀνοίξει τὸ καλλίτερο γιοματάρι, γιὰ νὰ δωρήσῃ στὸ Ραββῖνο του ! Ἐπὶ ἕνα χρόνο ἐξησφάλισε τυχίαντου. Κόκκινος καὶ ζωοδότης, ποταμὸς κρασιοῦ, ἄνοιγεν εἰς τὰ ὑπόγειά του.

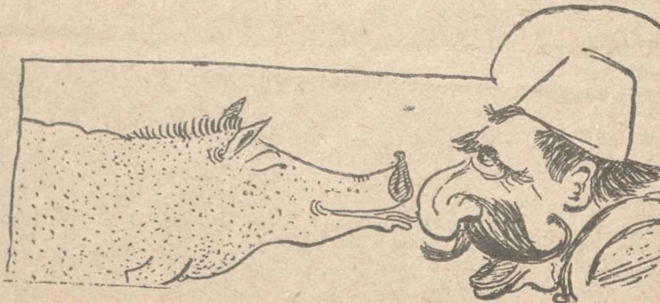

Οἱ Τοῦρκοι δὲν τρῶν ποτὲ τὰ γουρούνια.

— Εἶνε τόσο καλὸς λαὸς καὶ τόσο εὐσεβής !... εἶπε μέσα του

Ἡ ὑπηρέτρια ἀνέβηκε μ' ἕνα ἀπὸ τὰ μπουκάλια εἰς τὸ χέρι. Ὁ Ραββῖνος γεμίζει τὸ ποτῆρι του.

Νερό !...

Τὴν ξαναστέλλει νὰ τοῦ φέρῃ ἄλλο. Ἡ ὑπηρέτρια πάει, ἔρχεται.

Νερό !

Τρίτη, τετάρτη, πέμπτη, ἕκτη, δεκάτη, εἰκοστὴ μπουκάλα.

Νερό ! Νερὸ καθαρὸ καὶ ξάστερο !

Τί εἶχε συμβῇ ;

Κάθε Ἑβραῖος ἀπὸ τοὺς χιλίους καὶ οἱ χίλιοι, καθ' ἕνας χωριστά—ἐσκέφθη ὡς ἑξῆς :

— Οἱ 999 ἄλλοι ἀδελφοί, θὰ πᾶνε εἰς τὸν Ραββῖνον μας κρασί. Τί πειράζει ἂν τοῦ πάω ἐγὼ νερό ;...

Κ' ἔτσι ὅλοι τοῦ πήγανε νερό !...

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Αὐτὸ ὅμως, προσέθεσεν ὁ ἐπιλοχίας, δὲν πιστεύω νὰ τὸ πάθῃ ὁ Τριάντας.

— Γιατί

— Γιατί; τὸ βούτυρο θὰ τοῦ τὸ πᾶνε ἀνοιχτό. Ἔπειτα μὲ τί θὰ τὸ νοθεύσουν ;

Ὁ πονηρὸς Ἑβραῖος ἀπήντησεν καὶ εἰς αὐτό.

—Καὶ τὸ βούτυρο νοθεύεται μὲ λύγδα χοιρινή, ἀλλὰ ὁ Καπετὰν Τριάντας ξέρει κάτι, ποὺ δὲν ξέρετε ἐσεῖς !...

— Σὰν τί ;

— Ὅτι οἱ Τοῦρκοι δὲν τρῶνε χοιρινὸ καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἔχουν λύγδα. Ἔπειτα εἶνε καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ δὲν τολμοῦν νὰ τὸ νοθεύσουνε...

— Τί, ποιό ;

— Ὅτι θὰ τοὺς δώσῃ καὶ αὐτός, παρά . . .

Ὅλοι ὁμοφώνως τὸν διέκοψαν :

— Παρᾶ ! Παρᾶ ! Παράδες νὰ τοὺς δώσῃ ὁ Τριάντας ;

— Ἥσυχος ὁ Ἑβραῖος, μᾶς ἀπήντησεν :

— Ὄχι Παρᾶ, ἀλλά... παρά... μιὰν τεσσαράκοντα!...

Σταμ. Σταμ.

## ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ

Πολλὲς φορὲς εἶνε περίεργη καὶ ἀξία μελέτης ἡ ἔκφρασις ποὺ ἔχουν οἱ νεκροὶ μιᾶς μάχης. Ἕνας Γάλος ἀρχίατρος, ὁ κ. Μπωντέν, ἔκανε σχετικὲς παρατηρήσεις στὰ πτώματα ποὺ ἔμειναν ὕστερα ἀπὸ τὴν πολύνεκρη μάχη τοῦ Ἰγκερμὰν καὶ λέγει ὅτι ἄλλα πρόσωπα φαινόντουσαν σὰ νὰ χαμογελοῦν καὶ ἄλλα σὰ νὰ φυβερίζουν. Μερικὰ πτώματα ἦσαν τόσο καλὰ συγυρισμένα, ποὺ θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι φιλικὰ χέρια τὰ ἐστόλιζαν γιὰ ἐνταφιασμό. Ἄλλα, μὲ τὸ γόνατο κατὰ γῆς ἔσφιγγαν σπασμωδικῶς τὸ τουφέκι τους καὶ ἐδάγκωναν τὸ φυσέκι. Σὲ πολλοὺς τὸ μπράτσο ἦταν σηκωμένο, σὰν νὰ ἐπροσπάθησαν νὰ φυλαχτοῦν ἀπὸ σφαῖρα. Ὅλοι εἶχαν τὰ πρόσωπά τους χλωμά, ὁ δὲ ἄνεμος ποὺ ἐφυσοῦσε δυνατὸς φαινότανε σὰν νὰ ἔδινε ζωὴ στὰ πρόσωπα αὐτά. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι οἱ μακριὲς αὐτὲς σειρὲς τῶν πεθαμένων, ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ σηκωνόντουσαν ἄξαφνα γιὰ νὰ ξαναρχίσουνε τὴ μάχη.

Ἄλλος ἰατρὸς, Γάλλος, διηγεῖται ὅτι εἶδε ἕνα στρατιώτη νεκρόν, τοῦ ὁποίου ἡ σφαῖρα εἶχε κόψει ἀριστερὰ τὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα τοῦ μηροῦ. Αὐτὸς ἀπέθανε ἐξ αἱμορραγίας καὶ ἦταν βουτηγμένος στὸ αἷμα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀγωνίας του, ὅσο καὶ νὰ κράτησε, ὁ πληγωμένος εἶχε πάρει στάσι παρακλητική, εἶχε γείρει πρὸς τὰ δεξιὸ μὲ τὸ πρόσωπο καὶ τὰ μάτια γυρισμένα κατὰ τὸν οὐρανό, τὰ χέρια ἑνωμένα, τὰ δάχτυλα δεμένα. Ἦταν φανερὸ πῶς ὁ θάνατος τὸν βρῆκε προσευχόμενον.

## ΑΝΕΜΩΝΕΣ

Ὁ καλλίτερος λογιστὴς εἶν' ἐκεῖνος ποὺ μπορεῖ ν' ἀπαριθμῇ ἀκριβῶς τὸ ποσὸν τῶν ἁμαρτημάτων του.

***

Μπορεῖ κανεὶς ἀπὸ τυχαῖες περιστάσεις νὰ γίνῃ μέγας, δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ γίνῃ σοφὸς καὶ πολυμαθὴς χωρὶς κόπους καὶ μόχθους.

***

Ἐκεῖνος ποὺ δαπανᾶ περισσότερα τῶν ὅσων ἔχει εἶνε ματαιόφρων, ὁ δὲ δαπανῶν ὀλιγώτερα μικροπρεπὴς καὶ φιλάργυρος.

***

Κανένας δὲν εἶνε κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του, ὅταν τὸν ἔχει καταλάβει κανένα πάθος.

## ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

# Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΠΑΓΙ

Γερτὸς ἀπὸ τὰ χρόνια καὶ ἑτοιμόρροπος, στηριζόμενος μὲ τὸ ἕνα του χέρι στὸν ὦμο τοῦ ὑπασπιστοῦ του καὶ ἀκολουθούμενος ἀπὸ δύο μαύρους ντυμένους στὸ κόκκινα οἱ ὁποῖοι ἐπαγρυπνοῦσαν ἐπὶ τῆς ἀθλίας ζωῆς του, ὁ Ροδόλφος Μπαλιόνε, δοὺξ καὶ τύραννος τῆς Περούζης, ἐπιθεωροῦσε, ὅπως ἐσυνήθιζε νὰ τὸ κάμνῃ καθημερινῶς, τὰς ἐργασίας τῶν Τοσκανῶν ζωγράφων οἱ ὁποῖοι διακοσμοῦσαν, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας του, τὰ ἀνάκτορά του. Ὁ Ροδόλφος σήκωνε τὸ κεφάλι του, ἔβλεπε μιὰ στιγμὴ τὰς προόδους τῶν ἔργων, καὶ ὕστερα χωρὶς νὰ πῇ λέξι, ἐσυνέχιζε τὴν πορεία του.

Ἔξαφνα τὸ βλέμμα του, τὸ φλογερὸ καὶ θολὸ ποὺ ἦταν τὸ μόνο ζωντανὸ χαρακτηριστικὸ στὸ ἀπονεκρωμένο ἀπὸ τὸ γῆρας πρόσωπό του, στηλώθηκε στὸν Ντομένικο Μπιόντι, φλωρεντινὸ ζωγράφο, ὁ ὁποῖος ἐπωνομάζετο, λόγῳ τῆς θείας καθαρότητος τῆς γραμμῆς του καὶ τῆς παραδεισιακῆς γλυκύτητος τῶν χρωμάτων του, ὁ Σεραφικός.

— Ἐξακολουθεῖς νὰ μὴν ἔχῃς εἰδήσεις ἀπὸ τὴν μνηστή σου ; τὸν ἐρώτησε ὁ δούξ.

— Ναί, Ἄρχοντά μου.

Τὰ χείλη τοῦ νέου ἔτρεμαν ἀπὸ τὴν συγκίνησι καὶ δάκρυα ἀνέβλησαν ἔξαφνα ἀπ' τὰ θλιμμένα του μάτια.

— Ἂν πέθαινε θ' ἀνεκάλυπταν τὸ πτῶμα της, ἐξηκολούθησε ὁ Ροδόλφος. Ἡ καρδιὰ τῆς γυναίκας εἶνε εὐμετάβλητη !... Ἴσως ἐγκατέλειψε ἑκουσίως τοὺς γονεῖς της καὶ σένα. Μὴν ἀνησυχεῖς γιὰ τὴ ζωή της. Κάποιος ἄντρας τὴν προστατεύει...

—Τὴν προτιμῶ νεκρὴ παρὰ ἀτιμασμένη! ἐψιθύρισε ὁ ζωγράφος.

— Ἀνοησίες. Μοῦ εἶπαν ὅτι ἐπέρασαν κιόλα ὀχτὼ μέρες ἀφότου ἔφυγε. Περισσότερο δὲν μπορεῖ νὰ κρατήσῃ ἕνας ἀνθρώπινος πόνος. Θὰ τὴν ξεχάσῃς καὶ θὰ παρηγορηθῇς.

—Ὑπάρχουν πόνοι παντοτινοί, Ἄρχοντά μου !

— Αἰώνιος εἶνε μόνον ὁ Θεός, ἂν ὑπάρχῃ, ἀπήντησε σχεδὸν θυμωμένος ὁ δούξ, ἐξακολουθήσας τὴν πορεία του.

***

Καθισμένος στὴν μαρμάρινη του πολυθρόνα τὴν διακοσμημένη μὲ χρυσᾶ μωσαϊκά, ὁ Ροδόλφος Μπαλιόνε, λίγες μέρες ἀργότερα, ἔλεγε τὰ ἑξῆς στὸ Ντομένικο Μπιόντι, τὸν ὁποῖον εἶχε καλέσει ἐπὶ τούτῳ στὰ ἀνάκτορά του :

— Διάλεξα ἐσένα ἀπ' ὅλους τοὺς ζωγράφους ποὺ γνωρίζω, γιατὶ μόνος ὁ πόνος μπορεῖ νὰ μεταδώσῃ στὰ δημιουργήματα τῶν καλλιτεχνῶν τὴν πνοὴ τῆς ζωῆς, τὴν ζωτικότητα ποὺ γυρεύω. Ἐσὺ ὑποφέρεις, τὸ ξέρω. Γι' αὐτὸ θὰ κατορθώσῃς νὰ μεταφέρῃς στὸ πανὶ τὴν γυναίκα ποὺ ἀγαπῶ, ὅπως εἶνε στὴν πραγματικότητα. Τὸ μοντέλο σου εἶνε ἕτοιμο καὶ σὲ περιμένει πίσω ἀπ' αὐτὸ τὸ παραπέτασμα. Πρόσεξε ὅμως. Θέλω ἡ γυναίκα ποὺ θὰ ζωγραφίσῃς νὰ εἶνε ὡραιότερη ἀπὸ ὅλες τὶς γυναίκες ποὺ δημιούργησε πινέλο ζωγράφου ἕως σήμερα. Γιατὶ γιὰ μένα τὸ ἔργο αὐτὸ δὲν θὰ εἶνε μιὰ γυναίκα μόνον, ὡρισμένη, αὐτὴ ποὺ θὰ ζωγραφίσῃς, ἀλλ' ἡ γυναίκα ἐν γένει, τὸ θεσπέσιο αὐτὸ πλάσμα ποὺ τόσο πολὺ ἀγάπησα στὴ ζωή μου.

— Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, θὰ ἐπιχειρήσω, Ἄρχοντά μου, νὰ κάνω ὅ,τι μοῦ λέτε, ἀπήντησε ὁ Σεραφικός.

Δυὸ σκλάβοι ἀνέσυραν τὰ κόκκινα βελουδένια παραπετάσματα. Τότε, μιὰ κραυγὴ ποὺ ἦταν συγχρόνως σὰν στεναγμὸς τρελλῆς χαρᾶς καὶ σὰν λυγμὸς ἀμέτρητου πόνου, ἐβγῆκε ἀπὸ τὰ στήθη τοῦ ζωγράφου. Πῆγε νὰ πέσῃ ἀπὸ τὴν ταραχή του. Τὰ μάτια του ἐγέμισαν φρίκη. Ἔκλαιγε, καὶ δὲν ἤξερε κανεὶς ἂν ἦταν ἀπὸ ὑπερβολικὴ εὐτυχία ἢ ἀπὸ ἀνέκφραστοπόνο.

— Ἡ Μπιάνκα Μαρία... Ὦ Ἄρχοντά μου !... Ἄρχοντά μου... Λυπήσου μας !

Καθισμένη σ' ἕναν καναπέ, μὲ τὸ κεφάλι γυρμένο ἐπάνω σ' ἕνα μαξιλάρι ἀπὸ μαῦρο μετάξι, ἡ κόρη ἔστεκε ἀκίνητη, χλωμὴ ὡσὰν νὰ ἦταν τὸ ἄγαλμα τοῦ ἑαυτοῦ της. Τὰ κλεισμένα της μάτια δὲν ἄνοιξαν. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι τὰ σκοτεινά της βλέφαρα τὴν ἔντυναν ὁλόκληρη, ἔντυναν ὅλη τὴν ἁγνή, λευκὴ ὡσὰν πεντελικοῦ μαρμάρου, γυμνότητά της.

— Ἔλεος !... Ἔλεος !... ἐψιθύριζε ὁ Σεραφικός, ἀποστρέφων τὰ βλέμματά του ἀπὸ τὴν θέαν ἐκείνης ποὺ καὶ μὲ τὸ κύτταγμα μόνον ἐφοβεῖτο μήπως μιάνῃ, καὶ ὕψωνε ἱκετευτικὰ τὰ χέρια πρὸς τὸν κύριό του.

— Γιατὶ παραπονεῖσαι ; ἀπήντησε ἥσυχα ὁ δούξ. Σοῦ ὑπεσχέθην ὅτι θὰ σοῦ ἐπεστρέφετο ἡ μνηστή σου. Ἰδού την ! Μήπως φαντάζεσαι ὅτι ἐπεχείρησα νὰ θίξω τὴν τιμή της ;... Ὄχι. Εἶνε ὅπως μοῦ τὴν ἔφεραν, ὅπως τὴν ἐγνώρισες. Δὲν ἐξήτασα νὰ μάθω ἂν ὑπῆρξε ἐρωμένη σου. Τί μὲ μέλλει ; Ὅ,τι ζητῶ ἀπὸ τὴν κόρη αὐτὴν ἐγώ, —κατάλαβέ το—δὲν εἶνε ἡ ὡραιότης ποὺ σὲ μεθᾶ ἐσένα, αὐτὴν ποὺ ὀλίγον κατ' ὀλίγον θὰ ἐξαφανίσῃ ὁ χρόνος, ἀλλ' ἡ ἀθάνατη ὀμορφιὰ ποὺ θὰ ζωντανέψῃ ἀπάνω στὸ πανί, τὸ πινέλο σου. Ὕστερα μπορεῖς νὰ τὴν ξαναπάρῃς, ἂν τὸ ἐπιθυμῇς, καὶ ν' ἀποκτήσῃς τὴν φθαρτὴν ὡραιότητά της. Ἀλλ' ἐγὼ θἄχω χαρῇ τὴν ἀθάνατη οὐσία της !

— Δὲν θέλω... δὲν θέλω !... ἐφώναξε κλαίων ὁ Ντομένικο. Εἶνε δική μου, Ἄρχοντα, δική μου καὶ μόνον,... δική μου ὁλόκληρη... Δέν θὰ δώσω σὲ ἄλλους τὴν εἰκόνα τοῦ σώματός της !

— Δὲν εἰμπορῶ βέβαια νὰ σ' ἀναγκάσω νὰ κάνῃς αὐτὸ ποὺ ἐπιθυμῶ, ἀπήντησε ὁ τύραννος, γιατὶ ξέρω ὅτι κανένα μαρτύριο δὲν θὰ σὲ κάμψῃ. Ἂν ὅμως ἐξακολουθήσῃς νὰ μὴν ὑπακούῃς, τότε θὰ διατάξω τοὺς δυὸ αὐτοὺς μαύρους ποὺ βλέπεις, ν' ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὴν ἀγαπημένη σου, ὅ,τι πολυτιμότερο ἔχει. Λοιπὸν θὰ ὑπακούῃς, λέγε ;

— Θὰ ὑπακούσω, ἄρχοντά μου !

***

Σιγὰ σιγά, τὸ ἀναμενόμενον ἔργον ἐδημιουργήθη. Τόσο τέλειο ὥστε τὸ ἀκίνητο σῶμα ποὺ παρίστανε εἶχε περισσοτέρα ζωή, ἀπὸ τὸ ζωντανὸ σῶμα τοῦ μοντέλου.

Ὁ τύραννος περνοῦσε ὅλη τὴν ἡμέρα του στὸ ἐργαστήριο τοῦ ζωγράφου, μὴ ἀνεχόμενος ἐν τῇ ζηλοτυπίᾳ του διὰ τὸ ψεύτικο σῶμα, τὸ ζωγραφισμένο στὸ πανί, τὴν παρουσίαν κανενὸς ἄλλου, ἐκτὸς τοῦ ζωγράφου καὶ τῆς μνηστῆς του, πλησίον του.

Οἱ δυὸ νέοι, παρὰ τὸ μῖσος των κατὰ τοῦ τυράννου ἦσαν ἐντούτοις καὶ εὐτυχεῖς ἐν μέρει, ἐκεῖνος μὲν διότι εἶχε ξαναβρεῖ ἀνέπαφη τὴν μνηστή του, ἐκείνη δὲ διότι παρ' ὅλους τοὺς κινδύνους ποὺ εἶχε περάσει, εἶχε, ὡς ἐκ θαύματος, διατηρήσει τὴν ἁγνότητά της. Ἐνδομύχως ὅμως κατείχοντο ἀπὸ σκέψεις τὰς ὁποίας ἔκρυβαν ἐπιμελῶς.

Ἐμισοῦσαν καὶ οἱ δυὸ τὸν τύραννο καὶ κατεχόμενοι ἀπὸ τὴν σφοδρὰ ἐπιθυμία νὰ τὸν ἐκδικηθοῦν, ἀνέμενον τὴν κατάλληλη εὐκαιρία. Ὁ Ντομένικος προετοίμαζε ὑπομονετικὰ καὶ μεθοδικὰ τὴν ἐκδίκησίν του. Καὶ μόνον ὅταν ἐσκέφθη ὅλας τὰς λεπτομερείας καὶ ηὗρε τὰ μέσα νὰ παρακάμψῃ ὅλους τοὺς κινδύνους, ἀπεφάσισε νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς σκέψεις του.

Μίαν ἡμέραν ἔτρεξε εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ δουκὸς καὶ τοῦ ἐφώναξε :

— Ἄρχοντα ! Ἄρχοντα !... Ἐπεχείρησαν νὰ καταστρέψουν τὸ ἔργο μου !... Ὁλόκληρο μέρος τοῦ σώματος εἶνε μουντζουρωμένο !

Ὁ Ροδόλφο Μπαλιόνε, τρέμων ἐξ ὀργῆς ἔσπευσε ἀμέσως εἰς τὸ ἐργαστῆρι τοῦ ζωγράφου, ἕτοιμος νὰ τιμωρήσῃ μὲ τὸν σκληρότερο τρόπο τὸν ἐγκληματία.

— Ἐδῶ, ἐδῶ, ἐφώναξε ὁ Σεραφικός, δείχνοντας στὸν δοῦκα ἕνα μέρος τῆς εἰκόνος.

Ὁ δοὺξ ἔσκυψε γιὰ νὰ ἰδῇ. Τότε ὁ ζωγράφος τὸν ἄδραξε μὲ τὰ δυό του χέρια ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ἔπνιξε, φωνάζοντάς του :

—Πέθανε δίχως νὰ μεταλάβῃς καὶ νὰ ἐξομολογηθῇς, βρωμόσκυλο!

Ὕστερα ἐξέσχισε τὴν εἰκόνα του, καὶ ἀφοῦ εἶπε στὴν μνηστή του νὰ ντυθῇ, ἔβγαλε τὰ ροῦχα τοῦ Μπαλιόνε καὶ τὰ φόρεσε ὁ ἴδιος. Μὲ τὰ δικά του ροῦχα ἔντυσε τὸ πτῶμα τοῦ δουκός, καὶ γιὰ νὰ εἶνε πλήρης ἡ ὁμοιότης, μὲ τὰ χρώματα ποὺ τοῦ ἔμεναν ἔδωκε στὸ πρόσωπο τοῦ νεκροῦ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ δικοῦ του προσώπου. Δὲν ὑπῆρχε πλέον κανεὶς κίνδυνος. Τότε ὁ Δομένικος, ἐκάλεσε τοὺς ὑπηρέτας τοῦ δουκὸς καὶ τοὺς εἶπε :

— Ρίξτε στὰ σκυλιὰ τὸ πτῶμα αὐτό. Εἶνε τοῦ ζωγράφου τὸν ὁποῖον ἔπνιξα γιὰ νὰ τιμωρήσω διότι ἐτόλμησε νὰ μὲ ὑβρίσῃ. Τὸν ἔπνιξα μὲ τὰ ἴδια μου χέρια.

Κανεὶς δὲν ἀνεγνώρισε τὸν Σεραφικό, διότι ἐμιμεῖτο θαυμάσια τὴν βραχνὴ καὶ ὑπόκωφη φωνὴ τοῦ τυράννου. Οἱ ὑπηρέται ἐξετέλεσαν ἀμέσως τὰς διαταγὰς τοῦ ζωγράφου. Ὅταν ἐπέστρεψαν ὁ Σεραφικὸς τοὺς εἶπε :

— Καὶ τώρα ἑτοιμάστε τὸ ἁμάξι μου. Θὰ κάνω ἕναν περίπατο στὴν ἐξοχή.

***

Ὕστερα ἀπὸ λίγες ὧρες ὁ Δομένικος καὶ ἡ μνηστή του, εὑρίσκοντο ἀσφαλεῖς πέραν τῶν συνόρων τοῦ δουκάτου τῆς Περούζης, εἰς τὴν θαυμασία πατρίδα τοῦ Δάντη, τὴν Φλωρεντία, εὐλογοῦντες τὸν Θεόν, ποὺ τοὺς εἶχε ἐπιτρέψη, νὰ ἑνωθοῦν διὰ παντός.

**Αὔγουστος Μπαγί**

---

Εἰς τὸ Γραφεῖον μας πωλοῦνται πρὸς δραχ. 5 ἕκαστον τοῦ 2ου φύλλου τοῦ «Μπουκέτου» τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐξαντληθεῖ.

## ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

# Η ΖΗΛΕΙΑ

### ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣ ΔΩΔΕ

Πῶς νὰ μὴν ἀγαπηθοῦν ; Ὡραῖοι καὶ διάσημοι καὶ οἱ δύο, τραγουδοῦσαν μαζί, ζοῦσαν κάθε βράδυ τὴν ἴδια παθητικὴ καλλιτεχνικὴ ζωή, ἔπαιζαν στὸ θέατρο ρόλους ἐραστῶν... Δὲν παίζει κανένας μὲ τὴν φωτιὰ χωρὶς νὰ καῇ. Μπορεῖ νὰ λέῃ κανεὶς κάθε βράδυ «Σ' ἀγαπῶ !» στὸν ἄλλον χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ κάποτε βαθειὰ συγκίνησι ; Ὁ ἔρως τους, ἐγεννήθη μέσα σ' ἁρμονικὸ περιβάλλον, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῶν βιολιῶν καὶ τοὺς ρυθμοὺς τῆς ὀρχήστρας.

Σὲ λίγο ὅλο τὸ Παρίσι ἔμαθε τὸν ἔρωτά τους καὶ τοὺς ἐχειροκροτοῦσε σέ κάθε παράστασι μὲ περισσότερο ἐνθουσιασμό. Τὸ αἴσθημά τους ἔγινε τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας. Ὁ κόσμος πήγαινε στὸ θέατρο ἐπίτηδες γιὰ νὰ θαυμάσῃ τὰ δυὸ αὐτὰ καλλιτεχνικὰ ἄστρα, ποὺ τραγουδοῦσαν ἁρμονικὰ καὶ ἀγαπιῶνταν τρελλά.

Δὲν ἄργησαν ν' ἀρραβωνιαστοῦν καὶ νὰ κάνουν σὲ λίγο καὶ τοὺς γάμους των. Ὡρκίσθηκαν αἰωνία πίστι καὶ ἀφοσίωσι, σ' ὅλη τους τὴ ζωή...

***

Μετὰ τὸν γάμο τὸ κοινὸν ἄργησε νὰ τοὺς ἀπολαύσῃ στὴ σκηνή. Ὅταν ὅμως τελείωσε ἡ ἄδειά των ἐνεφανίσθησαν μαζὶ εἰς τὸ ἴδιο ἔργον. Μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, πάντα ὁ ἄνδρας εἶχε τὴν ὑπεροχὴ εἰς τὴ σκηνή. Ἦταν μεγαλειτέρας ἡλικίας καὶ περισσότερον πεπειραμένος. Κατεῖχε τὴν αἴθουσα μὲ τὴ φωνή του καὶ τὴν ἐξαιρετικὴ τέχνη του. Κοντά του ἡ πρίμα φαινόταν μᾶλλον σὰν μαθήτριά του —μιὰ μαθήτρια προικισμένη μὲ μεγάλο τάλαντον — μὲ ὑποσχέσεις μεγαλειτέρας ἐξελίξεως. Ἡ φωνή της δὲν ἦταν ἀκόμη γεμάτη καὶ πλουσία. Οἱ ὦμοι της εἶχαν τὴν λεπτότητα τῆς νεότητος. Ὅταν ὅμως ἐνεφανίσθη ἐκ νέου πρὸ τοῦ κοινοῦ, εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς προηγουμένους ρόλους της, καὶ ἕνας ἦχος γεμάτος, πλούσιος, γλυκύτατος ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ στῆθος της, ἄφθονος καὶ καθαρὸς σὰν πηγή, ἀκούσθηκε μέσα στὴν αἴθουσα ἕνας ψίθυρος ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ συγχρόνως. Ὅλο τὸ ἐνδιαφέρον τῆς παραστάσεως συγκεντρώθηκε πλέον γύρω της Γιὰ τὴν νεαρὰ γυναίκα ἡ βραδειὰ ἐκείνη ὑπῆρξε ἕνα ἀλησμόνητο ὄνειρο θριάμβου. Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς φαινόταν ἐλαφρὰ καὶ αἰθέρια, γεμάτη ἀπὸ ἀκτῖνες καὶ εὐτυχία. Ὅσο γιὰ τὸν ἄνδρα, τὸ κοινὸν ἐλησμόνησε νὰ τὸν χειροκροτήσῃ. Εἶχε γοητεύσει τοὺς πάντας ἡ γυναῖκα του. Ὁ τραγουδιστὴς παρηγκωνίσθη εἰς τὴν σειρὰν ἑνὸς ἁπλοῦ κομπάρσου.

Βέβαια τὸ πάθος ποὺ εἶχε ἐκδηλώσει ἡ καλλιτέχνις ἐκεῖνο τὸ βράδυ, στὴ φωνὴ καὶ στὸ παίξιμο της ἐνεπνέετο ἀπὸ αὐτὸν ποὺ ἀγαποῦσε. Ἐκεῖνος μονάχα ἔδινε τὴ μαγικὴ αὐτὴ λάμψι στὰ ὡραῖα ἐκφραστικὰ μάτια της. Ἀντὶ ὅμως νὰ τὸν κάμῃ ὑπερήφανο αὐτὴ ἡ σκέψις, τοῦ ἐνέπνευσε τρομερὴ ἀπογοήτευσι.

Ἡ ματαιότης τοῦ καλλιτέχνου ὑπῆρξε ἰσχυρότερη ἀπὸ τὴν ἀγάπη του. Εἰς τὸ τέλος τῆς παραστάσεως τὰ ἔβαλε μὲ τὸν διευθυντὴ τοῦ θεάτρου. Εἶχαν ξεχάσει νὰ τοῦ δώσουν τὶς κατάλληλες ὁδηγίες, εἶχαν παραλείψει νὰ τὸν καλέσουν ἐγκαίρως στὴν τρίτη πρᾶξι, κλπ. κ.λ.π.

Ἔρριχνε μοχθηρὰ βλέμματα στοὺς θεατάς...

Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ εὔνοια τοῦ κοινοῦ ἐστράφη τελειωτικῶς πρὸς τὴν πρωταγωνίστρια. Ἡ ἐκλογὴ τῶν ἔργων, ἡ ὀμορφιά της, ἡ ζωὴ της τῆς ἑτοίμασαν ὁλόκληρη σειρὰ θριαμβευτικῶν ἐμφανίσεων. Δὲν εἶχε παρὰ νὰ παρουσιασθῇ στὴν σκηνὴν γιὰ νὰ προκαλῇ τὸν ἀπερίγραπτο ἐνθουσιασμὸ τοῦ κοινοῦ, τό ὁποῖον τὴν ἐλάτρευε. Εἰς κάθε νέαν ἐπιτυχίαν ὁ σύζυγος ἐδείχνετο νευρικός, μελαγχολικός, θυμώδης. Ἡ ἐπιτυχία τῆς γυναίκας του τοῦ ἔκανε τὴν ἐντύπωσι κλοπῆς, κλοπῆς ποὺ ἐγίνετο εἰς βάρος του. Ἡ δική του δόξα ἔδυε μέρα μὲ τὴν ἡμέρα. Ἐπὶ πολὺν καιρὸ προσπάθησε νὰ κρύψῃ ἀπὸ ὅλους, ἀπὸ τὴν γυναῖκα του, τὴν ἀπογοήτευσι αὐτή, ποὺ δὲν ἤθελε νὰ ὁμολογήσῃ. Ἕνα βράδυ ὅμως, ἐνῷ ἐκείνη ἀνέβαινε, τὴ σκάλα τοῦ καμαρινιοῦ της, φορτωμένη μὲ μπουκέτα τοῦ εἶπε : «Εἴχαμε ὡραία σάλα ἀπόψε !»

— Βρίσκεις ; ἀπήντησε ἐκεῖνος μὲ τόση εἰρωνεία καὶ πικρία, ὥστε τὰ μάτια της ἄνοιξαν ξαφνικά.

Ὁ ἄνδρας της ἐζήλευε. Ὄχι μὲ μιὰ ζήλεια συζύγου, ποὺ θέλει τὴ γυναῖκα του ὡραία μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ μὲ μιὰ ζήλεια ἠθοποιοῦ, ψυχρά, ἀμείλητη, ἀγρία... Κάποτε, ὅταν τελείωνε ἕνα τραγοῦδι καὶ τὰ χειροκροτήματα ἤρχοντο πρὸς αὐτὴν ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς αἰθούσης, παρατεταμένα καὶ ἐπίμονα, ἐκεῖνος προσποιεῖτο ἀδιαφορίαν, καὶ ἔρριχνε μοχθηρὰ βλέμματα στοὺς θεατάς. Ὤ, αὐτὰ τὰ χειροκροτήματα ποὺ ἔχουν τὸν ἦχο τοῦ χαλαζιοῦ καὶ γεμίζουν τὴ σάλα, τὴ σκηνή, τὰ παρασκήνια, ὅταν τὰ γνωρίσῃ ἕνας ἠθοποιὸς μιὰ φορά, δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ τὰ ξεσυνηθίσῃ ! Οἱ μεγάλοι ἠθοποιοὶ δὲν πεθαίνουν ποτὲ ἀπὸ γερατεῖα οὔτε ἀπὸ ἀρρώστεια. Παύουν νὰ ὑπάρχουν ὅταν δὲν τοὺς χειροκροτοῦν πειά. Ὁ τραγουδιστής μας, ἐνώπιον τῆς ἀδιαφορίας τοῦ κοινοῦ κατελήφθη ἀπὸ μαύρη ἀπελπισία. Ἀδυνάτισε, ἔγινε ἰδιότροπος, κακός. Προσπαθοῦσε νὰ ἀντιδράσῃ, νὰ συμβιβάσῃ τὴν ἀγάπη του καὶ τὴ ζήλεια :

— Εἶνε γυναῖκα μου ! Ἔπρεπε νὰ εἶμαι ὑπερήφανος, ἐψιθύριζε ὅταν ἄρχιζε ἡ παράστασις.

Τὸ ἀληθινὸ ὅμως αἴσθημα ἐχάνετο μόλις ἔμπαινε στὴ σκηνή. Ἀγαποῦσε τὴν γυναῖκα καὶ μισοῦσε συγχρόνως τὴν ἠθοποιό—τὴν ἀντίζηλο. Ἐκείνη ἀντιλαμβάνετο τὴν ἀλήθεια καὶ τὸν περιποιεῖτο ὅπως περιποιοῦνται ἕνα ἄρρωστο. Πρῶτα σκέφθηκε νὰ περιορίσῃ τὸ παίξιμό της, νὰ μὴ δίνῃ ὅλη τὴ ζωή της, ὅλα τὰ μέσα τῆς τέχνης της. Αἱ ἀποφάσεις της ὅμως διελύοντο, στὴ θέρμη καὶ τὸ θαυμασμὸ τοῦ πλήθους. Τὸ τάλαντό της ἦτο ἀνώτερο ἀπὸ τὴ θέλησί της. Τότε ἐξευτελίσθηκε, ἔγινε μικρὴ ἀπέναντι τοῦ ἀνδρός της. Τοῦ ζητοῦσε συμβουλές. Τὸν ρωτοῦσε ἂν ἦταν καλή, ἂν εἶχε ἐννοήσει τὸ ρόλο της...

Φυσικὰ ὁ ἄλλος δὲν ἦταν ποτὲ εὐχαριστημένος. Μὲ τὸ ὑποκριτικὸ ὕφος, ποὺ ἔχουν οἱ ἠθοποιοὶ ἀναμεταξύ τους, τῆς ἔλεγε, τὶς βραδειὲς ποὺ ἦταν μεγαλείτερη ἡ ἐπιτυχία της :

— Πρόσεξε, μικρή μου... δὲν πᾷς καλά... χρειάζεται λίγη μελέτη.

Κατέφευγε καὶ εἰς γελοῖες παρατηρήσεις. «Ἦταν συναχωμένη, δὲν εἶχε φωνή, ἔκανε φάλτσα»... Ἄλλες φορὲς δοκίμαζε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ τραγουδήσῃ :

— Ξέρεις, τραγουδᾷς πολὺ συχνά. Ἔπρεπε νὰ ζητήσῃς μιὰ ἄδεια, νὰ ξεκουρασθῇς...

Ἕνα βράδυ τῆς εἶπε πάλι :

— Ἄρχισες πολὺ γρήγορα τὸ φινάλε τοῦ ντουέτου. Μοῦ χάλασες τὸ μέρος μου ! Τὸ κάνεις ἐπίτηδες ;

Ὁ δυστυχισμένος δὲν ἀντιλαμβάνετο ὅτι αὐτὸς τὴ στενοχωροῦσε στὸ τραγοῦδι της, ὅτι ἐπετάχυνε τὸ τραγοῦδι του γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὰ χειροκροτήματα, ὅτι ἔπερνε τὴν πρώτη θέσι στὴ σκηνὴ καὶ τὴν ἄφινε εἰς τὴ δευτέρα γραμμή. Δὲν παρεπονεῖτο ὅμως ἐκείνη, γιατί τὸν ἀγαποῦσε. Ἄλλωστε ἡ ἐπιτυχία καθιστᾷ τὴν ἠθοποιὸ ἐπιεικῆ. Εἰς τὸ θέατρο ὅλοι ἀντελήφθησαν τὴν περίεργη αὐτὴ περίπτωσι τῆς ἀντιζηλίας. Οἱ συνάδελφοι διασκέδαζων εἰς βάρος τοῦ πρωταγωνιστοῦ καὶ τὸν κοροΐδευαν κρυφὰ καὶ φανερά. Ἐδέχετο διαρκῶς συγχαρητήρια γιὰ τὸ τάλαντο καὶ τὴν τέχνη τῆς γυναίκας του.

Μιὰ μέρα ἐκείνη ἐδήλωσε εἰς τὸν ἄνδρα της ὅτι ἦταν ἀποφασισμένη νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὸ θέατρο.

— Θὰ εἰποῦν πῶς ἐγὼ δὲν σ' ἀφίνω νὰ παίξῃς ! τῆς εἶπε ὀργισμένος.

Καὶ τὸ τρομερὸ μαρτύριο ἐξακολούθησε καὶ γιὰ τοὺς δύο.

Ἕνα βράδυ, ποὺ ἐδίνετο ἡ πρώτη ἑνὸς μελοδράματος, τὴ στιγμὴ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ εἰσέλθῃ ἡ πρίμα εἰς στὴ σκηνὴ κάποιος τῆς εἶπε :

— Προσοχή... Φοβοῦμαι ὅτι θὰ σᾶς σφυρίξουν...

Ἐκείνη ἐγέλασε. Νὰ τὴν σφυρίξουν ; Καὶ γιατί ; πρὸς θεοῦ ; Ἦταν τριγυρισμένη ἀπὸ συμπάθειες καὶ θαυμασμούς. Δὲν εἶχε ἐχθρούς. Ἐν τούτοις ἦταν ἀλήθεια. Στὸ μέσον τῆς παραστάσεως, τὴ στιγμὴ τοῦ μεγάλου ντουέτου μὲ τὸν ἄνδρα της, ἐνῷ ἡ φωνή της ἀνέβαινε κανονικά, μὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ θαυμαστὲς νότες κρυστάλλινες, ἀκούσθησαν σφυρίγματα ἀπὸ πολλὰ σημεῖα τῆς αἰθούσης. Τὸ κοινὸν ἦταν ἐξ ἴσου συγκεκινημένο καὶ κατάπληκτο μὲ αὐτήν. Ἕνας ψίθυρος ἀποδοκιμασίας ἀκούσθηκε στὴ σάλα ἐναντίων τῶν ταραχοποιῶν.

Ἔξαφνα μιὰ τρελλὴ ἰδέα πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ της :

Ὁ ἄνδρας της ἦταν κοντά της, στὴ σκηνή, καὶ τὴν κύτταζε μὲ ἕνα μοχθηρὸ μειδίαμα.... Ἡ δυστυχισμένη ἀντελήφθη περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Οἱ λυγμοὶ τὴν ἔπνιξαν... Δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά της καὶ ἐξηφανίσθη εἰς τὰ παρασκήνια...

Ὁ ἄνδρας της εἶχε βάλει ἀνθρώπους νά τὴν σφυρίξουν. Ἦταν τόσο φρικτό, τόσο ὀδυνηρό !..

**Ἀλφονς Ντωντὲ**

---

## ΤΡΙΑ ΣΠΑΝΙΑ ΑΥΤΟΓΡΑΦΑ

# ΟΙ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΑΙ, Ο ΔΗΜ. ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ, Ο ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ

Τὸ «Μπουκέτο» εἶχε δημοσιεύσει ἄλλοτε τσιγκογραφημένας τὰς ὑπογραφὰς διαφόρων ἱστορικῶν προσώπων. Σήμερον δημοσιεύομεν πάλιν τρία σπάνια αὐτόγραφα τοῦ Κοραῆ, τοῦ Ὑψηλάντη, τῶν ἀδελφῶν Κουντουριώτη. Αἱ ἐπιστολαὶ αὐταὶ προέρχονται ἀπὸ τὸ ἀρχεῖον τῆς οἰκογενείας Σκυλίτση, εἶχον δὲ σταλεῖ κατὰ τὴν περίοδον τῆς Ἑλλην. Ἐπαναστάσεως πρὸς τὸν Πέτρον Σκυλίτσην Ὁμηρίδην, τοῦ ὁποίου ὁ θετὸς υἱὸς καὶ ἀνεψιὸς κ. Δημοσθένης Σκυλίτσης Ὁμηρίδης, πρώην δήμαρχος Πειραιῶς καὶ ὑποψήφιος κατὰ τὸς νῦν ἐκλογάς, εἶχε τὴν καλοσύνην νὰ μᾶς τὰ παραχωρήσῃ.

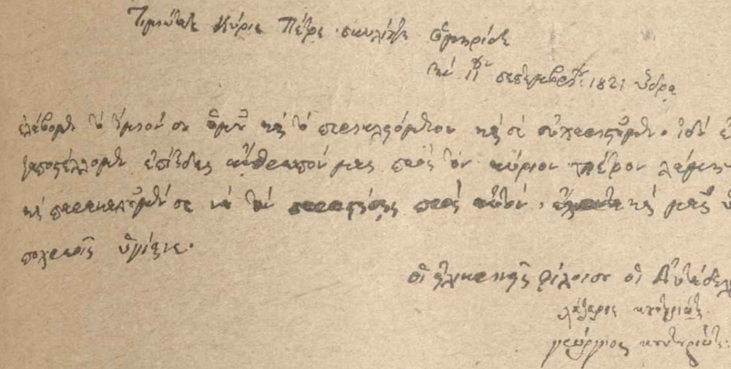

Τιμιώτατε Κύριε Πέτρε Σκυλίτση Ὁμηρίδη,
Τῇ 11η Σεπτεμβρίου 1821 Ὕδρᾳ

Ἔλαβον τὸ τίμιόν σου ὁμοῦ καὶ τὸ περικλείομενον καὶ σὲ εὐχαριστοῦμεν. Ἰδοὺ ἐξαποστέλλομεν ἐπίτηδες ἄνθρωπόν μας πρὸς τὸν κύριον Πέτρον Λάμην καὶ παρακαλοῦμέν σε νὰ τὸν παραστήσῃς (παρουσιάσῃς) πρὸς αὐτόν καὶ μᾶς ὑποχρεοῖς ὑγίαινε.

Οἱ εἰλικρινεῖς φίλοι σου οἱ Αὐτάδελφοι
**Λάζαρος Κουντουριώτης**
**Γεώργιος Κουντουριώτης**

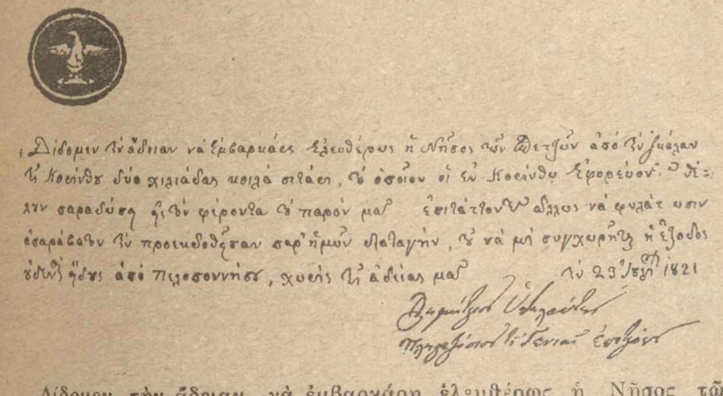

Δίδομεν τὴν ἄδειαν νὰ ἐμβαρκάρῃ ἐλευθέρως ἡ Νῆσος τῶν Σπετσῶν ἀπὸ τὴν σκάλαν τῆς Κορίνθου δύο χιλιάδας κοιλὰ σιτάρι, τὸ ὁποῖον οἱ ἐν Κορίνθῳ Ἐφορεύοντες θέλουν παραδώσει εἰς τὸν φέροντα τὸ παρόν μας ἐπιτάττοντες ἄλλως νὰ φυλάττωσιν ἀπαράβατον τὴν προεκδοθεῖσαν παρ' ἡμῶν διαταγήν, τοῦ νὰ μὴ συγχωρῆται ἡ ἔξοδος οὐδενὸς εἴδους ἀπὸ Πελοποννήσου, χωρὶς τῆς ἀδείας μας.

Τῇ 23η Ἰουλίου 1821
**Δημήτριος Ὑψηλάντης**
Πληρεξούσιος τοῦ γενικοῦ ἐπιτρόπου

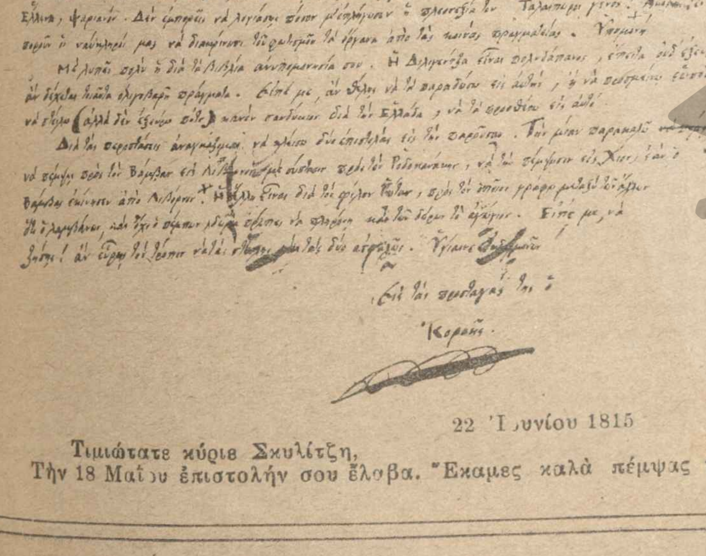

22 Ἰουνίου 1815

Τιμιώτατε κύριε Σκυλίτζη,

Τὴν 18 Μαΐου ἐπιστολήν σου ἔλαβα. Ἔκαμες καλὰ πέμψας τὰ διὰ τὴν Ἑλλάδα σανδύκια (σεντούκια) μὲ τὸν Σκύθην, ὄχι Ἕλληνα Ψαριανόν. Δὲν μπορεῖς νὰ λογιάσῃς πόσον μ' ἐπλήγωσεν ἡ πλεονεξία του. Ταλαίπωρον γένος ! Ἀκόμη δὲν ἠμποροῦν οἱ ναύκληροί μας νὰ διακρίνωσι τοῦ φωτισμοῦ τὰ ὄργανα ἀπὸ τὰς κοινὰς πραγματείας. Ὑπομονή.

Μὲ λυπεῖ πολὺ ἡ διὰ τὰ βιβλία ἀνυπομονησία σου. Ἡ Διλιγέντζα (Ταχυδρομικὴ ἅμαξα) εἶναι πολυδάπανος, ἔπειτα οὐδ' ἐξεύρω ἂν δέχεται τοιαῦτα ὀλιγοβαρῆ πράγματα. Εἰπέ με, ἂν θέλῃς νὰ τὰ παραδώσω εἰς αὐτήν, ἢ νὰ προσμένω ἕωσοῦ νὰ στείλω (ἀλλὰ δὲν ἐξεύρω πότε) κανὲν σανδύκιον διὰ τὴν Ἑλλάδα, νὰ τὰ προσθέσω εἰς αὐτό. Διὰ τὰς περιστάσεις ἀναγκάζομαι νὰ κλείσω δύο ἐπιστολὰς εἰς τὴν παροῦσαν. Τὴν μίαν παρακαλῶ νὰ πέμψῃς πρὸς τὸν Βάμβαν εἰς Λιβόρνον μὲ σύστασιν πρὸς τὸν Ροδοκανάκην, νὰ τὴν πέμψωσι εἰς Χίον, ἐὰν ὁ Βάμβας ἐκίνησε ἀπὸ Λιβόρνον.

Ἡ ἄλλη εἶναι διὰ τὸν φίλον Ρώταν, πρὸς τὸν ὁποῖον γράφω μεταξὺ τῶν ἄλλων ὅτι ὁ λαμβάνων, καὶ ὄχι ὁ πέμπων, δῶρα πρέπει νὰ πληρώνῃ καὶ τῶν δώρων τὸ ἀγώγιον. Εἰπέ με, νὰ ζήσῃς ! ἂν εὕρῃς τὸν τρόπον νὰ τὰς στείλῃς καὶ τὰς δύο ἀσφαλῶς. Ὑγίαινε εὐδαιμονῶν !

Εἰς τὰς προσταγάς της ὁ
**Κοραῆς**

---

## ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

# ΡΥΧΑΡΔΟΣ ΒΑΓΝΕΡ ΚΑΙ ΜΑΤΘΙΛΔΗ ΒΕΖΕΝΔΟΝΚ

### Ἀπὸ τὸ Ἡμερολόγιόν του.

12 Ὀκτωβρίου 1858

Ἂς ἀφήσουμε τὴ μοῖρα μας νὰ μᾶς ἀποζημιώσῃ γιὰ ὅσα μέχρι σήμερα ὑποφέραμε. Χωρὶς λύπες, πίκρες καὶ πόνους δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ γίνῃ μιὰ ἀγάπη τόσο δυνατὴ καὶ εἰλικρινὴς σὰν τὴ δική μας. Μ' ὅσα ὅμως τραβήξαμε, ριζώθηκε μέσα στὴ καρδιά μας μιὰ ἀγάπη ἀθάνατη κι' ἀληθινὴ ποὺ ποτὲ δὲν θὰ ξερριζωθῇ. Προσπάθησε ν' ἀναθρέψῃς καλὰ τὰ παιδιὰ σου· στὸ εὔχομαι αὐτὸ μ' ὅλη μου τὴν καρδιὰ καὶ τότε ἡ καρδιά μου θἆνε πολὺ πειὸ χαρούμενη. Θὰ ξαναδωθοῦμε πολὺ γρήγορα : Μοῦ φαίνεται σὰν ὄνειρο, ὅταν σκέπτομαι πὼς γνωρίσαμε οἱ δυό μας μαζὶ τὶς ἴδιες λύπες καὶ χαρὲς στὸν ψεύτικο αὐτὸν κόσμο. Θυμᾶμαι τὶς μέρες ποὺ ἤμουνα ἄρρωστος κ' ἐρχόσουνα κοντὰ στὸ κρεββάτι μου καὶ μὲ παρηγοροῦσες μὲ τά γλυκά σου λογάκια καὶ φιλιά σου, ποὺ ποτέ μου δὲν θὰ ξεχάσω. Ναί, παιδάκι μου ! Αὐτό μου τὸ ἡμερολόγιο θὰ σοῦ πῇ τὶς λύπες μου, τὶς χαρές μου καὶ παντοῦ τὴν παντοτεινή μου σὲ σένα ἀγάπη μου.

Συγχώρεσέ με ἂν σ' ἔκαμα καμμιὰ φορά, χωρὶς νὰ τὸ θέλω νὰ πονέσῃς !

— Ξαναρχίζω τὴ δουλειά μου γιὰ τὸν «Tristan». Στὴ μεγάλη μου μοναξιὰ ποὺ ζῶ τώρα, νοιώθω μιὰ ἀνακούφισι καὶ τὶς δυνάμεις μου νὰ ξανάρχωνται. Καὶ τὶς νύχτες κοιμοῦμαι ἕναν ὕπνο βαθὺ καὶ ἥσυχο, ποὺ ποτὲ στὴ ζωή μου δὲν ἔνοιωσα, κι' ἂν μποροῦσα θὰ τὸν χάριζα σ' ὅλους. Καὶ θὰ κοιμοῦμαι τόσο ἥσυχα καὶ καλὰ ὡς ὅτου τελειώσω τὸ ἔργον μου καὶ τότε, εἶμαι περίεργος πὼς θὰ φανῇ στὸν κόσμο. Ὁ Ἀρχιδοὺξ τοῦ Baden μοῦ ὑποσχέθηκε νὰ μὲ βοηθήσῃ, τὴ βοήθεια του ὅμως, ἴσως τὴ ζητήσω ὅταν ἐκδόσω τὸν «Tristan» μου. Καὶ τότε θὰ πάω στὴ Γερμανία γιὰ νὰ παρακολουθήσω τὴ παράστασι ἑνὸς καινούργιου ἔργου του, πρὸς τιμήν του. Μέχρις ὅτου ὅμως τελειώσει ὁ «Tristan», θὰ μείνω ἐδῶ καὶ θὰ ζῶ στὸν κόσμο τῶν ὀνείρων. Θὰ σοῦ γράφω δὲ τακτικὰ νέα μου.

Ἡ μόνη μου χαρὰ εἶνε νὰ μαθαίνω πὼς εἶσαι καλά. Καὶ καμμιὰ παρεξήγησι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ μεταξύ μας, γιατὶ ἡ ἀγάπη μας εἶνε τόσο ἄσπιλη καὶ ἀληθινὴ ποὺ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὴ βλάψῃ. Ὑγίαινε, οὐρανέ μου, καρδοῦλα μου, πολυαγαπημένη μου γυναικοῦλα. Ἔσο εὐλογημένη μὲ τὴν πιὸ βαθειὰ εὐλάβεια τῆς ψυχῆς μου.

Ἐδῶ τελειώνει τὸ πρῶτο μέρος τοῦ ἡμερολογίου του καὶ ἐστάλη μέσον τῆς κ. Willes στὴ Mathilde Wesendonk.

***

8 Δεκέμβρη 1858

Ἀπὸ χθὲς ἀσχολοῦμαι μὲ τὸν «Tristan».

Εἶμαι ἀκόμα στὴ δευτέρα πρᾶξι. Τὶ ὤμορφη ὅμως μουσικὴ ποὺ θὰ γίνῃ. Θὰ μποροῦσα σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ νὰ ἐργάζομαι γι' αὐτὴ τὴ μουσική. Ὦ θἆναι βαθειὰ κι' ὤμορφη καὶ θὰ τὴ νοιώθῃ ὁ καθένας. Ποτέ μου δὲν ἔγραψα τέτοια μουσική, αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως ἀφοσιώθηκα μ' ὅλο μου τὸ μυαλὸ καὶ τὴν καρδιά. Δὲν μὲ μέλλει πειὰ πότε θὰ τελειώσῃ. Αἰώνια σ' αὐτὴν ζῶ καὶ μὲ τὸν ἑαυτό μου !

***

1 Γεννάρη 1859

Ὄχι, ποτὲ νὰ μὴ μετανοιώσῃς γιὰ τὶς τόσες θωπεῖες σου ποῦ στολίσανε τὴ ζωή μου. Ἡ θωπεῖες σου εἶνε πιὸ τρυφερὲς ἀπ' τὰ ποιὸ ὄμορφα λουλούδια, γιατὶ αὐτὲς ἀνθίζουνε στὸν κῆπο τῆς εἰλικρινῆς κι' ἀθώας ἀγάπης σου. Ὅτι ὀνειρευόμουνα ὡς ποιητὴς πραγματοποιήθηκε καὶ κοντά σου ἔνοιωσα τὴ τρομερὴ καὶ ἡδονικὴ τῆς ἀγάπης.

Μετάφρ. **Ν. Κράλλη**

### ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ

## Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Τὸ φοβοῦμαι.

— Ὁ Θεὸς νὰ μὴ μᾶς ἐγκαταλείψῃ, ὁ Θεὸς νὰ μᾶς προφυλάξῃ!

— Ἀμήν!

Ἐπροχωρήσαμε στὴν μεγάλη πλακόστρωτη αὐλὴ τοῦ πύργου. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ χόρτα καὶ φυτὰ καὶ περιπλοκάδες ἐσκέπαζαν τὰ τεράστια τείχη.

Σταθήκαμε μπρὸς στὴν πόρτα, στὴν ὁποία θὰ στάθηκε καὶ ὁ Ἄρκερ ὅταν ἔφτασε στὸν πύργο. Ἦταν καλὰ κλεισμένη καὶ δὲν θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τὴν ἀνοίξῃ χωρὶς κλειδὶ ἢ ἕνα δυνατό, σιδερένιο μοχλό, βοηθούντων, ἐννοεῖται, καὶ ἄλλων συντρόφων.

Ἔξαφνα ἡ Μίνα ἐσκίρτησε πλάϊ μου καὶ μοῦ ἅρπαξε σφιχτὰ τὸ χέρι :

— Ἄκουσε !

Ἐπρόσεξα μερικὰ λεπτὰ καὶ ἄκουσα νὰ φτάνουν ἀπὸ τὸ δάσος οὐρλιαχτὰ λύκων. Ἡ στιγμὴ αὐτὴ ἦταν τρομερά, φρικώδης. Εὑρισκόμεθα μακράν, πολὺ μακρὰν τῶν ἀνθρώπων, σ' ἕνα μέρος ἔρημο καὶ ἄγριο, στὴ φωλεὰ τῶν βρυκολάκων. Ὁ ἥλιος ἔκλινε στὴ δύσι του σκορπίζοντας παντοῦ μιὰ πυρόχροη κοκκινάδα, σὰν αἷμα,..

Ἐπροτιμήσαμε νὰ μείνουμε στὸ προαύλιο τοῦ πύργου γιὰ νὰ προφυλαχτοῦμε ἀπὸ τοὺς λύκους. Θὰ εἴμαστε κοντὰ στὶς ἀδελφὲς τοῦ κόμητος βέβαια, ἀλλὰ μήπως δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ μᾶς καταδιώξουν καὶ στὸ δάσος ἂν ἤθελαν ;

Ὁ ἥλιος εἶχε δύσει πλέον. Ἡ νύχτα ἔπεφτε σιγὰ—σιγὰ στὸ ἄγριο καὶ ἐρημικὸ αὐτὸ μέρος. Ὁ πύργος τοῦ Δρακούλα ἔπερνε μέσα στὸ σούρουπο, τὴν ὄψιν τεραστίου γίγαντος πολεμιστοῦ ποὺ ἀπειλεῖ τοὺς οὐρανούς.

Παντοῦ γύρω ἁπλώνοταν γαλήνη καὶ ἡσυχία, μία βουβαμάρα ἀπόλυτη ποὺ μᾶς ἔσφιγγε τὴν καρδιά.

Ἡ Μίνα φαινόταν ἡσυχασμένη. Τῆς εἶπα ν' ἀναπαυθῇ μὰ αὐτὴ ἐπροτίμησε νὰ μὲ βοηθήσῃ ν' ἀνάψουμε φωτιά.

Ἐμαζέψαμε ὅσο ἦταν ἀκόμη ἐνωρὶς ξύλα ἀπὸ τὸ δάσος, γιατὶ ἀργότερα ὑπῆρχε ὁ κίνδυνος τῶν λύκων. Ἐπίσης ἐδέσαμε τ' ἄλογα σὲ ἀσφαλὲς μέρος.

Ἡ ἀτυχὴς κυρία εἰργάζετο πυρετωδῶς ἴσως γιὰ νὰ λησμονῇ τὴν θέσι της, ἴσως γιὰ νὰ ξεχνᾷ τούς φόβους της.

— Καὶ τώρα, τῆς εἶπα, ἀγαπητὴ κυρία Μίνα, ἂς λάβουμε τὰ μέτρα μας καὶ ἂς ὀχυρωθοῦμε καλά. Ἐναντίον τῶν λύκων ἔχουμε τὴν φωτιὰ ποὺ θ' ἀνάψουμε καὶ τὰ πιστόλια μας. Μᾶς μένουν ὅμως Ἐκεῖνες. Γι' αὐτὸ θὰ σχηματίσω γύρω ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ θὰ καθήσουμε ἕνα κύκλο ἀπὸ ἐξορκιστικὰ βότανα. Ἐπίσης θὰ τοποθετήσω γύρω μας ψυχία ἁγίου ἄρτου. Νὰ εἶσθε βεβαία, ὅτι τὸν κύκλο αὐτὸν δὲν θὰ τολμήσουν, δὲν θὰ μπορέσουν νὰ τὸν περάσουν ἡ ἀδελφές του, ὅσον κι' ἂν εἶνε πονηρὲς καὶ ἐπιτήδειες. Εἶσθε ἥσυχη τώρα ;

— Ναί.

Εἶπε τὸ «ναί» αὐτὸ χωρὶς νὰ τὸ πιστεύῃ καὶ ἡ ἴδια. Ἐν τούτοις εἶχα πάρει τὴν ἀπόφασι νὰ τὴν ἐπιβλέπω καὶ νὰ τὴν προφυλάξω ἀπὸ οἱονδήποτε κίνδυνο, θυσιάζοντας ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὴν ἴδια τὴν ζωή μου.

Σταματῶ ἐδῶ, πρὸς τὸ παρόν, τὰς σημειώσεις μου γιὰ νὰ συνεχίσω κατόπιν, ἂν δὲν μᾶς συμβῇ τίποτε τὸ ἔκτακτον.

Ἡ κ. Μίνα ἔχει γονατίσει καὶ προσεύχεται.

Τὸ θέαμα αὐτὸ μὲ συγκινεῖ. Ἀφήνω τὰς σημειώσεις μου γιὰ νὰ κάμω τὸ ἴδιο...

**Σημείωμα τοῦ καθηγητοῦ Βὰν Ἔλσιγγ (Συνέχεια)**

Εἶμαι τρομερὰ ταραγμένος. Μόλις μπορῶ νὰ σύρω τὶς γραμμὲς αὐτές, τὸ χέρι μου τρέμει. Ἡ κ. Μίνα κοιμᾶται πλάϊ μου κι' ὁ ὕπνος της εἶνε ταραγμένος.

Τὰ πράγματα ποὺ εἴδαμε ἀπόψε, τὰ πράγματα ποὺ μᾶς συνέβησαν, δὲν θὰ τὰ λησμονήσω ποτέ. Εἶμαι ψύχραιμος στὶς δύσκολες περιστάσεις, ἀλλὰ ἀπόψε ἐζήσαμε γιὰ μερικὲς ὧρες στὴν Κόλασι ! Προσπαθῶ νὰ καθησυχάσω τὸ πνεῦμα μου καὶ νὰ διηγηθῶ τὰ πάντα μὲ τάξι.

Εἴχαμε προσευχηθῆ στὸ Θεὸ νὰ μᾶς διαφυλάξῃ τὴν νύχτα αὐτὴ καὶ ὅταν ἐσηκωθήκαμε ἐπάνω ἐννοιώθαμε τὸν ἑαυτό μας πειὸ ἥσυχο.

Ἀνάψαμε μεγάλη φωτιὰ κι' ἐκαθήσαμε πλάϊ σ' αὐτὴ νὰ δειπνήσουμε. Ἡ Μίνα μόλις ἄγγιξε τὸ φαγητό της. Κι' ἐγὼ δὲν ἔφαγα μὲ πολὺν ὄρεξι.

Ἐπρότεινα κατόπιν στὴν κ. Ἄρκερ νὰ κοιμηθῇ, ἀλλὰ δὲν ἐνύσταζε.

— Εἶσθε ἀνήσυχη ; τὴν ρώτησα.

— Ὄχι, μοῦ εἶπε, δὲν νυστάζω καὶ θὰ μείνω νὰ σᾶς κρατήσω συντροφιά.

Ἡ νύχτα εἶχε πέσει πειά. Τὸ σκοτάδι ἦταν βαθύ. Ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς φωτιᾶς μας δὲν διέκρινες τίποτε. Ἐπικρατοῦσε ἐν τούτοις ἀπόλυτος ἡσυχία. Ἡ κ. Μίνα ἐκύτταξε σιωπηλὴ τ' ἀστέρια. Ἐσκέπτετο, πιθανῶς, τὴν τραγικὴ θέσι της, τὸν σύζυγό της. Γιὰ νὰ τὴν ἀπαλλάξω ἀπὸ τὰς σκέψεις αὐτὰς ἄρχισα νὰ συζητῶ μαζί της γιὰ διάφορα πράγματα.

Ἔξαφνα ἀκούσαμε τὰ ἄλογά μας, τὰ ὁποῖα εἴχαμε δέσει πλησίον μας, νὰ χλιμιντροῦν καὶ νὰ χτυποῦν τὶς ὁπλές των μὲ δύναμι στὶς πλάκες τῆς αὐλῆς.

Θὰ ἦταν ἕνδεκα ἡ ὥρα.

— Τὰ ἄλογα εἶνε ἀνήσυχα, μοῦ εἶπεν ἡ κ. Μίνα.

— Τὰ ἀκούω.

— Τί νὰ συμβαίνει ;

— Δὲν γνωρίζω. Κἄτι θ' ἀντελήφθησαν, ἀσφαλῶς, μὲ τὸ ἀλάνθαστον ἔνστικτόν των. Ἂς προσέχουμε...

Ταυτοχρόνως ἕνα τρομερὸ οὐρλιαχτὸ ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ δάσος. Ἦσαν οἱ λύκοι !...

Τώρα πειὰ ἐξηγοῦντο ὅλα.

— Μὴ φοβεῖσθε, εἶπα στὴν κ. Μίνα, δὲν θὰ μᾶς πλησιάσουν φοβοῦνται τὴν φωτιά.

Ἐνῷ ἔλεγα τὰς λέξεις αὐτὰς κι' ἐνῷ τὸ οὐρλιαχτὸ τῶν λύκων ἐτάραζε τὴν νυκτερινὴ ἡσυχία, ἕνα φρικῶδες γέλοιο ἀκούστηκε ψηλά, ἀπὸ τὰς ἐπάλξεις τοῦ πύργου, ἕνα γέλοιο σκληρὸ καὶ ἄγριο, ποὺ φαινόταν σὰν ν' ἀπαντοῦσε στῶν λύκων τοὺς ὀρυγμούς.

Ἡ κ. Μίνα ἀνετινάχθη.

— Μὴ ταράσσεσθε, τῆς εἶπα

— Εἶν' Ἐκεῖνες!...

— Ναί, εἶν' Ἐκεῖνος, ἀλλὰ μὴ φοβεῖσθε. Δὲν θὰ μπορέσουν νὰ μᾶς κάνουν κανένα κακό.

— Θὰ κατέβουν ἐδῶ, στὴν αὐλή.

— Ναὶ ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἔχουμε κανένα φόβο.

— Θὰ παρασύρουν τοὺς λύκους ἐναντίον μας.

— Ἐνόσῳ ἡ φωτιὰ καίει οἱ λύκοι θὰ μείνουν σ' ἀρκετὴ ἀπόστασι ἀπὸ ἡμᾶς. Ἔχουμε ἄλλωστε ἀρκετὰ ξύλα καὶ θὰ διατηρήσουμε τὴν φωτιὰ ὡς τὸ πρωΐ. Ἔχετε λοιπὸν ἐμπιστοσύνη σὲ μένα. Διατηρῆστε τὴν ψυχραιμία σας. Μὴ φοβεῖσθε καθόλου...

Ἡ κ. Μίνα ἡσύχασε κάπως κι' ἐκάθησε πειὸ κοντά μου.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ἄλογα χαλοῦσαν τὸν κόσμο. Προσπαθοῦσαν νὰ σπάσουν τὰ σχοινιά, μὲ τὰ ὁποῖα ἦσαν δεμένα καὶ νὰ φύγουν. Ὁ τρόμος των ἦταν ἀπερίγραπτος.

Ἀναγκάσθηκα τότε νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ πλησιάσω πρὸς τὸ μέρος των. Ἡ ἐμφάνισίς μου, ἡ φωνή μου καὶ αἱ θωπεῖαι μου τὰ καθησύχασαν κάπως.

Δὲν διέτρεχαν τὸν κίνδυνον νὰ σπαραχθοῦν ἀπὸ τοὺς λύκους. Πρὸ αὐτῶν ὑπήρχαμεν ἡμεῖς καὶ ἔκαιγεν ἡ φωτιά. Ὑπῆρχεν ὅμως κίνδυνος νὰ κόψουν ἀπὸ τὸ φόβο τους ταῖς τριχιές, νὰ φύγουν καὶ νὰ πέσουν στὴν ἀγέλη τῶν λύκων, οἱ ὁποῖοι θὰ τὰ κατακομμάτιαζαν. Γι' αὐτὸ ἐφρόντισα, ἀφοῦ τὰ καθησύχασα, νὰ τὰ δέσω πειὸ στερεά...

Γυρίζοντας κοντὰ στὴ φωτιά εἶδα μπρὸς στὴν εἴσοδο τῆς αὐλῆς ἕνα ὁλόκληρο πέλαγος ἀπὸ κόκκινες φωτίτσες, σὰν νὰ εἶχε χυθεῖ ἐκεῖ ἐμπρὸς ὁλόκληρη ἀνθρακιά. Ἦσαν τὰ μάτια τῶν λύκων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πλησιάσει ἐν τῷ μεταξύ. Φεγγοβολοῦσαν μέσα στὸ σκοτάδι σὰν ἀναμμένα κάρβουνα. Διέκρινα μεταξὺ αὐτῶν πολλοὺς τεραστίου ἀναστήματος. Εἶχαν σταθεῖ ἐκεῖ κι' ἐδίσταζαν νὰ προχωρήσουν διακρίναντες τὴν ἀναλαμπὴν τῆς φωτιᾶς. (Ἀκολουθεῖ)

**ΠΡΟΣΕΧΕΣΤΑΤΑ :**

Τὸ νέο τρομακτικὸ καὶ παράδοξο μυθιστόρημα τοῦ Ἄγγλου συγγραφέως τοῦ «Καπετὰν Βρυκόλακα» **Μπρὰμ Στέουκερ** :

**«Η ΜΟΥΜΙΑ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΨΕ»**

**Θὰ σᾶς γοητεύσῃ, θὰ σᾶς συναρπάσῃ, θὰ σᾶς κάμῃ νὰ νοιώσετε ταῖς ἀνατριχιάσεις τοῦ τρόμου !...**

---

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ, ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

## "Ο ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ„

ΥΠΟ ΓΚΟΝΤΡΑΝ ΜΠΟΡΥΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Δεκαπέντε ὅμως βήματα πίσω του εἶταν ἐκεῖνοι ποὺ νόμιζε ὅτι σὲ λίγο θὰ τοὺς ἔβλεπε ν' ἀλαλάζουν, περικυκλωμένοι ἀπὸ τὶς φλόγες. Ὁ Λέλιος κι' ὁ Λαντρὺ τὸν ἔβλεπαν μέσ' ἀπὸ ἕνα φύλλωμα. Ὁ Διὰζ εἶταν μόνος κ' ἡ περίσταση γι' αὐτοὺς ἑλκυστική.

Ὁ Λαντρὺ εἶχε φέρει κι' ὅλας τὸ χέρι του στὴ ζώνη του ἀλλ' ὁ κύριός του τὸν συγκράτησε καὶ τὸν τράβηξε σιγὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ δὸν Διάζ, ὁ ὁποῖος εἶχε κάτσει ἀπάνω σ' ἕνα πεσμένο κορμὸ δέντρου καὶ μὲ τὰ μάτια φλογερὰ περίμενε τὴ στιγμὴ ποὺ θ' ἄνοιγαν τὰ παραθυρόφυλλα καὶ θὰ φαινόταν σ' αὐτὰ ὁ κόμης, παρακαλῶν καὶ ἱκετεύων. Ἂν καὶ ἡ ἀνυπομονησία τὸν ἔτρωγε ἐν τούτοις συνεκρατεῖτο ἀκόμα. Ὅταν ὅμως οἱ πρῶτες φλόγες φάνηκαν δὲ μπόρεσε πιὰ νὰ κρατηθῇ.

— Ἔ, κύριε Λέλιε ! φώναξε μὲ φωνὴ κοροϊδευτική, φωτιά !... φωτιά !... ξυπνῆστε !..

Καὶ τέντωσε τ' αὐτί του γιὰ ν' ἀκούσῃ.

Ἡ φαντασία του τὸν ἔκανε τώρα νὰ νομίζῃ ὅτι ἄκουγε πίσω ἀπὸ τὰ παράθυρα θρήνους καὶ ἄναρθρες κραυγές.

— Ἐγὼ εἶμαι ! ξαναφώναξε, κύριε Λέλιε! Ἐγὼ εἶμαι, ὁ δὸν Διὰζ τῆς Οὐέρτης ποὺ ἔρχομαι νὰ σᾶς ἀνταποδώσω τὶς πρωϊνές σας φιλοφρονήσεις !.. Πῶς ; δὲ θὰ μοῦ κάνετε τὴ χάρι νὰ μοῦ δείξετε τὸ θελκτικὸ πρόσωπό σας ;

— Μάλιστα, δὸν Διέγο, ἰδοὺ ἐγώ ! τοῦ ἀποκρίθηκε μιὰ εἰρωνικὴ φωνὴ ἀπὸ πίσω.

Συγχρόνως ἕνα φίμωτρο τοῦ βούλωσε τὸ στόμα καὶ δυὸ δυνατὰ χέρια τὸν ἐπερίζωσαν. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ δὸν Διέγος βρέθηκε δεμένος τόσο δυνατά, ὥστε νὰ μὴ μπορεῖ νὰ σαλέψῃ.

Τότε ὁ Λαντρὺ τὸν πῆρε στὸν ὦμο του σὰν σακκὶ καὶ τράβηξε μαζὶ μὲ τὸν κύριό του ὡς τὸ μέρος ποὺ εἶταν τὰ τρία ἄλογα τους μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα ἐννέα τοῦ Ἰσπανοῦ, ὑπὸ τὴ φρούρηση τοῦ Τρουξίλλου καὶ τοῦ Θωμᾶ.

Πρὶν ἐκεῖνοι προφτάσουν νὰ πυροβολήσουν ὁ κόμης ἄδειασε ἀπάνω τους καὶ τὰ δυὸ πιστόλια του. Κ' οἱ δύο ὑπηρέτες ξαπλώθηκαν χάμω, ὁ ἕνας γιὰ νὰ μὴ σηκωθῇ, ποτὲ γιατὶ ἡ σφαῖρα τοῦ εἶχε ἀνοίξει τὸ κρανίο καὶ ὁ ἄλλος, ὁ Τρουξίλλος, ἀπὸ πονηρία γιατ' εἶταν ἐντελῶς ἀνέπαφος, πρᾶγμα ποὺ τὸν ἔσωσε.

Ὁ Λαντρὺ ἔρριξε τὸ ἀνθρώπινο φορτίο του στὴ ράχη τοῦ πρώτου ἀλόγου ποὺ βρέθηκε μπροστά του καὶ τὸ ἔδεσε ἐκεῖ ἀπάνω. Ὁ Λέλιος πηδῶντας ἀπάνω στὸ ἄλογό του ἔκοψε μὲ τὸ ξίφος του τὰ χαλινάρια ποὺ συγκρατοῦσαν δεμένα τὰ ἄλλα ἄλογα καὶ κατόπιν χτυπῶντας τα μὲ τὸ μαστίγιο τὰ ἔδιωξε πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις.

Τότε ὁ κόμης καὶ ὁ ἱπποκόμος του ξεκίνησαν καλπάζοντας, ὁ κόμης σύρων πίσω του τὸ ἄλογο τῆς Δολόρας κι' ὁ Λαντρὺ τὸ ἄλογο στὸ ὁποῖο εἶταν ὁ δὸν Διέγος.

Σὲ λίγο εἶχαν ἀπομακρυνθεῖ πολὺ ἀπὸ τὸ δάσος. Ἂν καὶ ἐκάλπαζαν ὁ Λαντρὺ μπόρεσε κ' ἔσκυψε πάνω ἀπ' τὸ ἄλογο τοῦ δὸν Διέγου.

— Καὶ τώρα, εἶπε εἰρωνικά, τί φρονεῖτε, δὸν Διάζ, γιὰ τὸ διασκεδαστικὸ αὐτὸ ταξίδι ;

Εἶδε τὸν ἀντίπαλό του ν' ἀναρριχᾶται

Τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰσπανοῦ, στραμμένο πρὸς τὸν οὐρανό, φαινόταν ἀπαίσιο. Τὰ μάτια του ἦταν κατακόκκινα, οἱ φλέβες τοῦ προσώπου εἶχαν ἐξογκωθεῖ. Ἄφριζε κάτ' ἀπ' τὸ φίμωτρο του.

— Σώπα, Λαντρύ, εἶπε ὁ κόμης μὲ σοβαρότητα, μὴν τὸν προσβάλῃς ! Δὲν εἶνε αὐτὸ εὐγενές.

— Μπᾶ, θέλετε εὐγένεια σ' αὐτὸ τὸ κάθαρμα ;... Ἐλᾶτε δὰ καὶ σεῖς, κύριε κόμη ;

— Σώπα, σοῦ λέω, τὸν ἐχθρὸ τὸν φονεύουν, δὲν τὸν ἐξευτελίζουν ὅμως...

— Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ μ' ἀφήσετε νὰ τὸν φονεύσω ἀμέσως, ὅταν μᾶς κοροΐδευε καὶ διασκέδαζε λέγοντας ὅτι θὰ μᾶς κάψῃ ζωντανούς... τὸ πρᾶγμα εἶταν τότε εὔκολο...

— Τὸ συλλογίστηκες καλά; Ἤθελες νὰ τὸν ξεκάνουμε δέκα βήματα μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους του ; Τότε δὲ θὰ βγαίναμε ποτὲ ἀπὸ τὸ δάσος... γιὰ νὰ τὸν φονεύσουμε τώρα δὲ μᾶς ταιριάζει...

— Μάλιστα... αὐτὸ τὸ ξέρω καλά... ἐσεῖς δὲν τὸ κάνετε αὐτό, οὔτε κ' ἐγώ... τὸ νὰ σφάξῃ κανεὶς ἕναν ἄοπλο ἄνθρωπο μοῦ προκαλεῖ τὴν ἀηδία· ἀλλὰ τί θέλετε νὰ τὸν κάνουμε ; Θὰ μᾶς ἐνοχλήσῃ στὶς ἐπιχειρήσεις μας...

— Πέτα τον σ' ἕνα λάκκο !

— Μπᾶ ; Γιὰ νὰ τὸν δῇ κανένας εὔσπλαχνος διαβάτης καὶ νὰ τὸν λύσῃ ; Ὄχι, κύριε, νὰ μὴν κάνουμε μιὰ τέτοια ἀνοησία !

— Τότε λοιπὸν βρὲς ἐσὺ κάτι ἄλλο...

— Ἀμέσως, ἀφέντη μου, μοῦ ἦρθε μιὰ ἔμπνευση...

— Ἂς δοῦμε...

— Ἂς φυλάξουμε τὸν δὸν Διὰζ ὡς τὸν πύργο τῆς δ' Ἀγρέδα.

— Μήπως τρελλάθηκες ;

— Διόλου ! συλλογισθεῖτε λοιπόν, ὅτι ἂν ὁ Δὸν Παραβεδρᾶς σκεφθῇ νὰ μᾶς ἀνησυχήσῃ, ἐμεῖς θὰ χρησιμοποιήσουμε τὸν πρώην μέλλοντα ἀνεψιόν του γιὰ ἀσπῖδα...

— Σωστά !

— Χωρὶς νὰ λογαριάσουμε, εἶπε ὁ Λαντρύ, ὅτι ὁ δὸν Διέγος θὰ δῇ τὴ μνηστή του νὰ κατεβαίνῃ μαζί σας ἀπὸ τὸ παράθυρο... πρᾶγμα ποὺ θὰ τὸν συγκινήσῃ ἐξαιρετικά.

Ὁ κόμης χαμογέλασε.

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Ἡ ὥρα εἶταν μία μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Βυθισμένος μέσα στὴ σιωπὴ καὶ σκεπασμένος ἀπὸ τὸ σκότος ὁ πύργος τῆς Ἀγρέδας φαινότανε σὰν ἕνας σκοτεινὸς ὄγκος μεγαλοπρεπής. Οὔτ' ἕνα φῶς ἔλαμπε στὰ παράθυρά του καὶ ἡσυχία ἐβασίλευε σ' αὐτόν. Ἐν τούτοις δὲν ἐκοιμόντουσαν ὅλοι μέσα.

Ὁ μικρὸς θάλαμος τῆς Δολόρας εἶχε τὸ παράθυρό του ἀνοιγμένο στὴν αὖρα. Ἐκείνη κ' ἡ Στεφανίνη ἀγκαλιασμένες, μὲ δεμένα τὰ χέρια, ἀγρυπνοῦσαν. Ὁ παραμικρὸς θόρυβος ποὺ ἐρχότανε ἀπ' ἔξω τὶς ἐγέμιζε ἀγωνία.

Εἶχαν περάσει δώδεκα ὧρες ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ εἶδαν τὸν Λέλιο νὰ φεύγῃ καὶ δέκα ὧρες ἀφότου εἶδαν τὸν δὸν Διέγο Διὰζ καὶ τοὺς ἀνθρώπους τους νὰ βγαίνουν εἰς καταδίωξίν του. Καὶ κανένας δὲν εἶχε φανεῖ ἀκόμη !

Δὲν τολμοῦσε ν' ἀνακοινώσῃ ἡ μία στὴν ἄλλη τοὺς διαλογισμούς της. Συλλογιζόντουσαν ὅτι ἂν δὲν ἐρχότανε θὰ τὸν εἶχον φονεύσει χωρὶς ἄλλο.

Ἐνῷ συλλογιζότανε αὐτὰ ἡ Δολόρα, ἔξαφνα ἀκούστηκαν ἔξω περπατησιὲς ἀλόγων.

Ἡ Στεφανίνη ἔτρεξε πρὸς τὸ παράθυρο, ἐνῷ ἡ Δολόρα ψιθύριζε :

— Ποιὸς εἶνε ;... ὁ δὸν Διὰζ ἢ ὁ Λέλιος ;...

Ἡ Στεφανίνη σιωποῦσε, ἀμφέβαλλε.

Ἄξαφνα μιά φράση ἔφτασε ὡς τ' αὐτιά της, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ βγάλῃ μιὰ κραυγὴ χαρᾶς.

Ἡ Δολόρα ξαπλώθηκε σχεδὸν λιπόθυμος ἀπὸ τὴ συγκίνησή της ἀπάνω σ' ἕνα ἀνάκλιντρο.

Ἡ φράσις εἶταν Φλαμανδικὴ καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Λέλιου.

Ἀμέσως ἡ γενναία Στεφανίνη ἀνέπτυξε ὅλη τὴ δραστηριότητά της κι' ἁρπάζοντας μὲ ὅλη τὴ δύναμη τὰ σιδερένια κάγκελλα τοῦ παραθύρου, τὰ ὁποῖα εἶχε λιμάρει ἡ ἴδια τὰ ἀπόσπασε ἀπὸ αὐτό.

Τότε ἔρριξε ἔξω ἕνα μακρὺ νῆμα τοῦ ὁποίου κρατοῦσε τὴν ἄκρη καὶ κατόπιν τὸ ἀνάσυρε. Ὁ Λέλιος εἶχε προσδέσει σ' αὐτὸ τὴν πρώτη σκάλα τῆς ἀνεμόσκαλας, τὴν ὁποία ἡ Στεφανίνη πρόσδεσε στερεὰ στὴ βάση τοῦ παραθύρου.

Ἐντωμεταξὺ ὁ Λαντρὺ διασκέδαζε μὲ τὸν αἰχμάλωτό του. Ἀφοῦ τὸν κατέβασε ἀπὸ τὸ ἄλογο στὸ ὁποῖο εἶταν δεμένος, τὸν πῆρε στὰ χέρια του καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθήσῃ ἀπέναντι στὸν πύργο, στὴ χλόη, ὥστε νὰ βλέπῃ ὅλα ὅσα συντελοῦνται.

Ὁ δὸν Διὰζ ἐνόμιζε τὸν πύργο ἀπρόσιτο καὶ τὴν ἀπαγωγὴ τὴν θεωροῦσε χίμαιρα, ἀλλ' ὅταν εἶδε τὴ Στεφανίνη ν' ἀποσπᾷ τὰ σιδερένια κάγκελλα τοῦ παραθύρου καὶ ν' ἀνασύρῃ τὴν ἀνεμόσκαλα, ὅταν εἶδε τὸν ἀντίπαλό του ν' ἀναρριχᾶται περιχαρής, εὐκίνητος, πρὸς τὸ τέρμα τῶν ὀνείρων του, ἡ μανία, ἡ ζηλοτυπία καὶ τὸ μῖσος ἄρχισαν νὰ τὸν πνίγουν. Ὅλο τὸ αἷμα του ἀνέβηκε στὸ κεφάλι του καὶ παρ' ὀλίγο νά τοῦ ἔλθῃ συμφόρηση.

— Κύριε, τὸν συμβούλευε ὁ Λαντρύ, προσπαθεῖστε νὰ κοιμηθῆτε λίγο· ὁ ὕπνος θὰ σᾶς κάνῃ καλό. Αὔριο τὸ πρωΐ ὁ πρῶτος θαλαμηπόλος ποὺ θὰ βγῇ ἀπὸ τὸν πύργο σας θὰ σπεύσῃ νὰ σᾶς λύσῃ. Εἶν' ἀλήθεια ὅτι ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ κύριός μου καὶ ἡ σενορίτα θὰ βρίσκονται πολὺ πέρα ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἰσπανίας. Ὁπλισθῆτε μὲ ὑπομονὴ καὶ παρηγορηθῆτε.

Λέγοντας αὐτὰ ὁ Λαντρὺ ἀπομακρύνθηκε κατευχαριστημένος, μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες.

Ὁ Διὰζ τὸν ἀκολούθησε μὲ τὰ βλέμμα, κ' ἔπειτα τὸ ἔφερε πρὸς τὸ παράθυρο.

Τί συνέβαινε πίσω ἀπ' τὸ παράθυρο αὐτὸ κάτω, ἀπ' τὸ ὁποῖο ὁ Λαντρὺ συγκρατοῦσε τ' ἀνυπομονοῦντα ἄλογα;

(Ἀκολουθεῖ)

## ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

# ΤΟ ΤΣΑΝΤΑΚΙ

ΤΟΥ RENÉ MAIZEROY

ΤΟ δυστύχημα, εἶχε συμβεῖ πρὸ ὀλίγου. Τώρα στὸ ἴδιο μέρος ἁπλωνότανε ἡσυχία. Ἕνα κοπάδι ξαναγύριζε στὴ στάνη του μὲ παραπονιάρικα βελάσματα...

Ὁ τσοπάνης εἶχε σταθεῖ στὴν ἄκρη μιᾶς φράχτης. Κοιτοῦσε μ' ἀποβλακωμένο κι' ἀδιάφορο βλέμμα μιὰ φτελιὰ πεσμένη ἀπάνω στοὺς θάμνους, τὸν τσακισμένο κορμό της ποὺ θἄλεγε κανεὶς πὼς τὸν χτύπησε κεραυνός, τ' ἄμορφα συντρίμια ἑνὸς αὐτοκινήτου ποὺ εἶχε τσακιστεῖ ἐνῶ ἔτρεχε μ' ὅλη του τὴν ταχύτητα καὶ τὶς κόκκινες κηλῖδες ποὺ ἐστιγμάτιζαν τὸ χῶμα, περιστοιχισμένες ἀπὸ ἕνα σύννεφο μυῖγες.

Λεγότανε Τιστοὺ καὶ φαινότανε γέρος. Ἔξαφνα καθὼς κοίταζε διέκρινε ἀνάμεσα στὰ πυκνὰ χόρτα πεσμένο ἕνα τσαντάκι. Θ' ἀνῆκε ἀσφαλῶς σ' αὐτοὺς ποὔπαθαν τὸ δυστύχημα.

Ὁ Τιστοὺ τὸ σήκωσε καὶ τὸ ἔρριξε μέσ' στὸ δισσάκι του. Σὲ λίγο, μέσ' στὴν ἐρειπωμένη καὶ μικρὴ καλύβα ποὺ τοῦ χρησίμευε γιὰ σπίτι, τὸ ἄνοιξε. Ἀρκετὲς ἐπιστολὲς μ' ἕνα ἐλαφρὸ ἄρωμα, καὶ ἡ εἰκόνα μιᾶς γυναίκας μὲ γυμνοὺς ὤμους γλύστρησαν ἔξω ἀπὸ αὐτό. Ἄχρηστα πράγματα, σκέφθηκε ὁ Τιστού, καὶ χωρὶς πολὺ νὰ σκεφθῇ τὰ ἔρριξε μέσα στὴ φωτιά. Ἡ φωτιὰ φούντωσε μονομιᾶς καὶ μιὰ φλόγα φώτισε τὴ μισοσκότεινη κάμαρη βγαίνοντας ἔξω ἀπ' τὸ τζάκι κ' ἔπειτα ἔσβυσε.

***

Στὸ κρεββάτι μὲ τὰ κίτρινα παραπετάσματα, ὅπου τὸν εἶχαν ξαπλώσει οἱ καλλιεργηταὶ τοῦ Μὰ-Ζελύ, ὁ Ζὰκ ντ' Ὠγκεφὸντ σιγὰ σιγὰ συνερχότανε σὰ νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ κάποιο βαρὺ ἐφιάλτη. Τὰ μολυβένια του βλέφαρα μισάνοιξαν. Στέναξε βραχνά, μ' ἕνα παράπονο ἀγωνίας. Ὅλο του τὸ εὔρωστο κορμὶ τὸ φλόγιζε ἕνας δυνατὸς πυρετός. Τοῦ εἴταν ἀδύνατο νὰ κάνει ἕνα κίνημα, ν' ἀλλάξει θέση. Ἕνας δυνατὸς σάλος σὰν τῆς θάλασσας, τοῦ γέμιζε τὸ μυαλό, τοῦ τάραζε τοὺς κροτάφους. Κι' ἔξαφνα ξύπνησε ἀπὸ τὸ λήθαργο ποῦ τὸν ἐκμηδένιζε' ἔνοιωσε τὴ ζωὴ νὰ ξεχύνεται μέσ' στὰ τσακισμένα του μέλη καὶ στὸ βαρεμένο κεφάλι του. Ἔβλεπε. Ἄκουγε. Αἰσθανότανε. Θυμήθηκε ὅλες τὶς λεπτομέρειες τοῦ τραγικοῦ δυστυχήματος, τὴ στιγμὴ τοῦ κινδύνου, τὴν ὑπέρτατη ἀγωνία ποὺ ἡ καρδιά του πῆγε νὰ σπάσῃ, τὴ σύγκρουση, τὸ τσάκισμα, τὰ σκοτάδια. Καὶ μιὰ χαρὰ ποὺ ἄγγιζε τὴν τρέλλα τὸν πλημμύρισε.

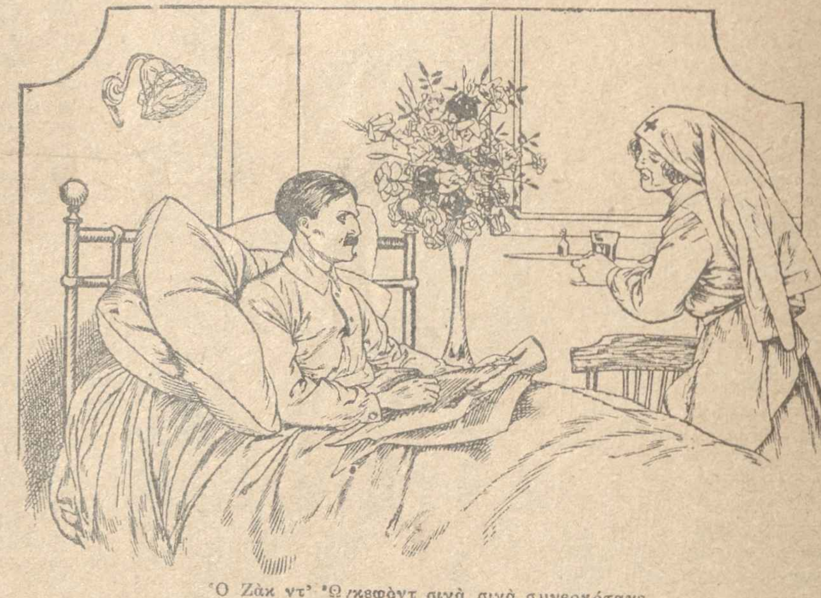
Ὁ Ζὰκ ντ' Ὠγκεφὸντ σιγὰ σιγὰ συνερχότανε

Χωρικοὶ πηγαινοερχόντουσαν μὲς στὴν κάμαρη μὲ τὶς μύτες τῶν παπουτσιῶν. Οἱ πετεινοὶ λαλοῦσαν ἔξω. Μι' ἀχτίδα τοῦ ἥλιου χόρευε μέσ' ἀπ' τὰ τζάμια. Ὁ γιατρὸς ποὺ ἑτοίμαζε ἕνα ἐπίδεσμο στὸ τραπέζι ψιθύρισε γελῶντας καὶ κυττάζοντάς τον :

— Νὰ ἕνας ποὺ μπορεῖ νὰ πιστεύει στὰ θαύματα ἀφοῦ μόνο ὡς ἐκ θαύματος ἐσώθηκε.

Ἡ γυναίκα τοῦ οἰκοδεσπότη ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ στέναξε :

— Ὁ δυστυχισμένος ! Εἶχε περισσότερη τύχη ἀπὸ τοὺς δύο ἄλλους ποὺ εἴταν μαζί του στ' αὐτοκίνητο.

Ἡ γρηοῦλα ποὺ ἔκλωθε τὴ ρόκα της κοντὰ στὸ παράθυρο, ψιθύρισε :

— Θεὸς σχωρέσει τὶς ψυχές τους !

Ὁ τραυματίας εἶχε ξαναβυθιστεῖ σὲ νάρκη.

Ὅταν ξανάνοιξε τὰ μάτια, τὸ ἐκκρεμὲς χτυποῦσε, ἀργά, βαρειά, μέσα στὴ σιωπὴ ποὺ εἶχε ἁπλωθεῖ, ὅπως σ' ἕναν τάφο, οἱ πετεινοὶ εἶχαν σωπάσει. Ὁ ἴσκιος ἁπλωνότανε παντοῦ.

Κουδούνια ἀλόγων ἀντήχησαν ἔξαφνα καὶ ἕνα ἀμάξι σταμάτησε μέσ' στὴν αὐλή.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ ἡ σιλουέττα μιᾶς κομψῆς καὶ ὡραίας γυναίκας παρουσιάστηκε.

Ἐκεῖνος, σὰ ν' ἀναστήθηκε, φώναξε δυνατά :

— Ἐσύ ! Ἐσύ ! Ζῶ ! Ζῶ !

Μιὰ φωνὴ ἀγάπης, τοῦ ἀποκρίθηκε :

— Ζάκ, ἀγάπη μου!

Εἴταν ἡ γυναίκα του, ἡ κ. Μάρθα ντ' Ὠγκεφὸντ ἡ ὁποία ὥρμησε πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ γέμισε τὰ χέρια μὲ φιλιά, ἐνῶ τοῦ ἔλεγε :

— Ὄχι, ἀγάπη μου, δὲ θὰ πεθάνῃς !.. Ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ γιὰ νὰ σὲ ὑπερασπίσω ἀπὸ τὸ θάνατο.

***

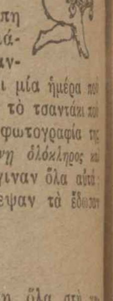

Ἡμέρες γαλήνης καὶ εὐτυχίας περνοῦσαν.

Τὸν ἐπεριποιεῖτο σὰν παιδί της. Ἐκεῖνος σιγὰ-σιγὰ ἀνακτοῦσε τὶς δυνάμεις του καὶ τὶς σκέψεις του. Ἔξαφνα μιὰ νύχτα ἀναρωτήθηκε μ' ἀγωνία :

— Τὰ ροῦχά μου τί τὰ ἔκαναν ; Στὴ δεξιὰ τσέπη τοῦ σάκκου μου βρισκότανε ἕνα τραπεζιτικὸ βιβλιάριο καὶ διάφορα τσέκ. Στὴν ἀριστερὴ πάλι τὸ τσαντάκι τὸ ὁποῖο ἡ Βάντα Μπολόκα μοῦ εἶχε δώσει μία ἡμέρα ποὺ ἀπάνω σὲ μιὰ ἐρωτικὴ παραφορὰ εἴχαμε χωρίσει, τὸ τσαντάκι ποὺ εἶχε μέσα τ' ἀλαζονικὰ γράμματά της καὶ μιὰ φωτογραφία της μ' αὐτὴ τὴν ἀφιέρωση : *«Σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ γείνῃ ὁλόκληρος καὶ ἀποκλειστικὰ δικός μου ὅταν ἐγὼ τὸ θελήσω...»* Τί ἔγιναν ὅλα αὐτά ; Μήπως οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ποὺ μὲ περιμάζεψαν τὰ ἔδωσαν στὴ γυναῖκά μου ;

Πῶς νὰ τὸ μάθῃ ; Πῶς νὰ ρωτήσῃ σχετικῶς ;

Αὐτὴ ἡ ἀμφιβολία τὸν ἐβασάνιζε.

... Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἕτοιμος νὰ τὰ ὁμολογήσῃ ὅλα στὴ γυναῖκα του, νὰ τῆς δικαιολογηθῇ, νὰ τῆς ζητήσῃ συγγνώμη, τὴ ρώτησε δειλά :

— Εἶχα λίγα λεπτὰ ἀπάνω μου... καθὼς καὶ μερικὰ χαρτιὰ χωρὶς σημασία... ἂν καλοθυμᾶμαι... Φτάνει μόνο νὰ μὴ μοῦ ἔκλεψε κανένας ἀλήτης μέσ' στὴ σύγχυση τοῦ δυστυχήματος !

Ἡ κ. ντ' Ὠγκεφὸντ τοῦ ἀπάντησε.

— Ἡσύχασε, ἀγαπημένε μου. Ὅλα μοῦ τὰ ἔδωσαν αὐτοὶ οἱ καλοὶ ἄνθρωποι !

— Ὅλα ; ἐπανέλαβεν περίτρομος.

Ἡ γυναῖκά του εἶχε σηκωθῇ γιὰ νὰ τοῦ φέρῃ τὸ φάρμακο ποὺ τοῦ ἔδινε κάθε ὥρα.

Αὐτὸς ὑπόθεσε πὼς εἶχε σηκωθῇ ἐπίτηδες γιὰ ν' ἀποφύγῃ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, νὰ μὴ δημιουργηθῇ μεταξύ τους καμμιὰ ὀδυνηρὴ σκηνή. Φαντάστηκε πὼς ἡ γυναῖκά του εἶχε κλάψει, πὼς ἔκρυβε στὸ βάθος τῆς ὑπάρξεώς της τὸν πόνο της, κι' ὅτι αὐτὸ τὸ χαμόγελο τοῦ προσώπου της εἴτανε μιὰ μάσκα. Ἡ ἀγάπη της θὰ μποροῦσε ν' ἀντισταθῇ σ' αὐτὴ τὴ δοκιμασία ; Μήπως θὰ τὴν ἔβλεπε νὰ συντρίβεται τώρα μπροστά του, γιατὶ δὲ μποροῦσε νὰ φανταστῇ ὅτι ἡ γυναῖκα του θὰ εἴταν ἡ ἴδια ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποκάλυψη.

— Ἄκουσέ με, Μάρθα, ἄκουσέ με, τῆς εἶπε μὲ δάκρυα, σὲ ἱκετεύω ! Εἶμουν ἀσυλλόγιστος, ποταπός, εἶμαι ἀνάξιος γιὰ τ' ἀγαπημένα σου χάδια, γιὰ τὴν τρυφερότητά σου. Μὰ δὲν ἀγαπῶ παρὰ ἐσένα στὸν κόσμο. Σοῦ τ' ὁρκίζομαι. Δὲ θέλω ν' ἀμφιβάλεις γιὰ τὴν ἀγάπη μου, νὰ ὑποφέρεις γι' αὐτό... Εἶμαι δικός σου ὁλόκληρος..: Θὰ πεθάνω ἂν δὲ μ' ἀγαπᾶς πιά !

Ἡ κυρία ντ' Ὠγκεφόντ ἐπλησίασε ἀμέσως, ἀνήσυχη, τοῦ ἔκλεισε τὰ χείλη μὲ τὰ δάχτυλά της, τὸν χάϊδεψε καὶ τοῦ εἶπε ταραγμένη :

— Τί ἔπαθες ; Τί σ' ἔπιασε ; Θὰ 'ρθῇς στὰ συγκαλά του ; Θὰ σωπάσῃς ;

Καὶ συγχρόνως ἀναρωτιότανε μέσα της :

— Γιατί μοῦ τὰ λέει αὐτά ; Γιατί τρέμει ; Εἶνε ἡ ὑπερβολική του ἀγάπη ἢ παραλήρημα. Θεέ μου !

René Maizeroy

## ΕΝΑΣ ΣΤΙΧΟΣ

Τὸν ἀείμνηστον ποιητὴν Παναγιώτην Συνοδινὸν τὸν ἐνθυμεῖσθε βέβαια. Ἔγραψε χιλιάδας στίχων, ἀλλὰ μεταξὺ ὅλων αὐτῶν ἕνας στίχος του εἶνε πράγματι, περίφημος, ὁ ἑξῆς :

Ἄνοιξε γῆ τὰ σπλάχνα σου
καὶ δέξου τὰ δικά μου !

Ὁ ὑπέροχος αὐτὸς στίχος ὑπάρχει σ' ἕνα ποίημά του, τὸ ὁποῖον ἔγραψεν ὁ ποιητής, ὅταν ἀπέθανεν ὁ υἱός του.

**ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ** τὰ κάτωθι βιβλία : «Διηγήματα» Ἀλεξάνδρας Παπαδοπούλου, «Τέχνη καὶ Φρενοπάθεια» Πετρ. Ἀποστολίδη, «Δημοτικὰ Ἑλλην. Τραγούδια» Φωριέλ, ὁ «Ἀποκεφαλιστής» Π. Φεβάλ, «Ὁ Κυφὸς» Π. Φεβάλ, «Πῶς Κλαῖμε τὸν Θάνατο τῆς Ἀδελφῆς» Κ. Παλαμᾶ. Γράψατε πρὸς τὸ «Μπουκέτο».

## ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

# ΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ ΤΗΣ ΜΠΙΑΝΚΑΣ ΜΠΕΛΦΙΟΡΕ

ΤΟΥ Ε ΓΕΝΙΟΥ ΜΟΝΦΟΡ

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, εἶχα πάει γιὰ λίγο καιρὸ στὸ Παλέρμο τῆς Συκελίας. Τὸ σπίτι ὅπου ἔμεινα ἀνῆκε στὸν σινιὸρ Ἑρρέρα, ἱσπανικῆς καταγωγῆς εὐγενῆ, ὁ ὁποῖος διετήρει μαζὶ μὲ τοὺς τρόπους, καὶ κἄτι ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα τῶν προγόνων του. Τὸ δωμάτιό μου δὲν περιεῖχε τίποτε τὸ ἀξιοπερίεργον, ἐκτὸς ἴσως μόνον, μιᾶς παλαιᾶς προσωπογραφίας, ἡ ὁποία εἵλκυσε ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα τὴν προσοχή μου, ἐξ αἰτίας τοῦ προσώπου ποὺ παρίστανε. Ἦταν τὸ πρόσωπο αὐτὸ μιὰ μελαχροινὴ κοπέλλα, ἐκτάτως ὡραία, ποὺ φοροῦσε ἔνδυμα θρησκευτικό, καὶ τῆς ὁποίας τὰ μάτια εἶχαν μιὰν ἀλλόκοτη ἔκφρασι.

Τὸ πορτραῖτο ἐφαίνετο παλαιό, ἐποχῆς Λουδοβίκου 14ου, καὶ ἦτο τοποθετημένο ἀντίκρυ στὸ κρεββάτι του. Ἀκριβῶς ἀποκάτω ὑπῆρχε μιὰ μεγάλη πολυθρόνα ὅπου ἐκαθήμην κἄποτε καὶ ἐδιάβαζα.

Εἶχα ρωτήσει τὸν σινιὸρ Ἑρρέρα ποιὰ ἦτο ἡ δεσποινὶς τοῦ πορτραίτου, ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν κατεδέχθη νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ...

***

Μιὰ μέρα ἐκεῖ ποῦ ξεφύλλιζα κἄτι παλαιὰ ἰταλικὰ βιβλία, τὴν προσοχή μου εἵλκυσε ἡ ἑξῆς ἱστορία.

«Ἔτος 1684.— Τὴν 8ην Ἀπριλίου ἔλαβε χώρα ἕνα τραγικὸν περιστατικὸν ἱκανὸν νὰ συγκινήσῃ τὰς εὐαισθήτους ψυχὰς καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ὡμίλησε ἡ πόλις ὁλόκληρος, ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας. Ἕνας νέος, εἴκοσι τριῶν ἐτῶν, ὁ μεγαλείτερος γυιὸς ἑνὸς τῶν προυχόντων τῆς πόλεως, ὁ Πέτρος Κατάλα, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀρραβωνιαστεῖ τὴν Μπιάνκα Μπελφιόρε, τῆς γνωστῆς ἐνδόξου παλαιᾶς οἰκογενείας, καὶ ἐπρόκειτο νὰ τελέσῃ τοὺς γάμους του τὸν προσεχῆ μῆνα, ἔκανε περίπατο, κατὰ τὰς τέσσαρες τὸ ἀπόγευμα, μὲ τὴν μνηστή του, στὸ δρόμο τοῦ Μονρεάλε. Ἐνῶ ἐπεριπατοῦσαν στὴν ἐξοχή, θαυμάζοντες τὴν ὡραιότητα τῆς ἀνοίξεως καὶ ἀνταλλάσσοντες λέξεις τρυφερότητος καὶ ἀγάπης, αἴφνης ἐξερράγη μιὰ τρομερὰ καταιγίς. Οἱ δύο νέοι κατέφυγον κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο. Ἀλλ' ἡ μοῖρα τους θέλησε, ἕνας κεραυνὸς νὰ πέσῃ σχεδὸν ἀμέσως ἐπάνω στὸ δέντρο. Καὶ τὸν μὲν Πέτρο τὸν βρῆκε ὁ κεραυνὸς καὶ τὸν ἀφῆκε στὸν τόπο. Ἡ δὲ Μπιάνκα ἀπὸ τὴν ἀπελπισία της, ἔπεσε ἀναίσθητη κοντά του.

Τοὺς βρῆκαν λίγο ἀργότερα ξαπλωμένους πλάϊ πλάϊ, ἀπάνω στὸ χορτάρι Κατόπιν τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ δυστυχήματος, ἡ ὡραία καὶ ἄτυχη Μπιάνκα Μπελφιόρε ἔγινε καλογριά. Ἐχειροτονήθη τὴν ἡμέρα ἀκριβῶς ποῦ ἐπρόκειτο νὰ τελεσθοῦν οἱ γάμοι της.»

Ἡ ἀνάγνωσις τῆς σελίδος αὐτῆς μὲ ἐβύθισε εἰς ὀνειροπολήσεις. Ἔλεγα καὶ ξανάλεγα χωρὶς νὰ καταλαβαίνω τὸ γιατί : Πέτρος Κατάλα, Πέτρος Κατάλα...

Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι τὸ ὄνομα αὐτὸ δὲν μοῦ ἦτο ἄγνωστο. Στὸ τέλος ἄρχισα νὰ τὸ προφέρω πολλὰς φορὰς κατὰ συνέχειαν, μεγαλοφώνως. Τότε ἔξαφνα, ἐπανῆλθε στὴν μνήμη μου τὸ μοναστῆρι τῶν Καπουκίνων, τὸ ὁποῖον εἶχα ἐπισκεφθεῖ πρὸ ἡμερῶν, ξαναεῖδα τὰ φρικτὰ ὑπόγειά του μὲ τὶς σειρὲς τῶν νεκρῶν, καὶ θυμήθηκα ἐκεῖνον ποῦ κρατοῦσε ἴσιο τὸ κεφάλι του καὶ τοῦ ὁποίου εἶχα διαβάσει ἐπάνω στὸ φόρεμά του, τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου του.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΑΛΑ
8 Ἀπριλίου 1684

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην καταληφθεὶς ἀπὸ μιὰ περίεργη ἀνησυχία, ἐσήκωσα τὸ κεφάλι μου καὶ κοίταξα τὸ πορτραῖτο, κάτω ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἤμουν καθισμένος. Μοῦ ἐφάνηκε τότε, ὅτι τὰ σὰν χαμένα μάτια τῆς κοπέλλας, μὲ κύτταζαν μὲ μιὰ ἀσυνήθειστη ἔκφρασι. Δὲν ἐπεχείρησα νὰ ἐξηγήσω τὸ φαινόμενον, ἀλλ' ἔσπευσα ν' ἀπαλλαγῶ ἀπὸ τὴν δυσφορία ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὁποίας εὑρισκόμην. Ἅρπαξα τὸ καπέλλο μου, βγῆκα ἀπὸ τὸ δωμάτιό μου, κατέβηκα βιαστικὰ τὴ σκάλα, καὶ δὲν αἰσθάνθηκα τὸν ἑαυτό μου ἀνακουφισμένον παρὰ μόνον ὅταν εὑρέθηκα στὸ δρόμο, μέσα στὴν κίνησι καὶ τὸν θόρυβο τοῦ πλήθους τοῦ κατέβαινε πρὸς τὰ Κουάτρα Κάντι.

***

Τὸ βράδυ ἐπέστρεψα νωρὶς στὸ δωμάτιό μου. Ἐπεχείρησα νὰ διαβάσω ὅπως συνήθως, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον. Ἤμουν νευρικὸς καὶ ἀνήσυχος. Γιὰ νὰ ἡσυχάσω ἐσκέφθηκα ὅτι τὸ καλλίτερο ποῦ εἶχα νὰ κάνω, ἦταν νὰ κοιμηθῶ. Ἔσβυσα τὴ λάμπα μου καὶ ἄναψα ἕνα καιρὶ γιὰ νὰ γδυθῶ Τότε τὸ δωμάτιό μου, γιὰ πρώτη φορά, μοῦ φάνηκε πελώριο. Ὑπῆρχον στὶς γωνιὲς σκιὲς ποῦ μοῦ προξενοῦσαν μιὰ περίεργη ἀνησυχία. Ποτὲ δὲν εἶχα παρατηρήσει ὅτι εἶχε τόσα σκοτεινὰ μέρη.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο, τὴν περὶ ὡς πρόκειται νύκτα, μοῦ ἦτο ἐξαιρετικῶς δυσάρεστο, γι' αὐτὸ καὶ θὰ ἤθελα, πρὶν πέσω στὸ κρεββάτι μου, νὰ ψάξω παντοῦ, νὰ κυττάξω παντοῦ ὥς καὶ κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι μου ἀκόμη. Ἐπὶ ὥραν πολλὴν ὅμως, δὲν τὸ ἔκαμνα διότι εὕρισκα ὅτι θὰ ἦτο πολὺ γελοῖο... Ἀλλὰ στὸ τέλος, δὲν μπόρεσα ν' ἀντισταθῶ στὸν πειρασμό, καὶ ἄρχισα νὰ ἐξετάζω λεπτομερῶς καὶ τὶς πιὸ ἀπόκρυφες γωνιὲς τοῦ δωματίου. Ὅταν τέλος ἐπείσθην ὅτι κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ μένα δὲν εὑρίσκετο στὸ δωμάτιό μου, κλείδωσα τὴν πόρτα, καὶ ἔπεσα στὴν πολυθρόνα μου ἐξαντλημένος. Πρᾶγμα παράξενο : ἐνῶ ἡ ἐπιθεώρησις ποῦ εἶχα κάνει ἔπρεπε νὰ μὲ εἶχε καθησυχάσει τελείως, εἶχε ἀπεναντίας αὐξήσει τὴν ταραχή μου. Τώρα αἰσθανόμουν τὸν ἑαυτό μου ὅλως διόλου ἄσχημα. Η τόσο δυσάρεστη ἐντύπωσις ποῦ εἶχα δοκιμάσει τὸ πρωΐ, μὲ κατελάμβανε ἐκ νέου. Ἐπνιγόμην. Ἐπλάκωνε τὸ στῆθος μου, μ' ἐπλάκωνε ὁλόκληρον δὲν ξέρω ποιὰ ἀόριστος δύναμις. Εἶχα τὴν αἴσθησι ὅτι τὰ μάτια τοῦ πορτραίτου ἦσαν καρφωμένα ἐπάνω μου κατὰ τρόπον ποῦ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τ' ἀτενίσω, καὶ πράγματι, δὲν τολμοῦσα νὰ κυττάξω τὸ πορτραῖτο, ἀπέστρεφα ἀπὸ ἐκεῖ τὰ μάτια μου μὲ μιὰ προσπάθεια ἐξακολουθητική. Κοντὰ στὴ θύρα ὑπῆρχε ἕνας μεγάλος καθρέφτης· ἐφοβόμουν νὰ κυτταχθῶ στὸν καθρέφτη αὐτόν. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἐφοβούμην μήπως εὕρω, ἀντανακλασμένο πλάϊ μου, κἄτι τὸ τρομακτικό. Δὲν τολμοῦσα νὰ σαλέψω ἀπὸ τὴν πολυθρόνα μου, κατεχόμενος ἀπὸ μίαν ἀπίστευτη ταραχή, τῆς ὁποίας μοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐννοήσω τὴν αἰτία. Καίων συγχρόνως καὶ παγωμένος, εἶχα πυρετό, δὲν εἰμποροῦσα ν' ἀναπνεύσω ἐλεύθερα, εὑρισκόμην εἰς κατάστασιν παραληρήματος.

Στὸ τέλος κατάλαβα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐξακολουθήσω νὰ μένω στὴν πολυθρόνα, καὶ ἔπεσα στὸ κρεββάτι μου, ἀφοῦ πέταξα, ἐγὼ ὁ τόσον τακτικὸς συνήθως, γιὰ νὰ πέσω γληγορώτερα, ὅλα τὰ ροῦχα μου καταγῆς. Ἤλπιζα ὅτι ὅταν εὑρισκόμην στὸ κρεββάτι μου, θὰ ἡσύχαζα. Ξαπλώθηκα ἐκβάλλων στεναγμὸν ἀνακουφίσεως. Καὶ ἄρχισα νὰ γυρίζω ἀπὸ δῶ καὶ ἀπὸ κεῖ μὲς στὰ σκεπάσματά μου προσπαθῶντας ν' ἀποκοιμηθῶ... Ἀλλὰ δὲν τὸ κατόρθωνα. Στὴν ἀρχὴ ἀπέδωκα τὴν ἀϋπνία μου στὸ κερὶ ποῦ εἶχα παρὰ τὴν συνήθειά μου ἀφήσει ἀναμμένο. Δὲν τὸ εἶχα σβύσει γιατὶ ἡ ἰδέα ὅτι τὴν νύχτα ἐκείνη μποροῦσα νὰ βρεθῶ μόνος στὸ σκοτάδι, μ' ἔκαμνε τρελλὸ ἀπ' τὸν φόβο. Σκέπασα λοιπὸν τὸ πρόσωπό μου μὲ τὴν κουβέρτα μου γιὰ νὰ μὴ μὲ βρίσκῃ τὸ φῶς καὶ κατάβαλα ὅλες μου τὶς προσπάθειες γιὰ νὰ κοιμηθῶ. Τέλος τὸ κατάφερα, μοῦ εἶνε ὅμως ἀδύνατον νὰ πῶ μετὰ πάροδον πόσης ὥρας.

Τὰ μεσάνυκτα μ' ἐξύπνησε μιὰ ἀνυπόφορη ἀγωνία καὶ ἕνας θόρυβος ἄγνωστος, παράξενος, τρομακτικὸς μοῦ πάγωσε τὸ αἷμα στὶς ἀρτηρίες μου. Ἦτο σὰν ἕνα τρίψιμο ἐπάνω στὸ πάτωμα, σὰν κἄποιος νὰ περπατοῦσε στὸ δωμάτιό μου, καὶ ὄχι νὰ περπατοῦσε, ἀλλά, νὰ γλυστροῦσε, μ' ἕνα γλύστρημα ἐντελῶς ἰδιόρρυθμο, ποῦ δὲν τὸ εἶχα ἀκούσει ἄλλη φορά...

Ἄνοιξα τὰ μάτια μου, ἤμουν ξύπνιος. Τὸ κεφάλι μου ὅμως ἦταν σκεπασμένο μὲ τὴν κουβέρτα καὶ δὲν ἔβλεπα τίποτε. Διέκρινα μόνον, ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ ὕφασμα τὸ φῶς τοῦ κεριοῦ, ἀλλὰ δὲν τολμοῦσα νὰ σηκώσω τὸ σκέπασμα γιὰ νὰ ἰδῶ. Ἄκουα καὶ χτυποῦσαν τὰ δόντια μου ἀπ' τὸν φόβο. Δὲν ἦταν, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ εἶνε πλάσμα ἀνθρώπινο, ζωντανό, ποὺ γλυστρῶντας ἔκαμνε αὐτὸν τὸν πρωτάκουστο κρότο. Καὶ οὔτε κανένα ἀπὸ τὰ γνωστά μου ζῶα γλυστροῦσε ἔτσι. Ὢ Θεέ μου ! ποιὸς λοιπόν, ποιὸς λοιπὸν εὑρίσκετο στὸ δωμάτιό μου ;.. Ὡστόσο, ὕστερα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ ποὺ μοῦ φάνηκε αἰώνιος, ὁ κρότος ἔπαυσε κ' ἐπηκολούθησε σιωπή, μιὰ βαθειὰ σιωπή. Καὶ ἡ σιωπὴ αὐτὴ μ' ἐφόβιζε περισσότερο ἀπὸ τὸν κρότο· τόσο μεγάλη, τόσο ἀπόλυτος ἦτο. Δὲν σάλευα, δὲν τολμοῦσα, νὰ σαλέψω, καὶ αἰσθανόμουν κρύος ἱδρὼς νὰ περιβρέχῃ τὸ μέτωπό μου. Ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑποστῶ ἐπὶ πλέον τὸ μαρτύριό μου. Ἦτο ἀνάγκη νὰ ἰδῶ, νὰ μάθω. Τότε, σήκωσα τὸ σκέπασμά μου, καὶ κύτταξα !.. Καὶ εἶδα, κάτι ποῦ ποτὲ δὲ θὰ ξεχάσω, εἰκόνα τρομερή, ἀπερίγραπτη. Εἶδα ἕναν ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ποῦ εἶχα ἰδεῖ πρὸ ἡμερῶν στὸ μοναστῆρι τῶν Καπουκίνων, γονατισμένον μὲς στὸ μαῦρο του ἔνδυμα μὲ τὰ χέρια ὑψωμένα — τὰ κόκκαλα, τὰ σκελετώδη του δάκτυλα — γονατισμένον ἐμπρὸς στὸ πορτραῖτο.

...Καὶ τὰ μάτια τοῦ πορτραίτου ἦσαν στραμμένα πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ χαμογελοῦσαν !... Ἐξέβαλα μιὰ κραυγὴ καὶ ἐλιποθύμησα.

Μετφρ. Κλ. Παράσχου

## ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐκυκλοφόρησαν τὰ «Ἐρωτικὰ» νέα ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ κ. Γ. Τσουκαλᾶ.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ Κυρία ἀναλαμβάνει μαθήματα Γαλλικῆς. Ἀπευθυνθῆτε εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν.

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ !
Θέλετε νὰ ἐνδυθῆτε μὲ γοῦστο Παριζιάνικο ;
Προτιμήσατε τον νέον οἶκον ΜΙΝΕΡΒΑ
Τῆς καλλιτέχνιδος Δ)ίδος ΖΩΓΡΑΦΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : „MAISON MINERBA"
— ΟΔΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ ΑΡΙΘ. 15 —

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

# ΤΟ ΚΟΛΛΙΕ

ΤΟΥ MICHEL PROVINS

*Ὁ Δανιὴλ Καζὰλ περιμένει στὸ ἀνθοστόλιστο διαμέρισμά του τὴ φίλη του κ. Γαβριέλλα Ντ' Ἀλέζ. Ἡ ὥρα εἶνε τέσσερες κ' ἡ Γαβριέλλα ἔπρεπε νὰ εἶνε ἀπὸ τὶς δύο ἐκεῖ, ὅπως εἶχαν πεῖ. Εἶνε νευρικός, ταραγμένος, ἔξω φρενῶν. Ἐπὶ τέλους ἀκούγονται βήματα στὴ σκάλα. Εἶνε τὰ δικά της. Σὲ λίγο ἐκείνη μπαίνει μέσα.*

ΚΑΖΑΛ.— Ἐπὶ τέλους, μὰ τί ἔγινες !

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.— Ἄφησέ με ν' ἀναπνεύσω... Δὲ μπορῶ πιά !.. Ἐρχόμουνα τόσο βιαστική...Πάει τὸ ἀπόγευμά μας, καταστράφηκε!.. *(Πέφτοντας σ' ἕναν καναπέ.)* Οὖφ ! φίλησέ με τουλάχιστο !

ΚΑΖΑΛ.— Ἀλήθεια... Μέσ' στὴ συγκίνησή μου τὸ ξέχασα *(τὴ φιλεῖ)*. Σὲ λατρεύω !.. Μὰ πές μου τί συνέβη γιατί κάθομαι σ' ἀναμένα κάρβουνα !

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.— Φαντάσου ὅτι μετὰ τὸ φαγητό, τὴ στιγμὴ ποὺ ἑτοιμαζόμουνα νὰ ρθῶ ὁ ἄντρας μου μὲ εἰδοποίησε ὅτι δὲ θὰ πήγαινε στὸ γραφεῖο του καὶ θὰ περνούσαμε τ' ἀπόγευμά μας μαζί, γιατί σήμερα εἶνε ἡ ἑορτή μου καὶ θὰ πηγαίναμε στὰ μαγαζιὰ γιὰ νὰ μοῦ πάρῃ ἕνα δῶρο τῆς ἀρεσκείας μου. Τί νὰ κάνω; Δὲ μποροῦσα νὰ τοῦ πῶ πὼς εἶχα ραντεβοῦ !... Βγήκαμε ἔξω... Θέλησα, γιὰ νὰ ξεμπερδέψω, νὰ ψωνίσω στὴν τύχη στὸ πρῶτο μαγαζὶ ποὺ μπήκαμε. Μὰ αὐτὸς μὲ παρέσυρε σ' ἕξη ἑπτὰ ἄλλα μαγαζιὰ μὲ τὴν πρόφαση ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ διαλέξω στὴν τύχη...

ΚΑΖΑΛ.— Κι' ὅλα αὐτὰ εἶμαι βέβαιος, γιὰ νὰ σοῦ πάρῃ κανένα φρικτὸ δῶρο ; Ἔχει κάτι γοῦστα...

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.— Ὄχι, μοῦ πῆρε ἕνα πολὺ παλιό δαχτυλίδι μὲ ρουμπίνια.. Δὲν εἶνε καὶ πολὺ ἄσκημο. Μὰ τό δαχτυλίδι του μὲ στενοχωροῦσε! Ἐγὼ μιὰ ἰδέα εἶχα στὸ μυαλό μου: νὰ τὸν ξεφορτωθῶ μιὰ ὥρα ἀρχίτερα. Ἔβλεπα τὶς ὧρες νὰ περνοῦν...καταλάβαινα πὼς μὲ περίμενες, πὼς θὰ θύμωνες...Εἴμουν σὲ κακὸ χάλι. Ἐπὶ τέλους τὸν ἔπεισα ὅτι ἔπρεπε νὰ περάσω ἀπ' τὴν μοδίστρα μου!... Μοῦ παραχώρησε μιὰ ὥρα, ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ περάσω νὰ τὸν πάρω ἀπὸ τὴ Λέσχη...

Σὲ λίγο ἐκείνη μπαίνει μέσα.

ΚΑΖΑΛ, *(μανιώδης)*.—Ὥστε τελεία καταστροφὴ τοῦ ραντεβοῦ μας ;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.— Τί ἤθελες νὰ κάνω ; Αὐτὸ δὲν εἶνε λιγώτερο δυσάρεστο γιὰ μένα.

ΚΑΖΑΛ.--Πάει ἡ μέρα τῆς γιορτῆς σου!..Καὶ πόσα εἶχα σκεφθῆ γιὰ δαύτη!... Πόσα εἶχα ἑτοιμάσει !...

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.— Ἀλήθεια...Κι' αὐτὰ τὰ λουλούδια ;

ΚΑΖΑΛ.—Γιὰ σένα ὅλα καὶ τὰ τριαντάφυλλα ποὺ τόσο σ' ἀρέσουν.. Ἐπίσης σοῦ εἶχα ἑτοιμάσει ἕνα δῶρο, μιά ἔκπληξη !...

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.— Ἀλήθεια !...

ΚΑΖΑΛ, *(φέρνοντας ἕνα θαυμάσιο κουτί)*.—Κοίτα !

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, *(τὸ ἀνοίγει καὶ μένει κατάπληκτη)*.— Μὰ εἶναι δυνατόν ; Τὸ κολλιέ ;...

ΚΑΖΑΛ, *(χαμογελῶντας)*.—Ναὶ... τὸ κολλιὲ ποὺ εἴχαμε θαυμάσει τὶς ἄλλες στὴ βιτρίνα τοῦ Μπουσερόν...

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, *(μὴ πιστεύοντας ἀκόμη)*.—Μὰ εἶσαι τρελλός ;

ΚΑΖΑΛ.— Γιατί, ἀφοῦ ἡ τρέλλα μου σ' εὐχαριστεῖ τόσο;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.— Εἶναι θεῖο ! θεῖο ! *(Σκυθρωπάζοντας ἄξαφνα)* Ναί, μόνο ποὺ δὲ μπορῶ, ἀλλοίμονο, νὰ τὸ φορέσω, οὔτε καὶ νὰ τὸ πάρω μαζί μου !... Γιὰ συλλογίσου τί θὰ πῇ ὁ Ἱλαίρ, ὁ ἄντρας μου, ἅμα τὸ δεῖ.

ΚΑΖΑΛ.— Πρέπει νὰ βροῦμε ἕναν τρόπο γιὰ νὰ τὸν κάνουμε νὰ τὸ χάψῃ κι' αὐτό.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.—Ἀδύνατο! Μπορῶ νὰ τοῦ πῶ πὼς ἀγόρασα ἀπὸ τὶς οἰκονομίες μου αὐτὸ τὸ κολλιέ τῶν διακοσίων χιλιάδων φράγκων; Οὔτε καὶ πὼς τὸ βρῆκα στὸ θέατρο ἢ μέσα στ' ἁμάξι, οὔτε καὶ ὅτι τὸ κέρδισα σὲ κανένα λαχεῖο...

ΚΑΖΑΛ.— Ναί! ναί!.. Στὸ λαχεῖο...Ἄκου λοιπόν τὸ παραμῦθι : Μιὰ εὐγενὴς κυρία ἀναγκάζεται νὰ βάλῃ τὰ κοσμήματά της σὲ λαχεῖο ἀπὸ τοὺς κλήρους τοῦ ὁποίου πασσάρουμε ἕναν καὶ στὸν ἄντρα σου, ἐκεῖνον ποὺ, φυσικά, θὰ κερδίσῃ τὸ κολλιέ. Πῶς σοῦ φαίνεται ἡ ἔμπνευσή μου ;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.— Μεγαλοφυής ! Καὶ τώρα ἡ ὥρα πέρασε. Ὁ ἄντρας μου μὲ περιμένει. Πρέπει νὰ πηγαίνω *(Φορεῖ τὸ καπέλλο της)* Κανόνισε ἐσὺ τὸ ψευτολαχεῖο. Ἀντίο, ἀγάπη μου.

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

*Τὴν ἑπομένη Κυριακὴ στὸ σπίτι τῆς Γαβριέλλας. Ὁ Καζὰλ συνομιλεῖ μὲ τὸ Ἱλαὶρ ντ' Ἀλλὲζ, τὸν ἄνδρα της, ἐνῷ ἡ Γαβριέλλα τοὺς ἀκούει.*

ΚΑΖΑΛ.— Εἴχατε γνωρίσει τὴν κυρία Ριμπορντέλ ;

ΝΤ' ΑΛΕΖ *(προσπαθῶντας νὰ θυμηθῇ)* Ριμπορντέλ ;... Ὄχι...

ΚΑΖΑΛ.— Δὲ θυμᾶστε; Μὰ ναί, πρέπει νὰ τὴν ἔχετε γνωρίσει;.. Ἡ κ. ντὲ Ριμπορντέλ εἶναι ἡ χήρα ἑνὸς ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς... Οἱ Ριμπορντὲλ εἶχαν ἄλλοτε πολὺ μεγάλη περιουσία.

ΝΤ' ΑΛΕΖ.— Περίεργο ! δὲν τοὺς θυμοῦμαι καθόλου...

ΚΑΖΑΛ.— Καλά ! Δὲν πειράζει ! Αὐτὸ δὲν ἐνδιαφέρει καὶ πολύ. Ἀκοῦστε λοιπόν: Ἡ χήρα αὐτὴ κυρία εἶχε τοποθετήσει ἄσχημα τὰ χρήματά της κ' ἔτσι ἔχασε ὅτι τῆς ἔμενε ἀπὸ τὴν παλαιά τους περιουσία. Γιὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ τώρα τὸ ψωμί της βάζει τὰ κοσμήματά της σὲ λοταρία. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει κ' ἕνα θαυμάσιο κολλιέ ἀπὸ διαμάντια. Λένε ὅτι εἶνε δῶρο τοῦ Ναπολέοντος τοῦ III πρὸς ἐκείνην ποὺ εἴταν ἄλλοτε ἡ περίφημη κυρία Ριμπορντέλ, εἰς ἔνδειξη κάποιας ξεχωριστῆς εὐνοίας. Πρόκειται περὶ ἑνὸς ἱστορικοῦ κοσμήματος.

ΝΤ' ΑΛΕΖ.— Ἐσεῖς διαθέτετε τὰ εἰσιτήρια ;

ΚΑΖΑΛ.— Ναί. Δὲ μπόρεσα νὰ μείνω ἀσυγκίνητος μπρὸς σὲ μιὰ τέτοια δυστυχία!... Καὶ σεῖς, ποὺ εἶσθε τόσο φιλάνθρωπος, φαντάζομαι ὅτι θὰ πάρετε μερικὰ εἰσιτήρια...

ΝΤ' ΑΛΕΖ.— Ξέρετε, προκειμένου περί λαχείων ἔχω ἕνα ἀξίωμα...

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, *(ποὺ δὲν εἶχε πεῖ τίποτε ὡς τώρα)*.— Μά, φίλε μου, δὲ μποροῦμε ν' ἀρνηθοῦμε.

ΚΑΖΑΛ.— Νὰ σᾶς δώσω πέντε ἀριθμοὺς τῶν ἑκατὸν φράγκων. Εἶνε σχεδὸν οἱ τελευταῖοι !... Ἡ κλήρωσις θὰ γίνῃ σὲ καμμιὰ δεκαπενταριὰ μέρες. Καὶ ποιὸς ξέρει ;... Μιὰ καλὴ πράξη δὲν πάει ποτὲ χαμένη !... Μπορεῖ νὰ κερδίσετε τὸ κολλιέ !.

ΝΤ' ΑΛΕΖ.— Ὤ ! τὰ ξέρω τὰ λαχεῖα !... Ὅσο γι' αὐτό... Μὰ ἄλλωστε δὲν τὸ κάνω μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ κερδίσω... Μοῦ εἴπατε ὅτι πρόκειται γιὰ μιὰ δυστυχισμένη ὕπαρξη...Δόστε μου τὰ μπιλλιέτα *(Βγάζοντας τὸ πορτοφόλι του)* Νά, πεντακόσια φράγκα !

ΚΑΖΑΛ. — Μήπως θέλετε νὰ διαλέξετε τοὺς ἀριθμούς σας :

ΝΤ' ΑΛΕΖ.—Δὲ μ' ἐνδιαφέρει. Ὁποιοι καὶ νἆναι τὸ ἴδιο μοῦ κάνει.

ΚΑΖΑΛ.— Τότε στὴν τύχη... αὐτὴ διαλέγει πολλὲς φορὲς καλλίτερα..

*Δίνει τὰ πέντε κουπόνια στὸν Ντ' Ἀλέζ, παίρνει τὰ λεπτά, κλείνει θριαμβευτικὰ τὸ μάτι στὴ Γαβριέλλα καὶ ὕστερα ἀπὸ μερικὲς ἀσήμαντες κουβέντες βρίσκει μιὰ πρόφαση καὶ φεύγει.*

. . . . . . . . . . . . . .

*Τρεῖς ἑβδομάδες κατόπιν, ὁ ὑπηρέτης τοῦ Καζάλ φέρει στοῦ ντ' Ἀλὲζ τὸ περίφημο κολλιὲ μέσα σ' ἕνα ἔξοχο κουτὶ μὲ τ' ἀρχικὰ τῶν ἀνυπάρκτων Ριμπορντέλ, συνοδευόμενο μ' ἕνα γράμμα συντεταγμένο ὡς ἑξῆς :*

*«Ἀγαπητέ μου ντ' Ἀλὲζ,*

*«Τὰ πιὸ ἀπίθανα γίνονται καμμιὰ φορὰ πραγματικότης. Χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἔγινε ἡ κλήρωσις τοῦ λαχείου Ριμπορντὲλ στὰ σαλόνια τῆς κομήσσης ντὲ Πομέϊγ καὶ κερδίσατε μὲ τὸν ἀριθμὸ 13.312 τὸ περίφημο κολλιέ. Εἶμαι ἔκπληκτος, ἀλλὰ ἱκανοποιημένος, γιατὶ δυσπιστούσατε πρὸς τὰ λαχεῖα καὶ σᾶς ἐξαγκάσα κάπως γιὰ νὰ πάρετε τὰ πέντε μπιλλιέτα. Σᾶς στέλνω τὸ δῶρο τῆς τύχης μὲ τὸν ὑπηρέτη μου καὶ θὰ σᾶς χρωστῶ μεγάλη χάρη, ἂν μὲ περιμένετε γιὰ νὰ κάνουμε μαζί τὴν ἔκπληξη στὴν κυρία ντ' Ἀλέζ.*

*Δικός σας*

**Δανιὴλ Καζὰλ**

*«Υ. Γ. Ἀσφαλῶς ἡ ἀρετὴ πάντοτε ἀνταμείβεται !»*

(Μετὰ δύο ὧρες)

ΚΑΖΑΛ, *(μπαίνοντας μὲ χαμόγελο στοῦ Ντ' Ἀλέζ)*..—Ἔ λοιπόν;..

ΝΤ' ΑΛΕΖ, *(ἐνθουσιασμένος)*.— Ὑπέροχο ! θεῖο ! θαυμάσιο !...

ΚΑΖΑΚ.— Ἐλπίζω πὼς ἡ κ. Ντ' Ἀλέζ...

ΝΤ' ΑΛΕΖ, *(βάζοντάς του τὸ δάχτυλο στὸ στόμα)*. Σούτ !.... Ἡ γυναῖκα μου δὲν εἴταν ἐδῶ ὅταν τὸ ἔφερε ὁ ὑπηρέτης σας...δὲν ξέρει τίποτε!.. καὶ θὰ σοῦ ζητήσω μιὰ χάρη, ἀγαπητέ μου Καζάλ, νὰ μὴν τῆς κάνετε ποτὲ λόγο οὔτε γιὰ τὸ λαχεῖο, οὔτε γιὰ τὸ κολλιέ...

ΚΑΖΑΛ, *(ταραγμένος)*.— Γιατί ;...

ΝΤ' ΑΛΕΖ, *(ἐμπιστευτικὰ)*.—Γιατὶ θέλω νὰ τό χαρίσω τῆς ἐρωμένης μου !..

ΚΑΖΑΛ.— ! ! !

Michel Provins

*

## ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἡ κ. ΚΑΛΛΙΟΠΗ Ε. ΛΕΚΟΥ ληξάσης τῆς μετὰ τῆς Στρατιωτικῆς Ἑνώσεως συμβάσεώς της, μετέφερε τὸ κατάστημά της γυναικείων πίλων ἐπὶ τῶν ὁδῶν Καραγεώργεβιτς καὶ Λέκκα ἀριθ. 8.

---

## ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΑΙΩΝ

[Ἀπὸ τὰ βουνὰ τῶν Ἀγράφων στὰ Γιάννινα. — Ὁ Τσόγκας καὶ τὰ παλληκάρια του. — Οἱ ἑβδομῆντα ἁρματωλοὶ στὸ Σεράγι.— Τὸ φίλημα τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ.— Μία δραματικὴ σκηνή].

Ἀπὸ τὴν Ἱστορία ξέρουμε ὅτι ὁ ἁρματωλὸς Λεπενιώτης ἐδολοφονήθη στὰ 1815 ἀπὸ τὸν προύχοντα Νικοθέαν, τὴν ὥρα ποὺ καβαλλάρης καὶ συντροφευόμενος μὲ λίγα παλληκάρια του ἔμπαινε στὴν κωμύπολι Φουρνά. Ὕστερα ἀπὸ τὸ φόνο του, οἱ ἀντιπρόσωποί του στὰ διάφορα ἁρματωλίκια τῶν Ἀγράφων δὲ μποροῦσαν πιὰ νὰ κρατήσουν φιλικὴ συμφωνία μὲ τοὺς Τούρκους καὶ μαζευτήκανε ὅλοι στὸ ξακουστὸ Ζάλογγο.

Ἦταν ὅλοι ἑβδομῆντα ἁρματωλοί, Κατσαντωναῖοι ἐπονομαζόμενοι ἀπὸ τὸν ἱδρυτὴ τοῦ σώματός των—τὸν πολυτραγουδημένο Κατσαντώνη. Τὸ κλέφτικο στάδιο δὲν εἶχε πιὰ γι' αὐτοὺς καμμιὰ προκοπὴ καὶ ἀσφάλεια. Ἂν καὶ τ' ὄνομά τους ἦταν ἐπιβλητικὸ στοὺς ἐχθρούς, δὲν εἶχαν ὅμως καμμιὰ βεβαιότητα ὅτι θὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε τέτοιο καὶ ὕστερ' ἀπὸ τὸ χαμὸ τῶν τριῶν ἐκείνων ἀδελφῶν ποὺ ἦταν φῶς, καμάρι καὶ λεβεντιὰ τῶν Ἀγράφων. Σιγὰ σιγὰ ὁ Ἀλῆ πασσᾶς, μὲ τὸ ἄγριο καὶ μὲ τὴν πονηρία εἶχε κατορθώση νὰ ἐξοντώσῃ τοὺς καπετανέους καὶ νὰ βάλῃ, θέλοντας καὶ μή, στὴ δούλεψί του ὅλους τοὺς κλέφτες. Καὶ οἱ Κατσαντωναῖοι ἀποφάσισαν πιά, κουρασμένοι, νὰ τοὺς μιμηθοῦν. Ὁ Χρῆστος Τσόγκας ἀρχηγός τους μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Λεπενιώτη—ἀνέλαβε νὰ τοὺς ὁδηγήσῃ στὰ Γιάννινα. Χωρὶς νὰ προειδοποιήσουν καθόλου τὸν τύραννο γι' αὐτό, τράβηξαν ὁλόϊσα γιὰ τὴν πρωτεύουσα τῆς Ἠπείρου, περάσανε μέρα μεσημέρι μὲ τ' ἅρματά τους ἀπὸ τοὺς δρόμους καὶ μπροστὰ βαροῦσε ἡ σάλπιγγα τοῦ Παναγῆ τοῦ Μπελογιάννη ! Ἀτρόμητοι οἱ Κατσαντωναῖοι μπήκανε στὴν ἁπλόχωρη αὐλὴ τοῦ Σεραγιοῦ. Λαὸς ἐκεῖ μέσα. Μισθοφόροι Ἕλληνες, Μικρασιᾶτες, Ἀρβανῖτες, μιὰ ἀπερίγραπτη ποικιλία ἀπὸ μορφές, φορεσιές, γλῶσσες, φερσίματα Βουβάθηκαν ὅλοι, μαζευτήκανε γύρω καὶ κοιτάζανε τοὺς Κατσαντωναίους μὲ θαυμασμὸ καὶ φόβο. Στὰ παλληκαρίσια κορμιά τους, στὴν περήφανη στάσι τους ἀνεγνώριζαν οἱ ἄλλοτε ἀκόλουθοι τοῦ Βελῆ Γκέκα καὶ τοῦ Ἀγᾶ Μουχουρδάρη τοὺς ἀληθινοὺς συντρόφους τοῦ θρυλικοῦ Κατσαντώνη. Οἱ Ἕλληνες τοὺς ἐκαμάρωναν κρυφὰ καὶ τοὺς ρωτοῦσάν γιατὶ ἦρθαν νὰ πέσουν στὰ δόντια τοῦ Τυράννου.

Ὁ Τσόγκας, ἀφοῦ τοὺς παρέταξε σὲ μιὰ γραμμή, μὲ μέτωπο πρὸς τὸ Σεράγι, τοὺς συνεβούλευσε νὰ στέκουν ἄγρυπνοι καὶ νὰ ἐπιτηροῦν κάθε κίνημα τῶν μισθοφόρων τοῦ Ἀλῆ. Ἔπειτα, παρέδωσε στὸ Θύμιο Παλάσκα τὸ καρυοφύλλι του, ἀνέβηκε ἀτρόμητος τὴ σκάλα τοῦ Σεραγιοῦ καὶ ἔφτασε μπροστά στὸν Ἀλῆ Πασᾶ... Ὁ Ἀλῆς εἶχε μάθει τὸν ἐρχομὸ τῶν Κατσαντωναίων καὶ ἦταν πολὺ ταραγμένος γιὰ τὸ τολμηρὸ αὐτὸ φέρσιμό τους. Ἐκοίταξε καλὰ τὸν Τσόγγα, τὸν ἀναμέτρησε μὲ τὸ μάτι, εἶδε τὸ μεγάλο καὶ χοντρὸ κεφάλι του, τὸ καταστρόγγυλο πρόσωπό του, τὰ μεγάλα μάτια του, τὸ μαῦρο παχὺ μουστάκι του, τὴ βουνίσια κορμοστασιά του καὶ ἔμεινε σαστισμένος. Τέλος, ὁ Ἀλῆς μπόρεσε νὰ βρῇ τὸν ἑαυτό του.

— Τί θέλεις ἐδῶ, ὀρὲ Τσόγκα ; ρώτησε μὲ βαρειὰ φωνὴ ποῦ εἶχε τόνο φοβέρας.

— Βεζύρη μου, εἶπε ἐκεῖνος μὲ ταπεινωσύνη, ἤρθαμε νὰ μείνουμε στὴ δούλεψί σου. Ἂν μᾶς θελήσῃς, θὰ σὲ δουλέψουμε τιμημένα καὶ μὲ τὸ αἷμα μας σὰν παλληκάρια... Ἂν δὲν μᾶς θέλῃς καὶ βάνῃς μὲ τὸ νοῦ σου νὰ μὲ σκοτώσῃς (καὶ ἐδῶ ἡ φωνὴ τοῦ Τσόγκα ἔγεινε ἔντονη καὶ ἐπιβλητικὴ) κάτου στὴν αὐλὴ εἶναι ἑβδομῆντα Κατσαντωναῖοι, ἕνας κ' ἕνας, ποῦ θὰ φᾶνε καὶ σένα κι' ὅλη σου τὴ γενιὰ πρὶν σκοτωθοῦν !...

Ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς ἄκουσε προσεχτικὰ τὰ λόγια τοῦ Τσόγκα. Τὸ θαρραλέο ὕφος του, τὰ ξάστερα λόγια του, κάνανε μεγάλη ἐντύπωσι στὸν Τύραννο. Ὁ Τσόγκας καὶ τὰ παλληκάρια του μοιάζανε μ' ἕνα καλὸ παλαιστὴ ποὺ κουράστηκε πιά, καταλαβαίνει πὼς πρέπει νὰ πέσῃ, μὰ πού φροντίζει καὶ πὼς νὰ κρατήσῃ τὴν ἀξιοπρέπειά του. Ὅλα, ἐντὸς τῆς τιμῆς !

Ὁ Ἀλῆς ἦταν γνωστικὸς γέρος. Ἐκατάλαβε πὼς συμφέρον του ἦταν νὰ δεχτῇ σὰ φίλους τοὺς ἀντιπάλους του, ποὺ τόσα χρόνια ἐβασάνιζαν καθημερινῶς τὴν ψυχή του καὶ ἔστελναν στὸν Ἅδη τὰ καλύτερα παλληκάρια του. Σκέφτηκε ἀκόμη λίγο. Ἔπειτα, σὲ μιὰ στιγμή, πέταξε τὸ τσιμποῦκι του καὶ πετάχτηκε ὄρθιος.

— Μπέσσα γιὰ μπέσσα, ὀρὲ Τσόγκα ; εἶπε ἀνοίγοντας τὴν ἀγκαλιά του.

— Μπέσσα γιὰ μπέσσα, Βεζύρη Ἀλῆ ! ἀπάντησε ὁ Τσόγκας.

Καὶ φιληθήκανε σταυρωτὰ...

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

## Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Τοῦ **Καμποαμὸρ**

*Σάν ἦρθ' ἡ ὥρα ἡ στερνὴ κ' εἶν' ἡ ζωή μου λίγη*
*Πρὶν σφαλιστοῦν τὰ χείλη μου, πρὶν ἡ ψυχὴ μου φύγῃ*
*Καὶ πάει ἐκεῖ ποὺ θὰ κριθῇ ἀπ' τὸν κριτὴ τοῦ κόσμου*
*Στὰ λόγια αὐτὰ ποὺ θὰ νὰ πῶ γενοῦ πνευματικός μου.*

*Ὅσοι μοῦ κάνανε κακὸ κι' ὅσους μισοῦσα ὡς τώρα*
*Ὅλους μὲ μιᾶς τοὺς συχωρῶ στὴν ὑστερνή μου ὥρα*
*Μόνο σ' ἐσὲ τὴν ἄπονη ποῦχα ἀγαπήσει τόσο*
*Μόνο σ' ἐσὲ συχώρεση ποτέ μου δὲν θὰ δώσω !...*

Μετάφρ. **Γ. Δροσίνη**

## Τ' ΑΝΘΙΣΜΕΝΑ ΑΜΠΕΛΙΑ

Τοῦ **Ἀντρὲ Τεριέ**

*Ἀνθισμένα εἶναι τ' ἀμπέλια*
*κ' εἶμαι ὡς εἴκοσι χρονῶ...*
*Ἡ ζωὴ εἶναι τόσο ὡραία !*
*σὰν τὸν ἀφρισμένο μοῦστον*
*ὅταν βγαίνῃ ἀπ' τὸ λινό !*

*Νοιώθω στὸ κεφάλι κἄτι*
*σὰ μεθύσι πλανερό.*
*Τρέχω κι' ἀναπνέω τ' ἀγέρι ...*
*Τάχα ἡ αὖρα μὲ λιγώνει ;*
*ἢ τ' ἀμπέλι τ' ἀνθηρό ;*

*Ὤ, τί ξέχειλη ἐκεῖ πέρα*
*τ' ἀμπελιοῦ μας ἡ εὐωδιά !*
*Θἄθελα, μά δὲν τολμάω,*
*κἄτι ἢ κάποιονε νὰ σφίξω*
*στὴν καρδιά !*

*Σὰ ζαρκάδι μέσ' στὰ θάμνα*
*τρέχω ἐλεύθερο, γοργό.*
*Κάθομαι στὴ χλόη ἐπάνω ;*
*παίρνω μαῦρα ἀπὸ τὰ βάτα*
*καὶ στὰ δόντια μου τὰ σπῶ.*

*Κι' ὅσο εὐφραίνονται τὰ χείλη*
*νοιώθω κἄτι, σὰν φιλιά,*
*ποὺ ἕνα μυρωμένο στόμα*
*σκύβοντας μέσ' ἀπ' τὰ χόρτα*
*μοῦ χαρίζει τρυφερά...*

*Πόθε, ἐσὺ μυστήριο, πὲς μου*
*πές μου, ἀμπέλι μου, ποὺ ἀνθεῖς :*
*Τάχα αὐτὸ εἶν' ἐδῶ στὸν κόσμο*
*ποὺ Ἔρωτα τὸ κράζουν ὅλοι*
*κ' ἡ χαρὰ εἶν' ὅλης τῆς γῆς ;*

Μετάφρ. **Στέφ. Δαφνη**

## ΤΑ ΜΑΤΙΑ

Sully Prudhomme

*Γαλάζια ἢ μαῦρα, ὅλα γλυκά, ματάκια λατρεμένα*
*ξυπνήσανε γιὰ μιὰν αὐγή, καὶ χάθηκαν στὸ χῶμα*
*ἀπ' τῆς ἀγάπης τὴ φωτιά, στὸ τάφο εἶναι σβυσμένα*
*κι' ὅμως ψηλά στὸν οὐρανό, ὁ ἥλιος βγαίνει ἀκόμα.*

*Νύχτες γλυκειὲς κι' ὁλόφωτες, τοὺς ψέλνουνε τραγούδια,*
*στὰ μάτια αὐτὰ τ' ἀμέτρητα, στὰ μάτια βαθειά.*
*Τ' ἀστέρια πέρα λάμπουνε σὰ φωτεινὰ λουλούδια*
*Ἄχ ! καὶ τὰ μάτια ἀπὸ πυκνὴ γεμίζουνε σκιά.*

*Κι' ὅμως δὲν εἶνε ἀληθινὸ πὼς χάσανε τὸ βλέμμα*
*Ἆ ! ὄχι ! ὄχι ! δυνατό δὲν εἶνε αὐτό. Ἀπ' τὴ γῆ*
*πέρα ψηλὰ ἁρμενίζουνε μὲ φωτισμένο πνέμμα*
*καὶ βλέπουνε στὸ Ἀόρατο, κάποια καινούργια Αὐγή....*

*Κι' ὅπως τ' ἀστέρια σβύνουνε νομίζομε στὴ φύση*
*κι' αὐτὰ αἰώνια κατοικιὰ βρίσκουν στὸν οὐρανό,*
*ἔτσι τὰ μάτια ἔχουνε στὴ γῆ μιὰ κρύα δύση*
*ἀλλ' ὅμως πὼς πεθαίνουνε δὲν εἶν' ἀληθινό !..*

*Γαλάζια ἢ μαῦρα, ὅλα γλυκά ματάκια λατρεμένα*
*σὲ κάποιο Ἀπέραντο βαθύ, ἀνοῖξαν φωτεινὰ*
*πέρα ἀπ' τὰ μνήματα μακρυά, ξυπνῆσαν ἕνα ἕνα.*
*Μάτια ποὺ κλεῖσαν γιὰ τὴ γῆ, βλέπουν παντοτεινά !..*

Μετάφρ. **Γιούλη Κύρλη**

## ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τοῦ **Λ. Στεκκέττη**

*— Ἐλεημοσύνη, ψυχικὸ στὸ διακονιάρη κάμε,*
*Βλέπεις ὁ δόλιος πάγωσα, πεθαίνω ἀπὸ τὴν πεῖνα,*
*Γιὰ τὸ θεό σου, δῶσε μου.*
*—Τίποτε δὲ σοῦ δίνω.*
*— Στὰ μάτια τῆς ἀγάπης σου.*
*— Πάρε λοιπὸν γιὰ ἐκεῖνα!*

Μετάφρ. **Κ. Καιροφύλα**

Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσο καιρὸ βγῆκε καὶ τὸ σχετικὸ τραγοῦδι :

Ἕνα πουλάκι ξέβγαινε ἀπὸ τὴν Ἅγια Μαύρα.
— Πές μας, πές μας, πουλάκι μου, κἄνα καλὸ χαμπέρι.
— Τί νὰ σᾶς πῶ, μαῦρα παιδιά, τί νὰ σᾶς μολογήσω ;
Ὁ Τσόγκας κι' ὁ Βρυκόλακας στὰ Γιάννινα θὰ πᾶνε.
Νὰ προσκυνήσουν τὸν Πασσᾶ, τὴν πόρτα τοῦ Βεζύρη.

**Ὁ Ἱστοριοδίφης**

ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΡΚΤΙΚΑΣ ΧΩΡΑΣ

# ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΟΙ ΕΣΚΙΜΩΟΙ

Στὰ Σκανδιναυϊκὰ περιοδικὰ ἐδημοσιεύθη ἡ ἀκόλουθος περιγραφὴ τοῦ διασήμου Δανοῦ περιηγητοῦ Ρασμοῦσσεν τὴν ὁποίαν μεταφέρομεν ἐδῶ γιὰ τοὺς ἀναγνώστας μας.

«Χωρὶς ἄλλη συντροφιά, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα Ἐσκιμῶο ὀνομαζόμενο Ρεάλ, ξεκίνησα πρὸς τὴ διεύθυνση τοῦ Μπάτουρστ Ἴνλετ, περιοχῆς ὅπου κατοικοῦσε μιὰ φυλὴ Ἐσκιμώων τῆς ὁποίας ἤθελα νὰ μελετήσω τὰ ἤθη. Καταλάβαινα πῶς τὸ τόλμημά μου εἶταν πολὺ ριψοκίνδυνο γιατὶ ἡ φυλὴ αὐτὴ εἶχε πολὺ κακὴ φήμη. Πᾶνε πέντ-ἕξη χρόνια ποὺ δύο Ἀμερικανοὶ ἐξερευνηταί, ὁ Ράντφορντ κι' ὁ Στρήρ, κατασφάχτησαν ἀπὸ τοὺς Ἐσκιμώους αὐτούς. Ἕνα ἀπόσπασμα τῆς Καναδικῆς Ἀστυνομίας διατάχθηκε τότε νὰ συλλάβῃ τοὺς δολοφόνους. Ὕστερα ἀπὸ ἕνα σκληρὸ ταξείδι ποὺ βάσταξε δυὸ ὁλόκληρα χρόνια ἔφτασε στὸ χωριό τους, μὰ οἱ ἔνοχοι εἶχαν γίνει ἄφαντοι. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπάσματος, ὁ ἐπιθεωρητὴς Φράντς, ἀνέφερε τότε στὴ διοίκησή του ὅτι ὅλα τὰ μέλη τῆς φυλῆς αὐτῆς ἦσαν «κλέφτες, φοβεροὶ ψεῦτες καὶ ἄνθρωποι ἐξαιρετικὰ ὕπουλοι κ' ἐπικίνδυνοι». Καὶ κατάληγε ὅτι οἱ Ἐσκιμῶοι τοῦ Μπάτουρστ Ἴνλετ εἶνε μὲ μία λέξη μία σπεῖρα δολοφόνων.

Πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ κανεὶς ὅτι τὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ δὲν ἀποτελοῦσε καμμιὰ καλὴ ἐγγύησι γιὰ μένα, δὲ μ' ἐμπόδισε ὅμως νὰ κάνω τὴν ἐξερεύνησή μου.

Ὕστερα ἀπὸ τρεῖς μέρες πορεία μὲ κρύο ἔντονο τὸ ὁποῖο ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀνέμου ἔκανε κάπως ὑποφερτό, συναντήσαμε τρία ἔλκυθρα φορτωμένα μὲ καυσόξυλα, τὰ ὁποῖα ὁδηγοῦσαν παιδιὰ καὶ κορίτσια. Μᾶς ὑποδέχτησαν φιλικὰ καὶ μᾶς ἔδειξαν τὴ διεύθυνσι τοῦ χωριοῦ των, ὅπου φτάσαμε κατὰ τὸ βράδι ἀκολουθῶντας ἴχνη ποὺ εἶχαν χαράξει στὸ χιόνι τὰ ἔλκυθρα.

Αὐτὸ τὸ χωριὸ εἶταν τὸ μεγαλείτερο ἀπὸ ὅσα ἔχω συναντήσει στὶς ἀρκτικὲς χῶρες μὲ τὶς τριανταπέντε καλύβες του χτισμένες ἀμφιθεατρικὰ σὲ μιὰ κατωφερειὰ γύρω ἀπὸ μία οἰκοδομὴ κάπως πιὸ μεγάλη ποὺ εἶνε τὸ κοινὸ σπίτι ἢ τὸ σπῖτι τοῦ χοροῦ. Ἰδού με λοιπὸν μεταξὺ τῆς φυλῆς αὐτῆς τῶν δολοφόνων τὴν ὁποία μὲ τόση συμπάθεια περιγράφει ὁ ἐπιθεωρητὴς Φράντς.

Οἱ ἄγριοι βγῆκαν ἀπὸ τὶς καλύβες τους γιὰ νὰ μᾶς ὑποδεχτοῦν καὶ ἀμέσως ὅλοι αὐτοὶ οἱ πανοῦργοι καὶ αὐθάδεις Ἐσκιμῶοι μὲ περιστοίχισαν. Φαίνεται πῶς δὲν εἶχαν ἄλλο σκοπὸ παρὰ νὰ ἐξαντλήσουν ὁλόκληρη τὴν ὑπομονή μου. Ὁ ἕνας ἤθελε νὰ μοῦ βγάλει τὴν πίπα ἀπ' τὰ δόντια! Ἕνας ἄλλος μὲ τραβοῦσε ἀπὸ τὸ ροῦχό μου! Ὅταν ἔλυσα τοὺς σκύλλους μου ἀπὸ τὸ ἔλκυθρό μου γιὰ νὰ τοὺς δώσω νὰ φᾶνε, ἄντρες καὶ γυναῖκες μοῦ ζητοῦσαν μὲ δυνατὲς φωνὲς λαρδὶ τῆς φώκιας—τὸ φαΐ τῶν σκύλλων μου!

— Νομίζετε, φίλοι μου, τοὺς εἶπα, πῶς ἦρθα ἀπὸ τόσο μακρυὰ γιὰ νὰ σᾶς θρέψω μὲ λαρδί. Αὐτὸ εἶνε τὸ φαΐ τῶν σκύλλων μου. Ἂν θέλετε νὰ φᾶτε λαρδὶ πηγαίνετε νὰ τὸ πάρετε ἀπὸ τὶς φῶκες ποὺ σᾶς περιμένουν στοὺς πάγους.

Αὐτοὶ ἔσκασαν στὰ γέλοια, ἀποδεικνύοντας ἔτσι ὅτι κρατοῦσαν τουλάχιστον τὰ προσχήματα. Καὶ πολλοὶ τότε μὲ ρώτησαν:

— Ποιὸς εἶσαι; Εἶσαι ἀπὸ τοὺς λευκοὺς ποὺ ἔρχονται ν' ἀγοράσοπν δέρματα τῆς ἀλεποῦς;

— Ἔρχομαι μόνο γιὰ νὰ δῶ τί ἔχετε μέσ' στὴν κοιλιά σας.

Νέα γέλια ἐκ μέρους των. Ἐπὶ τέλους ἕνας γέρος ποὺ ἤθελε νὰ μάθῃ ἂν μιλοῦσα σοβαρὰ ἢ ὄχι, μοῦ ἀπάντησε μὲ ὕφος εἰρωνικό:

— Ἔ λοιπόν, ἐδῶ θὰ βρῇς κάθε λογῆς ἀνθρώπους! Εἶνε μερικοὶ ὄμορφοι ἀλλὰ οἱ περισσότεροι εἶνε ἀδύνατοι· καὶ δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ γελᾷς μαζί μας.

Κατάλαβα ὅτι ἡ ἀστειότης αὐτὴ ἔκρυβε καὶ κάποια φοβέρα καὶ γι' αὐτὸ θεώρησα φρόνιμο νὰ τοὺς δώσω νὰ κιταλάβουν ὅτι ἔχαναν τὸν καιρό του θέλοντας νὰ μὲ φοβίσουν. Καὶ τοὺς εἶπα:

—Ἦρθα ἐδῶ ἄφοβα ἂν καὶ δὲν ἄκουσα καλὰ πράγματα γιὰ λογαριασμό σας. Δυὸ ὠχρὲς μορφὲς (λευκοὶ ἄνθρωποι) σκοτώθηκαν ἐδῶ, πρὸ χρόνων. Μὰ βλέπετε ὅτι δὲ σᾶς φοβήθηκα κ' ἦρθα μόνος.

— Δὲν τοὺς σκοτώσαμε ἐμεῖς διαμαρτυρήθηκαν πολλοὶ ἄντρες. Οἱ ὠχρὲς μορφὲς τσακώθηκαν μεταξύ τους κι' ἀλληλοσκοτώθηκαν. Εἴμαστε φιλήσυχοι ἄνθρωποι κι' ἀγαποῦμε πολὺ τὸ χορό, τὸ τραγοῦδι καὶ τὸ γέλιο. Δὲν εἴμαστε κακοί. Εἶσαι φίλος μας καὶ δὲν ἔχεις νὰ φοβηθῇς τίποτα ἀπὸ μᾶς.

Μιὰ καλύβα ἐτέθη στὴ διάθεσή μας. Ἐκείνη ποὺ μᾶς φιλοξενοῦσε ἡ Κερνετὰκ (Μαυριδερὴ) μᾶς ἐγέμισε περιποιήσεις. Ἀργότερα καθὼς ἔμαθα, σχέσεις αἵματος ὑπῆρχον μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ συντρόφου μου. Τὸν ἄντρα της τὸν εἶχε σκοτώσει ὁ πατέρας τοῦ Ρεὰλ κι' ὁ πατέρας της τὸν εἶχε ἐκδικηθεῖ σκοτώνοντας τὸ φονέα. Μὰ τέτοια ἐπεισόδια λησμονιοῦνται γρήγορα ἐκεῖ. Αὐτὴ ἡ ἀμέριμνη φυλὴ δὲ νοιάζεται ἐπὶ πολὺ γιὰ τὴ Βεντέττα.

Τὸ ἴδιο βράδυ διοργανώθηκε πρὸς τιμή μου μιὰ ἐπίσημη δεξίωσις στὸ σπῖτι τοῦ χοροῦ, ἀρκετὰ εὐρύχωρο γιὰ νὰ χωρέσῃ καμμιὰ ἑξηνταριὰ πρόσωπα. Κι' ὅλη ἡ νύχτα ἀφιερώθηκε στοὺς χορούς, στὰ τραγούδια καὶ σὲ ἄλλες ἐκδηλώσεις χαρᾶς.

Καὶ ὅταν ἔφυγα ἀπ' τὸ χωριὸ ἡ ἀναφορὰ τοῦ ἀποσπασματάρχου μοῦ ἦρθε στὸ μυαλὸ κι' ἀναρωτήθηκα:

—Στ' ἀλήθεια αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποτελοῦν σπεῖρα δολοφόνων;

Στὴν ἐπιστροφή μου συνάντησα στὸ δρόμο μιὰ οἰκογένεια ποὺ γύριζε ἀπὸ ἕνα μακρυνὸ χωριὸ ὅπου εἶχε πάει γι' ν' ἀνταλλάξει δέρματα ἀλεπούδων κι' ἀποφάσισα νὰ τὴν συνοδέψω στὸ ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς. Τὴν οἰκογένεια αὐτὴ ἀποτελοῦσαν ἕνας κυνηγός, ὁ Κακορτινιὲκ (ὁ Λευκός), οἱ δυὸ γυναῖκες τους, νέες ἀκόμα καὶ ἀρκετὰ νόστιμες, καὶ ἕνα υἱοθετημένο παιδί του.

Ὁ Κακορτινιὲκ μοῦ ἐμπιστεύθηκε μὲ κάποια περηφάνεια ὅτι ἡ ἀγορὰ τῆς πιὸ νέας ἀπ' τὶς δυὸ γυναῖκες του τοῦ εἶχε στοιχίσει ἕνα ἔλκυθρο ἀπὸ καλὸ ξύλο, ἐνῶ ἡ ἄλλη τοῦ εἶχε στοιχίσει φτηνότερα, γιατὶ ὅταν τὴν πῆρε ὁ πρῶτος της ἄνδρας πέθαινε τῆς πείνας. Τοῦ τὴν ἀγόρασε λοιπόν, δίνοντάς του ἕνα κομμάτι μολύβι καὶ μιὰ παλιὰ λίμα.

Τὸ παιδὶ ποὺ τὸ ἔλεγαν Ἀγγουτιγκσουξοὺκ (Μικρὸς Ἄντρας) εἶταν ὁ ἕνας ἀπὸ δυὸ ἀδελφοὺς δίδυμους. Κατὰ τὸ ἔθιμο τοῦ τόπου, ὁ πατέρας του καὶ ἡ μάνα του θὰ ἔπρεπε νὰ τὸν στραγκαλίσουν μόλις γεννήθηκε ἢ νὰ τὸ ρίξουν ζωντανὸ στὸ χιόνι ὅπου οἱ ἀλεποῦδες θὰ τὸν ἔτρωγαν. Τὰ ἔθιμα ἐπιβάλουν ἐκεῖ ἀπὸ τὰ δίδυμα μόνο τὸ ἕνα νὰ κρατιέται. Ἀλλ' ὁ Κακορτινιὲκ εἶχε ἀγοράσει τὸν Ἀγγουτίγκσουξοὺκ ὅταν γεννήθηκε, ἀντὶ μιᾶς πιρόγας (βάρκας). Ὕστερα ἀπὸ πολλὲς ἡμέρες πορείας, συναντήσαμε τὸ βράδυ τῆς 5 Μαΐου μιὰ μακριὰ σειρὰ κρανίων ἀπὸ φῶκες, βαλμένων στὴ γραμμὴ ἀπάνω στὴ κρυσταλλωμένη θάλασσα καὶ ἐστραμμένων ὅλων πρὸς τὴν ἴδια διεύθυνση. Εἶταν σημεῖο ὅτι ἡ φυλὴ ποὺ ζητούσαμε εἶχε φύγει ἀναζητῶντας νέους τόπους κυνηγιοῦ πρὸς τὴν ὑποδεικνυομένην διεύθυνση.

Τέλος φθάσσομε στὸ χωριὸ τῆς φιλῆς τοῦ Κακορτινιὲκ κατὰ τὰ μεσάνυχτα. Ἔπρεπε πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλο νὰ ξυπνήσουμε τοὺς κατοίκους γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ χτίσουμε τὴν καλύβα μας κι' ἀκολούθησα τὸν Κακορτινιὲκ ὁ ὁποῖος μπῆκε στὴν καλύβα ὅπου ζοῦσαν ἡ μητέρα του κι' ὁ πεθερός του.

Κοιμόντουσαν κάτω ἀπὸ ἕνα βουνὸ γουναρικῶν σωρεμένων ἀπάνω στὸ ἔδαφος ποὺ τοὺς χρησίμευε γιὰ κρεββάτι. Πρῶτα πρόβαλλε μέσ' ἀπ' αὐτὰ ἡ μητέρα του ἡ ὁποία γονατίζοντας ἔτεινε στὸ γυιό της τὸ στῆθος της νὰ τὸ φιλήσῃ. Αὐτὸ εἶνε ἔνδειξη σεβασμοῦ ποὺ ὀφείλει ἐκεῖ κάθε ἄντρας σὲ ἐκείνην ποὺ τὸν ἔθρεψε ὅταν τὴ ξαναβλέπει ὕστερα ἀπὸ μακρινὴ ἀπουσία.

Κατ' ἀπ' τὸ φῶς τῆς λάμπας ποὺ ἄναψαν εἶδα τὴν πειὸ ἀπερίγραπτη καὶ φρικώδη ἀθλιότητα κατοικίας. Κοντὰ στὰ γουναρικὰ τοῦ κρεββατιοῦ εἴτανε σωρευμένο κρέας τῆς φώκιας καὶ τὰ γυμνὰ σώματα τῶν κατοίκων εἶχαν σχηματίσει ἀπ' ἔξω τους παχύτατο λίπος ἀκαθαρσίας.

Σὲ λίγο ὅλο τὸ χωριὸ εἶχε ξυπνήσει. Ἐνῷ καταγινόμουνα νὰ ξεφορτώσω τὰ ἔλκυθρά μου, εἶδα νὰ προχωρεῖ ἕνας ὅμιλος γυναικῶν ὁ ὁποῖος ἐσχημάτισε ἕνα μεγόλο κύκλο γύρω μου. Ἔμαθα κατόπιν περί τινος ἐπρόκειτο. Ἐφοβόντουσαν μήπως τὰ κακὰ πνεύματα μᾶς εἶχαν συνοδέψει κρυφὰ στὸ ταξεῖδι μας. Καὶ γιὰ νὰ τοὺς ἀποκλείσουν τὴν εἴσοδο στὸ χωριό τους οἱ γυναῖκες ἐσχημάτησαν γύρω ἀπ' τὰ ἔλκυθρά μου καὶ τοὺς σκύλλους μου ἕνα μαγικὸ κύκλο στὸν ὁποῖο θὰ φυλάκιζαν μὲ τὰ ξόρκια τους τὰ πνεύματα.

Ὅλοι οἱ ἄντρες ἐργάστηκαν δραστήρια γιὰ νὰ μοῦ φτιάξουν μιὰ καλύβα, στὴν ὁποία σὲ λίγο ἐμπῆκα μὲ τοὺς συντρόφους μου. Οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ἔσυραν ὡς τὸ κατῶφλι τῆς καλύβας καὶ δυὸ τερόστιες φῶκες, οἱ ὁποῖες θὰ μᾶς χρησίμευαν νὰ πανηγυρίσουμε τὴ διαμονή μας στὸ χωριό τους.

Δυνατὲς φωνὲς μᾶς ξύπνησαν πολὺ νωρίς. Εἶταν ὁ Νιακουζονὰκ (τὸ Μικρὸ Πνεῦμα), ὁ μάγος τοῦ χωριοῦ, ὁ ὁποῖος παραμερίζοντας τὰ χιόνια ποὺ χρησίμευαν γιά πόρτα στὴν καλύβα μας, ἐμπῆκε μέσα ταλαντευόμενος. Ὁ μάγος βρισκόταν ὑπὸ τὴν ἔμπνευση τοῦ δαιμονίου καὶ ἦρθε μὲ φωνὴ ἐγγαστριμύθου ν' ἀναγγείλῃ στὸν Κακορτινιὲκ ὅτι τὰ πνεύματα τὸν ἐπληροφόρησαν τὴ νύχτα πῶς εἶχε τολμήσει νὰ φάει στὸ ταξίδι του σπλάχνα σολωμοῦ, ἐνῷ εἴξερε ὅτι εἶταν ἀπαγορευμένο αὐτὸ καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ κυνηγιοῦ τῆς φώκιας.

Ἐσκιμῶος ἀνθρωποφάγος

Ἀλλ' ἐνῷ ἀπεύθυνε τὶς φοβερώτερες ἀπειλὲς στὸν ἔνοχο, ὁ ὁποῖος ἔκλινε τὸ κεφάλι ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ντροπῆς, ἐγὼ ἄρχισα νὰ ψήνω καφέ, τοῦ ὁποίου τὸ ἄρωμα εἶχε ἕν ἀπροσδόκητο ἀποτέλεσμα γιὰ τὸ μάγο, ὁ ὁποῖος ἄξαφνα ἔπαυσε νὰ εἶνε ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ θείου καὶ μὲ τὴ φυσική του φωνὴ μοῦ ζήτησε ἕνα φλυντζάνι καφέ, λησμονῶντας τὸν θυμό του.

Σ' αὐτὸ τὸ χωριὸ κατόρθωσα νὰ συγκεντρώσω ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ «φυλαχτῦν», τὰ ὁποῖα ἔπερνα δίνοντας μαχαίρια, καρφιά, σπῖρτα κι' ἄλλα κοινὰ ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα εἶχα ἀραδιάσει στὴν καλύβα μου. Ἡ συλλογή μου αὐτὴ τῶν φυλαχτῶν εἶνε μοναδικὴ στὸν κόσμο. Δὲν μπορῶ νὰ ἀναφέρω ἐδῶ παρὰ τὰ περιεργώτερα μὲ τὴ μαγική τους σημασία: Μιὰ μέλισσα κλεισμένη μὲ τ' αὐγά της σ' ἕνα κομμάτι δέρμα δίνει τὴν ἐξυπνάδα. Μιὰ μυῖγα μουμιοποιημένη ἐξασφαλίζει σ' ὅποιο τὴν ἔχει ἀπάνω του τὸ ἄτρωτον, γιατὶ εἶνε σχεδὸν ἀδύνατο νὰ χτυπήσῃ κανεὶς μυῖγα ἐνῶ πετάει. Τὸ κεφάλι τοῦ κοραχιοῦ κ' ἕνα ἀπὸ τὰ νύχια του κάνουν ὅποιο τὰ φορεῖ νὰ παίρνει τὸ μεγαλείτερο μερίδιο στὴ διανομὴ τοῦ κυνηγιοῦ, γιατὶ αὐτὸ τὸ πουλὶ φτάνει πρῶτο ὅταν ὁ κυνηγὸς σκοτώνει τὸ θήραμα.

Ἂς μὴ χαμογελᾶμε μ' αὐτὲς τὶς δισειδαιμονίες!

Μήπως ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τὰ «χαϊμαλιά»;

**Κνοὺτ Ρασμοῦσσεν**

---

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

# Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΩΜΟΡΦΙΑΣ

Μία γνώμη τοῦ Γκαῖτε καὶ μιὰ ἄλλη... τῶν Τούρκων γιὰ τὴν ὠμορφιά.— Τὰ κάλλη τῆς Παυλίνας καὶ ἡ ἐπέμβασις τῆς Ἀστυνομίας.— Ὁ θρίαμβος τῆς δουκίσσης Χάμιλτων.— Πῶς ξετρελλάθηκε τὸ Λονδῖνον.

Τὸ ζήτημα τῆς ὡραιότητος μᾶς τραβᾷ ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια καὶ μᾶς ἀναγκάζει νὰ σκεφθοῦμε τὸ βάθος τῶν πραγμάτων.

Ὁ Γκαῖτε ἔλεγε ὅτι «τὸ ὡραῖον εἶνε μιὰ ἀποκάλυψις τῶν κρυφῶν νόμων τῆς φύσεως, νόμων οἱ ὁποῖοι χωρὶς τὸ φανέρωμα αὐτὸ θὰ μᾶς ἦταν αἰωνίως κρυμμένοι καὶ ἄγνωστοι.» Αἱ ὡραιότητες στὴν τέχνη ἢ στὰ ἔργα τῆς Φύσεως εἶνε σκιὲς ἢ πρόδρομοι τῆς Ὠμορφιᾶς ἐκείνης, ἡ ὁποία στὴν ἀνθρώπινην μορφὴ φθάνει στὴν τελειότητα της. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τὴ λατρεύουν. Ὅπου καὶ νὰ φανερωθῇ φέρνει χαρά, γλύκα τῆς ψυχῆς καὶ κυριαρχεῖ ἀπόλυτα. Ἡ γυναικεία ὠμορφιὰ φτάνει στὸ κατακόρυφό της σημεῖο. «Ὁ Θεός, λένε οἱ Μουσουλμάνοι, ἔδωκε στὴν Εὔα τὰ δύο τρίτα κάθε ὠμορφιᾶς.»

Πραγματικῶς: Μιὰ ὡραία γυναῖκα εἶναι ποιητής, ποὺ ἡμερώνει τὸν ἄγριο σύντροφό της, ποὺ τοῦ δίνει τὴν τρυφερότητά της, τὴν ἐλπίδα, τὴν εὐγλωττία της. Ἀλλ' ἡ ὡραιότης αὐτὴ πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ κάποια κοινωνικὰ προτερήματα, διότι ἀπαραιτήτως χρειάζεται κάποια γαλήνη γιὰ νὰ μᾶς ἐπιβάλλεται. Τὰ Γαλλικὰ «Ἀπομνημονεύματα» τοῦ 15ου αἰῶνος ἐγκωμιάζουν τὸ ὄνομα τῆς Παυλίνας Βιγκιέρ, κόρης ὡραίας καὶ ἐνάρετης, ἡ ὁποία μὲ τὴν ἀγγελικὴ μορφή της τόσο ἐμάγευε τοὺς συγχρόνους της ὥστε οἱ κάτοικοι τῆς Τουλούζης τὴν ἀνάγκασαν διὰ τῆς Ἀστυνομίας νὰ βγαίνῃ στὸ μπαλκόνι της τουλάχιστον δυὸ φορὲς τὴ βδομάδα γιὰ νὰ μποροῦν νὰ τὴ βλέπουν! Ὅταν ἡ Παυλίνα ἐφανερωνότανε, ἐσυνάζετο τόσο πλῆθος κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά της, ὥστε πολλοὶ ἐκινδύνευσαν νὰ χάσουν τὴ ζωή τους ἀπὸ τὸ συνωστισμό.

Στὸν περασμένον αἰῶνα δὲν ἦταν λιγώτερη στὴν Ἀγγλία ἡ φήμη τῆς ὡραιότητος τῆς οἰκογενείας τῶν Γκιοῦνιγκς, τῆς ὁποίας ἕνα μέλος, ἡ Ἐλισσάβετ παντρεύτηκε τὸν δοῦκα Χάμιλτων καὶ ἄλλο μέλος, ἡ Μαρία τὸν κόμητα τοῦ Κόβεντρυ. Ἕνας ἱστορικὸς λέγει ὅτι, «τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ δούκισσα Χάμιλτων παρουσιάστηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Παλάτι τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας» τόσος ἦτον ὁ συνωστισμὸς ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ εὐγενεῖς καὶ οἱ αὐλικοὶ ἀναγκάστηναν νὰ σκαρφαλώσουν ἐπάνω στὰ καθίσματα καὶ στὰ τραπέζια τῆς ἀνακτορικῆς σάλας γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἰδοῦν. Ἀστραφτε σὰν ἥλιος ἡ ὠμορφιά της!

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἄλλη ἡ Μαρία ἐθάμπωνε τὰ μάτια. Οἱ δύο αὐτὲς ἀδελφὲς ἔκαναν νὰ λησμονηθῇ κάθε ἄλλη καλλονὴ τοῦ Λονδίνου. Μπροστὰ ἀπὸ τὴν πόρτα τῶν μεγάρων των ἐμαζεύετο ὁ λαὸς γιὰ νὰ τὶς ἰδῇ ν' ἀνεβαίνουν στὸ ἁμάξι τους. Οἱ ἄνθρωποι τρέχανε νωρὶς νὰ πιάσουν θέσεις στὸ θέατρο μόλις μάθαιναν ὅτι θὰ πήγαιναν ἐκεῖνες στὴν παράστασι.

Ὁ ἴδιος χρονογράφος διηγεῖται ὅτι τόσο πλῆθος ἐσυνάχθη νὰ ἰδῇ τὴ δούκισσα Χάμιλτων, ὥστε στὸ Ὑορκσάϊρ ἑφτακόσιοι ἄνθρωποι ἄγνωστοι διενυκτέρευσαν στὸ ὕπαιθρο, μπροστὰ στὸ ξενοδοχεῖο της καὶ τριγύρω, γιὰ νὰ μπορέσουν τὸ πρωΐ νὰ τὴν ἰδοῦν, τὴν ὥρα ποὺ θ' ἀνέβαινε στὸ ἁμάξι της».

***

Ἀλλὰ ἀπὸ τί ἄραγε προέρχεται ἡ ἀνάγκη ν' ἀνακουφιζώμεθα μὲ τὴν ἀνάμνησι τῆς Ὁμηρικῆς Ἑλένης, τῆς Παυλίνας καὶ τῆς δουκίσσης τοῦ Χάμιλτων! Ὅλοι ξέρουμε τὴ μαγι ἡ αὐτὴ δύναμι πολὺ καλὰ ἢ τουλάχιστον μποροῦμε νὰ τὴ μαντέψουμε. Ἡ θέα τῶν ὡραίων ματιῶν δὲν πληγώνει τ' ἀδύνατα μάτια ὅσο καὶ ἂν κρατήσῃ. Οἱ γυναῖκες διατελοῦν εἰς σχέσιν μὲ τὴν ὡραιότητα τῆς φύσεως ποῦ θαυματουργεῖ τριγύρω μας. Ἡ καρδιά μας ἀνακατεύει τὰ σχήματά τους μὲ τὸ φεγγάρι καὶ μὲ τ' ἄστρα, μὲ τὰ δέντρα καὶ μὲ τὰ νερὸ καὶ μὲ τὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ καλοκαιριοῦ...

Ἡ λαμπρότης τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, ἂν καὶ κάποτε καταπληκτική, δὲν εἶναι παρὰ μόνο γιὰ λίγους μῆνας στὸ ἄνθισμα τῆς νειότης. Σὲ πολλοὺς ἀνθρώπους—γυναῖκες ἢ ἄντρες—περνᾷ γρήγορα. Ἐμεῖς ὅμως φυλᾶμε στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας τὴν ἀνάμνησί της καὶ τὴ λατρεία της.

---

## ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ

*Ἡ μητεροῦλα στὸν κόρφο της κοιμίζει*
*τὸ ἀκριβό της, τὸ μόνο της παιδί.*
*Ἔξω μὲ χιόνια Δεκέμβρης τριγυρίζει,*
*κι' αὐτὴ τὸ σφίγγει, καὶ σἂν νὰ τραγουδῇ.*
*Σιγομιλάει μὲ γέλοιο καὶ τρεμούλα,—*
*ἡ μητεροῦλα:*

*«Ἅγιε Νικόλα, ποὺ ξέγνιαστα χτενίζεις,*
*τ' ἄσπρα σου γένεια ψηλὰ στὸν οὐρανό,*
*καὶ πέφτουν κάτου σωρὸς καὶ μᾶς χιονίζεις,*
*μὴν τὸ κρυώσῃς, λυπήσου τ' ὀρφανό.*
*Λαμπάδα τρέχω σ' ἐσὲ ν' ἀνάψω κι' ὅλα,*
*Ἅγιε Νικόλα...*

*Νά, ὁ Χριστός σου γεννιέται σὲ λιγάκι,*
*ποὺ ἀγαπάει, μικρό μου, τὰ παιδιά.*
*ζεστὸ σοῦ φέρνει, καινούργιο φουστανάκι,*
*καὶ τὴν εὐχή μου πιστή σου σύνοδιά·*
*Κοιμήσου τώρα καὶ θἄρθῃ στ' ὄνειρό σου...*
*Νά, ὁ Χριστός σου*

*Κι' ἀφοῦ μᾶς φύγῃ, δὲν μᾶς ξεχνᾶ· θ' ἀφήσῃ*
*στὸν Ἅϊ - Βασίλη γιὰ σὲ παραγγελιὰ*
*χίλια παιγνίδια λαμπρά νὰ σοῦ χαρίσῃ*
*καὶ ζαχαρωτὰ καὶ χάδια καὶ φιλιά.*
*Μὲ τὴ χαρά σου ἡ χάρι του θὰ σμίγῃ,*
*κι' ἀφοῦ μᾶς φύγῃ...*

*Τί θὰ μοῦ μένῃ ἂν γράφτῃ μαύρη μέρα*
*γιὰ νὰ τὸ χάσω ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά;*
*Χωρὶς παιδάκι τί εἶναι ἡ μητέρα;*
*Χωρὶς πουλάκι τί θέλει ἡ φωλιά;*
*Ἂν μοῦ πετάξῃ, ἂς πέσω χαλασμένη..*
*Τί θὰ μοῦ μένῃ;..*

**Κωστῆς Παλαμᾶς**

## Ο ΧΩΡΙΣΜΟΣ

*Σἂν ἔρθ' ἡ βαρυχειμωνιὰ στὸν οὐρανό μας μαύρη,*
*δὲν κλαίω τὸ γοργὸ πουλὶ ποὺ πάει μὲ τὰ πουλιὰ*
*νἄυρῃ στὰ ξένα ἄλλη φωλιὰ*
*καὶ καλοσύνη νἄυρῃ...*

*Μὰ κλαίω τὸ φτωχὸ δεντρὶ ποὺ θὲ νὰ μένῃ ἀκόμα*
*καὶ μ' ὅλα τὰ χιονόβροχα καὶ μ' ὅλον τὸ βοριὰ*
*πάντα στὴν ἴδια τὴ μεριά,*
*πάντα στὸ ἴδιο χῶμα...*

*Κι' ὅταν χωρίζῃ δυὸ καρδιὲς ἡ τύχη ἡ ὀργισμένη,*
*δὲν κλαίω ἐκείνη τὴν καρδιὰ ποὺ θὰ ξενιτευτῇ*
*μὰ κλαίω καὶ πονῶ γι' αὐτὴ*
*ποὺ μοναχὴ θὰ μένῃ.*

**Γεώργιος Δροσίνης**

## ΤΟ ΑΣΤΡΟ

*Τὸ βλέπουμε ψηλὰ στὸν οὐρανό,*
*τῆς νύχτας τὸ σκοτάδι ὅταν ἀρχίζῃ*
*οὐράνιο διαμάντι φωτεινό,*
*π' ὁλόχρυσες ἀχτῖνες μᾶς χαρίζει.*

*Μ' ἂν ἔπεφτε στὴ γῆ μας ταπεινό,*
*χωρὶς τὸ χάος πειὰ νὰ μᾶς χωρίζῃ,*
*ποιὸς ξέρει τί κατάξερο βουνὸ*
*θὰ εἶνε τ' ἄστρο αὐτό, ποὺ λαμπυρίζει*

*Στὸν κόσμο ἀπαράλλακτα θαυμάζουμε*
*δειλά-δειλὰ κ' ἐμεῖς καμμιὰ φορὰ*
*ἀνθρώπους, ὅπου μακρυὰ κυττάζουμε*

*Μὰ ὅταν καμμιὰ μέρα τοὺς γνωρίσουμε,*
*ποιὸς ξέρει τί κακὰ φαρμακερὰ*
*κρυμμένα στὴν ψυχή τους θ' ἀπαντήσουμε...*

**Ἰωάννης Πολέμης**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Μπάμπην Χαιρόπουλον. Καὶ τὸ δεύτερο ποίημά σας, τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ξαλαφρώση», καλὸ καὶ δημοσιεύεται ἐδῶ :

*Κἄποια δροσιὰ στὸ πνεῦμά μου*
*τὸ φλογισμένο φέρνεις,*
*ἀνάλαφρο κι' ὁλόγλυκο*
*τῆς ἄνοιξης ἀγέρι*
*Τὶς μυρωδᾶτες σου πνοὲς*
*τάχ' ἀπὸ ποῦ νὰ παίρνεις ;*
*Μὴν ἀπὸ τῆς πατρίδας μου*
*τὰ πόθητὰ τὰ μέρη ;*

Βασ. Μαλλᾶν. Καὶ πάλιν σᾶς λέμε πῶς τὸ ἔργο σας ἦταν καλό, ἀλλὰ ἐκτενές, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἐδημοσιεύθη. Οὔτε ξένων ἔργα ἐκτενῆ, δὲν δημοσιεύομεν. Κωνστ. Βοσνιᾶκον. Ὄχι δημοσιεύσιμον. Ἡ διατύπωσι κοινή, ἡ γλῶσσα ὄχι ἀπολύτως δημώδης. Δὲν ἀφηγεῖσθε ἄσχημα. Προσέξατε ὅμως νὰ διορθώσετε καὶ τὸ λεκτικό σας. Ἰω. Χάρη Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια. Πολὺ ρωμαντικὸ τὸ θέμα τοῦ «Ὀρφανοῦ» σας. Γράφετε πειὸ εὔθυμα θέματα. • Τώνη Σπεράντζα. Ἡ ὑπόθεσι τοῦ διηγήματός σας «Τ' ὄνειρο εἶχε σβύσει», πολλὴ κοινή, συνηθισμένη. Μεταχειρίζεσθε καλὰ ὅμως τὴ δημοτικὴ γλῶσσα. Διαλέγετε πειὸ πρωτότυπα θέματα. Ἀποφεύγετε νὰ μεταφράζετε πεζοτράγουδα. Δὲν ἔχουν τόσο ἐνδιαφέρον. Νικ. Μάντην. Γιατὶ δὲν γράφετε τὴ γλῶσσα ποὺ μιλᾶτε, ἀλλὰ τὴν καθαρεύουσα ; Ἐξ ἄλλου τὸ θέμα τοῦ «Ἀπίστου» ἐκτὸς ποὺ εἶνε συνηθισμένο, ἐνδιαφέρει μόνο τοὺς τραπεζιτικούς. Νῖκον Κολπάσην. Ἡ «Ξαδέρφη» σας γραμμένη χωρὶς πλοκή, ποὺ νὰ ἐνδιαφέρῃ. Ἀπόστολον Πιτσιρώνην. Ποιήματα μὲ γλῶσσα τέτοια : «ἐπνίγη ἡ καρδιά μου ἐντὸς [illegible] πλημμύρας, καὶ ἄπελπις τὸν κάλαμον παρήτησα σχεδὸν» δὲν μποροῦμε νὰ σᾶς δημοσιεύσουμε. Γρηγ. Ἀναγνωστίδην. Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολύ. Δὲν μᾶς χρειάζονται αὐτά. Παναγιώτην Μεντζελόπουλον. Τὸ εἴδαμε κι' ἐμεῖς. Ἦτανε λάθος τῶν στοιχειοθετῶν, καὶ τοῦ διορθωτοῦ, ποὺ δὲν τὸ πρόσεξε. Γ. Λειβαδᾶν Τὸ ποίημά σας, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἔχει πολλὲς χασμωδίες. Δὲν δημοσιεύεται. Σπ. Κρανιζιέ, Θεσσαλονίκην. Τὸ ποίημά σας ὄχι ἐπιτυχές. Γιὰ τὰ καλά σας λόγια σᾶς εὐχαριστοῦμε. Γ. Χρονόπουλον, Ἐνταῦθα. Πολὺ κοινὸ τὸ ποίημά σας. Στεφ. Δούκαν, Λαμίαν. Τὰ πεζὰ τραγούδια, καθὼς τὰ γράφουν ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, δὲν ἔχουν παρὰ πολυλογία καὶ τίποτε περισσότερον. Στείλατέ μας τίποτε ἄλλο. Παν. Καμ., Πάτρας. Τὸ ποίημά σας ὄχι ἀπολύτως καλόν. Ἐξ ἄλλου δὲν δημοσιεύουμε ποιήματα ἀφιερωμένα σὲ δεσποινίδας πρὸς ἀποφυγὴν σκανδάλων. Ὅταν τυπωθῇ τὸ πρῶτον μας φύλλον θὰ σᾶς εἰδοποιήσουμε. Ἰ. Π. Ὑπάτην. Δὲν νομίζετε ὅτι ὁ Μπωντελαὶρ μεταφράζεται πολὺ δύσκολα ; Ἐν τούτοις δημοσιεύουμε ἐδῶ τὸ «Χαλασμό».

*Ἀδιάκοπα στὸ πλάϊ μου ὁ Δαίμονας κουνιέται·*
*καὶ κολυμπάει γύρω μου σὰν ἄπιαστος ἀγέρας·*
*τὸν πίνω καὶ τὸ στῆθός μου τὸν νοιώθω νά μοῦ καίει*
*καὶ μ' ἔνοχο κι' αἰώνιο πόθο νὰ τὸ γεμίζει.*

*Ξέροντας τὸ μεγάλο μου ἔρωτα γιὰ τὴ Τέχνη.*
*τὴ φόρμα παίρνει κάποτε γόησσας μιᾶς γυναίκας,*
*καὶ κάτω ἀπὸ εὔσχημες ὑποκριτοῦ προφάσεις.*
*σὲ ἄτιμα τὰ χείλη μου φίλτρα μοῦ συνειθίζει.*

*Ἔτσι μὲ φέρνει μακρυὰ ἀπ' τοῦ Θεοῦ τὸ μάτι,*
*ἀσθμαίνοντ' ἀπὸ κούρασι καὶ κατατσακισμένο,*
*μέσ' στῆς Ἀνίας τοὺς βαθεῖς κι' ἐρημωμένους κάμπους,*

*καὶ ρίχνει μὲσ' στὰ μάτια μου, τὰ σύγχυσι γεμάτα,*
*κάτι πληγὲς ὁλάνοιχτες καὶ ροῦχα λερωμένα,*
*καὶ σύνεργα τοῦ Χαλασμοῦ στὸ αἷμα βουτηγμένα !*

Αἰμίλιον Ἀστόν. Μὰ δὲν εἶνε ποίημα αὐτό. Διαβάστε ποίησι νὰ πάρετε μιὰ ἰδέα. Ἀνδρ. Προκοπίου. Κ' αὐτὸ τὸ διήγημά σας δυστυχῶς ἀποτυχημένο. Ν. Κράτσιον, Διδυμότειχον. Δημοσιεύεται. Σταῦρον Μαραγκόν, Ἐνταῦθα. Τ' ἀνέκδοτα τοῦ Γκιτρὺ καλὰ κι' ἐδόθησαν πρὸς δημοσίευσιν Τὸ διήγημα καλομεταφρασμένο Ἂν εἶνε καὶ ἡ ὑπόθεσίς του καλή, θὰ δημοσιευθῇ. Α. Πηνιάτογλου, Ἐνταῦθα. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Σατυρικὸ ποίημα εἶνε αὐτό, τραγικό. Τί πρᾶγμα εἶνε ; Ἐξηγῆστε μας. «Γάργαρο νερό» Ἐνταῦθα. Τί τραγοῦδι εἶνε αὐτὸ ποὺ μᾶς στείλατε ; Τὸ διαβάσαμε. τὸ ξαναδιαβάσαμε, μὰ δὲν καταλάβαμε τίποτε. Ἐπὶ τέλους τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ πέρα, μήπως κανεὶς ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἐμβαθύνη εἰς αὐτό, ἐξακριβώση περὶ τίνος πρόκειται, καὶ μᾶς διαφωτίσῃ.

### ΑΜΑΝΕΣ

*Βλαστάρι κόκκινο μπαλσαμωμένο,*
*Τριφύλλι κίτρινο μὲσ στὶς ὀξειές,*
*Παιδάκι ὤμορφο, στ' ἄσπρα ντυμένο,*
*Θεέ μου, σῶσέ με ! Ντόπιες ἐληές.*

*Ἀστροπελέκια, κεραυνοί, πέστε σκοτώσετέ με,*
*Ἀρνάκι ἄσπρο καὶ παχὺ βελάζει λυπημένο*
*Ὦ, σεῖς νεράϊδες ζηλευτές, πανώριες θὰ σᾶς λέμε*
*Τῆς Ὑψηλίου συναγερμός, βόϊδι κοσκινισμένο.*

*Χριστούγεννα, Πρωτόγεννα, πρώτη ἑορτὴ τοῦ κόσμου,*
*Μικρούλα μου ξετσίπωτη, ἀγάπη μου καὶ φῶς μου,*
*Τὰ βελανίδια τοῦ ἀγροῦ παρηγοριὰ σου μόνη,*
*Κάστανα βρέχει ὁ οὐρανὸς καὶ λάδι στὴν Κορώνη.*

## ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

**ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.**— Εἰς τὸ ἐνταῦθα χειμωνιάτικο θέατρο «Κέφαλος» ἐδόθη προχθὲς μουσικὴ συναυλία ὑπὸ τοῦ βαθυφώνου κ. Στεφ. Μακρῆ, ἐπιτυχοῦσα πλήρως. Μεταξὺ τῶν παρευθέντων διεκρίναμεν τὰς Δίδας Ἀν. Χωραφᾶ, Μαράτου, Σοφ. Μουσούρη, Μαρούλα Γεράκη, Τρικάρδου, Βίλμα Καππατοῦ, Ματαράγκα, Βέκουρα καὶ τὸ σοβαρὸ ζευγάρι τῶν Δίδων Ἰωάννας καὶ Νέλλης Σβορώνου, τὰς κ. κ. Φραγγοπούλου, Χλόνη, Κοσμάτου, Γεράκη, Τρικάρδου, Σπινέλη, Ταλιανίδου Βλάχου καὶ Ἀβλίχου καὶ τοὺς κ. κ. Καρανδινὸν (ὁ μεγαπρεπὴς Δήμαρχος μας) Δέτσιμαν, Φραγγόπουλον, Arthur Sanders, Ἰωάν. Καραγιαννάκην, Κλ. Ἀθηνογένην, Παν. Ταλιανίδην, Ἄβλιχον, Σπινέλην, Μιχ. Βλάχου, τοὺς ἀδελφοὺς Τραυλοῦ, Β. Βιλλιανάτον, Ἰωάν. Καραγιαννάκην, Διον. Ἄννινον, Ἀναστ. Γιαννάτον, Μεμᾶν Ματσούκην, Φιλ. Μαζαράκην. Ἀνδρ. Τραυλὸν Ἀμπατιέλον κ. α. π..

---

**ΚΑΣΤΟΡΙΑ.**— Ὁ Μουσικὸς Ὅμιλος «Ὀρέστης» ποὺ ἱδρύθη τὸν περασμένο Ἰούλιο, ἔκαμε τὴν πρώτη ἐμφάνισί του τὸ βράδυ τῆς 19 Αὐγούστου μὲ μιὰ χοροεσπερίδα.

Τόσον ἡ ἐργασία τῶν φιλοτίμων νέων ποὺ ἀποτελοῦν τὸν Ὅμιλο ὅσον καὶ ἡ προθυμία τοῦ κοινοῦ παρεσκεύασαν μιὰ ἐπιτυχία ἀπὸ τὶς σπάνιες. Ἀνάμεσα στὰ ζεύγη διεκρίναμεν τὰς χαριτωμένας δίδας Ἠλ. Φίλιου, Ἐλ. Γκολογκίνα. Α. Τσάκαλη, Ἐλ. Μπουζιώτα κ. ἄ. τοὺς κ. Τσολάκην, Μπακάλην, Παπαμιχαήλην, κ.λ.π.

Ἐπίσης τὸν διευθυντὴν τοῦ Ὑ)τος τῆς Ἐθν. Τραπέζης κ. Μπουτώναν μετὰ τῆς κυρίας του καὶ ἄλλους τῶν ὁποίων μᾶς διαφεύγουν τὰ ὀνόματα.

Ω...

---

**ΠΟΡΟΣ.**— Ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ συγκεντρώνῃ ἀρκετὸ κόσμο τὸ ρομαντικὸ νησάκι μας.

Τὰ φεγγαρόλουστα αὐτὰ βράδυα ὁ «Ἀσπρόγατος» μαζεύει τὶς περισσότερες συντροφιές. Μεταξὺ τῶν παραθεριζόντων διεκρίναμεν τὰς οἰκογενείας κ. κ. Μπρισιμιτζάκη, Ζώτου, Λεοντοπούλου, Σελᾶ, Φωκᾶ, Χατζησάββα, τὴν κυρίαν καὶ Δίδα Λάμπρου, τὴν Δίδα Κουρμουλάκη, τὴν Δίδα Κλαδᾶ, τὰς ἀδελφὰς Χρυσανθοπούλου, Μπουφέτη, Ἀφθονίδου καὶ ἄλλας.

Λάκης Πάνου

---

**ΣΥΡΟΣ.**— Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν δεξίωσις παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Τσιροπινᾶ, εἰς τὴν ἔπαυλιν των ἐν Dellagratsia. Ἡ ἔπαυλις ἐν γένει θαῦμα πολυτελείας καὶ κομψότητος, παρουσιάζει μέσα στὸν ἄπλετον φωτισμόν, τὸ ὡραιότερον σύνολον ποὺ ὁ νοῦς δύναται νὰ συλλάβῃ. Στοὺς θαυμασίους ἐξῶστες χορεύουν συνεχῶς. Διεκρίναμεν τὰς κ. κ. Τσιροπινᾶ, Ἀράγκη, Λ. Λαδοπούλου, Κορνηλάκη, Κρίνου, Κουτσοδόντη, Ράλλη, Μάγκου, Ν. Δαροπούλου, Δερβέναγα, White, Καλουτᾶ, Φουστάνου, Παπαδάμ, Ἀναργύρου, Βαφειαδάκη, Βελισσαροπούλου κλπ. Τὰς Δίδας Καλβοκορέση, Μάγκου, Ἀναργύρου, Ζερβουδάκη, Κουλούρη, Νεοφύτου, Γ. Βελισσαροπούλου, Θ. Βελισσαροπούλου κ.λ.π. Ἂν ἄφιναν ἐν τούτοις νὰ ἐκλέξῃς τὴν καλύτερη χορεύτρια θὰ βρισκόσουν σὲ ἀμηχανία σὰν ἔφθανες στὰς Δίδας Σοφ. Βελισσαροπούλου, Καλ. Καλουτᾶ καὶ τὴν κυρίαν Κορνηλάκη.

Διεκρίναμεν ἐπίσης τοὺς κ. κ. Τσιροπινᾶν, Κρῖνον, Ράλλην, Rickets, Λαδόπουλον, Hascha, Verian, Δρακάκην, Ἀράγκην, Κούτην, Κορνηλάκην, Δαρόπουλον, Βαφειαδάκην, [illegible] Toly Παπαδάμ, κλπ.

---

**ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΝ (Θράκης).**— Πανηγυρικώτατα ἑωρτάσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς «Ἀναλήψεως» τοῦ χωρίου Θουρίου, ἀπέχοντος 2 1)2 ὥρας τῆς πόλεως μ.ς. Μεταξὺ τῶν ἑορταστῶν διεκρίναμεν τὰς δίδας Ζανῆ, Δημάδου, Σεϊτανίδου, Χαβρίδου, Ψαρρᾶ, Χατζιάρα, Χ'' Νικολαΐδου καὶ τοὺς κ. κ. Γ. Νικολαΐδην, Χρηστίδην, Σαρίδην, Συμεωνίδην. Καμπασακάλην καὶ Κιργιαλάνην.

Νάσος Κακόμοιρος

---

**ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ.**— Κόσμο καὶ κόσμο ἐτράβηξαν ἐφέτος τὰ Καλάβρυτα, ἂν καὶ οἱ σεισμοὶ ποὺ εἴχαμε ἐδῶ πέρα ἔκαμαν πολλοὺς νὰ μᾶς ἀπαρνηθοῦν. Οἰκογένειαι Ἀθηναίων, Πατρινῶν, Αἰγιωτῶν, Ζακυνθίων, παραθερίζουν στὴν ὡραία μας πόλι. Προχθὲς σουαρὲ μυζικὰλ παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ἀργυροπούλου, βουλευτοῦ, πολὺ ἐπιτυχημένη.

Ὑπέροχος ὁ κύριος Καραμπάτσος στὴν ἐκτέλεσι ἰδικῶν του συνθέσεων καὶ ξένων στὸ πιάνο, ἀλλὰ καὶ τέλειος fox-trotteur. Ὁ «Χελμὸς», τὸ νέο Ξενοδοχεῖο, γεμᾶτο ξένους. Στοὺς πολλοὺς θαμῶνας τοῦ καφφενείου του καὶ restaurant διακρίνονται αἱ κυρίαι καὶ Δίδες Σταθακοπούλου, Παπανικολάου, Λόλα Δημητρουλοπούλου Σταματοπούλου, Νικολάου, Ἀργυροπούλου Κυριτσοπούλου, ἡ Δνὶς Μαρία Δογάνη, αἱ Δίδες Μητροπούλου καὶ οἱ κύριοι Παπανικολάου, Γερούσης, Φλέσσας, Γιαννουλόπουλος, Καλαφάτης, Τσαγκαρόπουλος, Καιροφύλας Σταθακόπουλος, Δημητρουλόπουλος, Κοντιάδης, Νικολόπουλος κ.α.π.

Κάποιος Παρεπίδημος

ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ
ΦΑΛΗΡΟΥ
ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΑΙ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΑΙ
ΠΕΜΠΤΗ ΗΜΕΡΑ ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΩΝ
ΩΡΑ 3 1)2 Μ. Μ.

Δοκιμάσατε τὰς ΝΕΑΣ
Ὁλοελαστικὰς ΖΩΝΑΣ
MADAME X.
Στὸ ΕΙΔΙΚΟΝ κατάστημα
Ν. ΧΙΟΝΗ & Σια
Ὁδὸς Προαστείου 3
Ἀποκλειστ. Ἀντιπρόσωποι

ΚΑΛΤΣΑΙ „MON CAPRICE"
Γνήσιαι εἶνε ὅσαι φέρουν τὴν χρυσῆν μάρκαν «MON CAPRICE» ἐπ' αὐτῶν.
ΣΠΥΡ. ΚΟΥΓΕΒΕΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ἑρμοῦ 102

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ ΚΕΝΤΗΜΑΤΩΝ
Δέχομαι παραγγελίας Κεντημάτων καὶ ράψιμο ἀσπρορούχων.
ΕΡΕΣΟΥ ΑΡ. 58

ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΛΟΥΒΡ - ΠΑΡΙΣΙΩΝ
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΔΙ' ΕΛΛΑΔΑ
ΟΔΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ 9 (Πάροδος Ἁγ. Μάρκου καὶ Πραξιτέλους)

Σᾶς προμηθεύουν ἀπ' εὐθείας ἐκ Παρισίων εἰς τιμὰς ἐργοστασίου πᾶν ὅτι χρειάζεσθε διὰ προῖκας, ἐσώρρουχα, τουαλέττας, ἐπανωφόρια, οἰκιακὰ σκεύη, ὑφάσματα κλπ. κλπ. Ἑκάστην ἑβδομάδα ἔκθεσις μαλλίνων καὶ μεταξωτῶν ὑφασμάτων εἰς τιμὰς εὐκαιρίας.
...... PEIGNOIRS, ἐπανωφόρια, τουαλέττας ......
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΩΡΕΑΝ ΤΗι ΑΙΤΗΣΕΙ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ -- ΚΟΡΣΕΔΕΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ
HAUTE COUTURE
ΟΙΚΟΣ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ
Ἡ ἐπὶ δεκαπενταετίας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τῆς μεγάλης ὁδοῦ τοῦ Πέραν καλλιτέχνις ράπτρια τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς. Τῶν πρεσβειῶν καὶ τῆς ἐν γένει ἀριστοκρατίας τῆς Κων)πόλεως ἐγκατασταθεῖσα ἐνταῦθα ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν της ἱκανοποιοῦσα τὰς πλέον ἀπαιτητικὰς Κυρίας εἰς GOUT - ELEGANTS - CHIC & CACHET. Εἰδικότης COSTUMES TAILLEUR. Ἡ Κα ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ἐκτὸς τῆς κοπτικῆς τῶν γυναικείων ἐνδυμασιῶν τελειοποιηθεῖσα ἰδιαιτέρως ἐν Παρισίοις εἰς τοὺς Κορσέδες δέχεται παραγγελίας ΚΟΡΣΕΔΩΝ καλλιτεχνικῶν ὅλως τελευταίου συστήματος. Ἡ Κα ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ παραδίδει τὰς παραγγελίας τὴν ὁρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν. Ἐν ἀνάγκῃ ἀναλαμβάνει τὴν ἐντὸς 24 ὡρῶν παράδοσιν καὶ τῆς πλέον πολυτελοῦς τουαλέττας. ΓΩΝΙΑ ΑΧΑΡΝΩΝ - ΑΒΕΡΩΦ 32

Ο Κος & Η Κα Β. ΞΥΔΑ
ἐπανέκαμψαν ἐκ Παρισίων καὶ ἔφεραν γιὰ κάθε κομψευομένην Ἀτθίδα πλουσιωτάτην συλλογὴν γυναικείων πίλων τῆς τελευταίας μόδας. Μοντελάκια σὶκ διὰ κάθε γοῦστο, καστόρια εἰς μεγάλην συλλογὴν καὶ πλοῦτος εἰδῶν πολυτελείας.
ΟΔΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ 22

ΕΛΩΔΕΙΣ ΠΥΡΕΤΟΙ ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΧΡΥΣΟΥΝ
Θέρμες—Σπλῆνα
Θεραπεία διὰ τῆς
ΑΝΤΙΠΛΑΣΜΩΔΙΝΗΣ
Σ. ΤΖΑΜΑΛΗ
Η ΑΝΤΙΠΛΑΣΜΩΔΙΝΗ εινε τὸ τελειότερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον φάρμακον κατὰ τῶν ἑλωδῶν πυρετῶν. Χιλιάδες κατ' ἔτος πασχόντων εὑρίσκουσι τὴν σωτηρίαν των διὰ τῆς Ἀντιπλασμωδίνης. Οἱ καλλίτεροι ἰατροὶ καὶ φαρμακοποιοὶ βεβαιοῦσι τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα τῆς Ἀντιπλασμωδίνης. Θεραπεία ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἄνευ δυσπεψίας καὶ διαίτης.
ΦΑΜΑ Πανεπιστημίου 47

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΩΤΑ
ΚΩΝΣΤ. Γ. ΓΡΑΦΙΟΥ
... ΣΤΟΑ ΡΙΖΑΡΗ.-ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ ...
Ὅλα τὰ εἴδη τῶν μεταξωτῶν μὲ τιμὰς μὴ ἐπηυξημένας.
Εἰδικότης εἰς φουλάρια διὰ πᾶσαν χρῆσιν. Διὰ ντουμπλαρίσματα ἀπὸ ΔΡΑΧΜΑΣ 45 τὸν πῆχυν.
Χρωμάτων μεγάλη συλλογή.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: **ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ**

ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ, ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 53.-ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

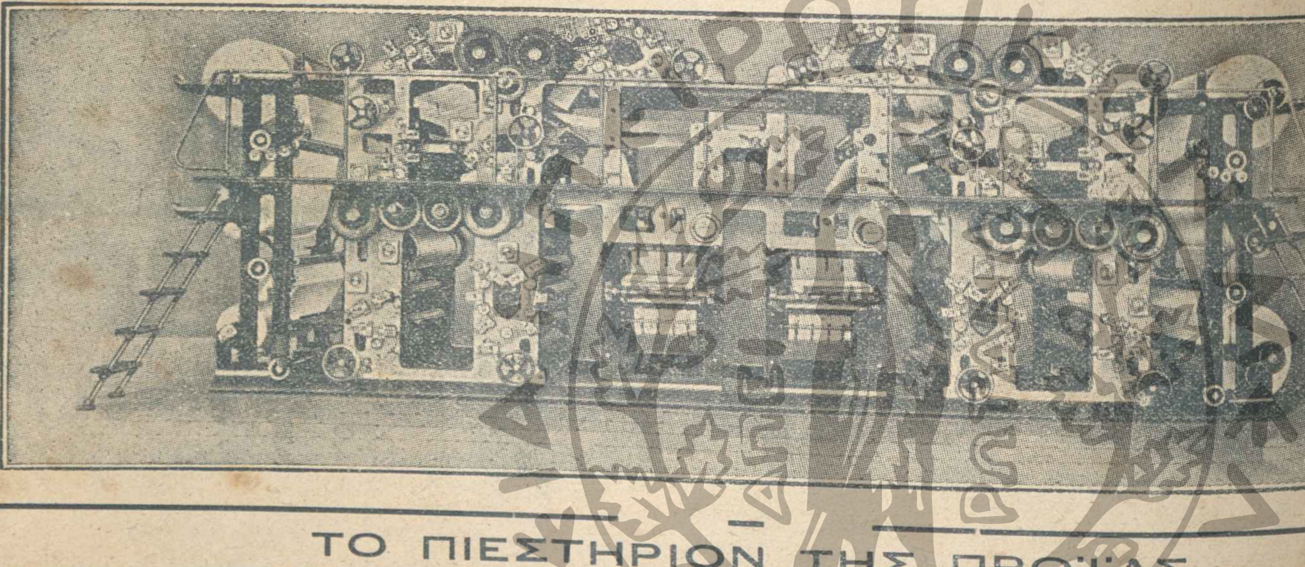

ΤΟ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΠΡΩΪΑΣ